

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

PROGRAM NAUCZANIA

KWALIFIKACYJNEGO KURSU ZAWODOWEGO

w zakresie kwalifikacji

SPO.01. Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie z niepełnosprawnej

wyodrębnionej w zawodzie

Asystent osoby niepełnosprawnej 341201

Branża: pomocy społecznej (SPO)

Warszawa 2021

Autorzy:

Mgr Anna Chmiel

Mgr Żaneta Jankowska-Pasternak

Mgr Sylwia Laskowska

Mgr Magdalena Gałaj (JOZ)

Mgr Izabela Łuchniak (ewaluacja)

Recenzenci:

Recenzent 1 - nauczyciel konsultant w zakresie kształcenia zawodowego Mgr Elżbieta Małek

Recenzent 2 - przedstawiciel pracodawców właściwy dla danego zawodu Mgr Beata Wojciechowska

Ekspert: dr Narcyza Baczewska

Program opracowany we współpracy podmiotów z otoczenia społeczno-gospodarczego wskazanego we wniosku o powierzenie grantu na opracowanie modelowego kwalifikacyjnego kursu zawodowego (KKZ): Stowarzyszenie Rodzin Działających na Rzecz Zdrowia Psychicznego „Dla Rodziny” w Łodzi.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój

Oś priorytetowa II

Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji

Działanie 2.14. Rozwój narzędzi dla uczenia się przez całe życie

Konkurs nr POWR.02.14.00-IP.02-00-003/19

Opracowanie modelowych programów kwalifikacyjnych kursów zawodowych (kkz)

Spis treści

PROGRAM NAUCZANIA KWALIFIKACYJNEGO KURSU ZAWODOWEGO SPO.01. Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej

1. Wprowadzenie	7
1.1. Charakterystyka kwalifikacyjnego kursu zawodowego dla kwalifikacji SPO.01. Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej w zawodzie asystent osoby niepełnosprawnej (symbol cyfrowy zawodu 341201).	7
1.2. Struktura programu	8
1.3 Charakterystyka programu	8
1.4 Cele kierunkowe programu kwalifikacyjnego kursu zawodowego.....	10
1.5 Wymagania wstępne dla uczestników KKZ/ słuchaczy	10
1.6 Odniesienie do rynku pracy	11
2. Plan zajęć kwalifikacyjnego kursu zawodowego	12
2.1. Pogrupowane efekty kształcenia – tabela 20. i 21. stanowią załącznik do programu.....	12
2.2. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji – tabela 22. stanowi załącznik do programu.	12
2.3. Plan kwalifikacyjnego kursu zawodowego.....	13
3. Cele kształcenia KKZ.....	14
4. Programy poszczególnych zajęć	15
4.1. Program nauczania dla przedmiotu: Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami pierwszej pomocy – 32 h	15
4.1.2. Cele ogólne przedmiotu	15
4.1.3. Cele operacyjne przedmiotu	15
4.1.4. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	16
4.1.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia	18
4.1.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	20
4.2. Program nauczania dla przedmiotu: Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością – 76h	20
4.2.1. Cele ogólne przedmiotu:	20
4.2.2. Cele operacyjne przedmiotu:	20
4.2.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	21
4.2.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia	23
4.2.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	24
4.3. Program nauczania dla przedmiotu: Podstawy prawa z elementami polityki społecznej – 44 godzin.....	24
4.3.1. Cele ogólne przedmiotu	24
4.3.2. Cele operacyjne przedmiotu	24
4.3.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	25
4.3.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia	26
4.3.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	27
4.4. Program nauczania dla przedmiotu: Język migowy z elementami komunikacji interpersonalnej – 50 h	27
4.4.1.Cele ogólne przedmiotu:.....	27

4.4.2. Cele operacyjne przedmiotu:	28
4.4.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	28
4.4.4. Procedury osiągania celów kształcenia	29
4.4.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	29
4.5. Program nauczania dla przedmiotu: Metodyka i metodologia pracy z osobą z niepełnosprawnością – 16 h	30
4.5.1. Cele ogólne przedmiotu:	30
4.5.2. Cele operacyjne przedmiotu	30
4.5.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	30
4.5.4. Procedury osiągania celów kształcenia	31
4.5.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	32
4.6. Program nauczania dla przedmiotu: Podstawy anatomii i patologii człowieka - 28 h	33
4.6.1. Cele ogólne przedmiotu:	33
4.6.2. Cele operacyjne przedmiotu	33
4.6.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	33
4.6.4. Procedury osiągania celów kształcenia	34
4.6.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika KKZ	35
4.7. Program nauczania dla przedmiotu: Uwarunkowania bio-psycho-społeczne osoby z niepełnosprawnością – 44 h	35
4.7.1. Cele ogólne przedmiotu:	35
4.7.2. Cele operacyjne przedmiotu:	36
4.7.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	36
4.7.4. Procedury osiągania celów kształcenia	38
4.7.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	39
4.8. Program nauczania dla przedmiotu: Metodyka działań opiekuńczo – wspierających – 40 h	39
4.8.1. Cele ogólne przedmiotu:	39
4.8.2. Cele operacyjne przedmiotu	40
4.8.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	40
4.8.4. Procedury osiągania celów kształcenia	41
4.8.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika KKZ	43
4.9. Program nauczania dla przedmiotu: Działania opiekuńcze wobec osoby z niepełnosprawnością – 8 h	43
4.9.1. Cele ogólne przedmiotu:	43
4.9.2. Cele operacyjne przedmiotu	43
4.9.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	44
4.9.4. Procedury osiągania celów kształcenia	44
4.9.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	45
4.10. Program nauczania dla przedmiotu: Zaburzenia psychosomatyczne u osoby z niepełnosprawnością – 20 h	45
4.10.1. Cele ogólne przedmiotu:	46
4.10.2. Cele operacyjne przedmiotu	46
4.10.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	46
4.10.4. Procedury osiągania celów kształcenia	47

4.10.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika KKZ	49
4.11. Program nauczania dla przedmiotu: Metodyka i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych – 132 h	49
4.11.1. Cele ogólne przedmiotu:	49
4.11.2. Cele operacyjne przedmiotu	49
4.11.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	50
4.11.4. Procedury osiągania celów kształcenia	52
4.11.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika KKZ	54
4.12. Program nauczania dla przedmiotu: Współpraca ze środowiskiem na rzecz usamodzielnienia osoby z niepełnosprawnością – 60 h	54
4.12.1. Cele ogólne przedmiotu:	54
4.12.2. Cele operacyjne przedmiotu	55
4.12.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	55
4.12.4. Procedury osiągania celów kształcenia	56
4.12.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika KKZ	57
4.13. Program nauczania dla przedmiotu: Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej – 100 h	58
4.13.1. Cele ogólne przedmiotu:	58
4.13.2. Cele operacyjne przedmiotu	58
4.13.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	59
4.13.4. Procedury osiągania celów kształcenia	61
4.13.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika	63
4.14. Program nauczania dla przedmiotu JĘZYK OBCY ZAWODOWY	63
4.14.1. Cele ogólne przedmiotu	63
4.14.2. Cele operacyjne przedmiotu	63
4.14.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	64
4.14.4. Procedury osiągania celów kształcenia	74
4.14.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczestnika	76
4.15. Program nauczania dla przedmiotu Praktyki zawodowe 140 godzin	77
4.15.1. Cele ogólne:	77
4.15.2. Cele operacyjne:	77
4.15.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia	78
4.15.4. Procedury osiągania celów kształcenia	83
4.15.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczestnika	84
5. Ewaluacja programu KKZ	85
6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	114
6.1. Wykaz literatury	114
6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych	119
7. Sposób i forma zaliczenia kursu	119
8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć	120
Załączniki	134

1. Wprowadzenie

1.1. Charakterystyka kwalifikacyjnego kursu zawodowego dla kwalifikacji SPO.01. Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej w zawodzie asystent osoby niepełnosprawnej (symbol cyfrowy zawodu 341201).

Poziom pełnej kwalifikacji SPO.01. w Polskiej Ramie Kwalifikacji określono jako IV.

Kwalifikacyjny kurs zawodowy jest jedną z form kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych. Szczegółowe warunki organizacji kwalifikacyjnych kursów zawodowych i akredytacji ośrodków określa ustawa Prawo oświatowe¹ oraz rozporządzenie w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych². Kwalifikacyjny kurs zawodowy to kurs, którego program nauczania uwzględnia podstawę programową kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego w zakresie jednej kwalifikacji, którego ukończenie umożliwia przystąpienie do egzaminu zawodowego w zakresie tej kwalifikacji. Kwalifikacyjny kurs zawodowy może być prowadzony w formie dziennej, zaocznej, stacjonarnej, z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Program nauczania realizowany na kwalifikacyjnym kursie zawodowym w zakresie kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie szkolnictwa branżowego, zawiera ogólne cele i zadania kształcenia zawodowego, cele kształcenia, efekty kształcenia i kryteria weryfikacji tych efektów, warunki realizacji kształcenia w zawodzie, w którym została wyodrębniona dana kwalifikacja, minimalną liczbę godzin kształcenia w zawodzie w ramach danej kwalifikacji.

Program jest zgodny z zapisami podstawy programowej dla zawodu Asystent osoby niepełnosprawnej z 2019 r.³

Zestaw efektów kształcenia dla kwalifikacji SPO.01. jest podzielony na 8 części efektów kształcenia określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodzie jako jednostki efektów kształcenia:

SPO.01. Bezpieczeństwo i higiena pracy

SPO.01.2. Podstawy pomocy społecznej

SPO.01.3. Planowanie, organizowanie i wykonywanie czynności opiekuczo- wspierających osobie niepełnosprawnej

SPO.01.4. Wspieranie osoby niepełnosprawnej w czynnościach życia codziennego

SPO.01.5. Aktywizowanie osoby niepełnosprawnej do samodzielności życiowej

SPO.01.6. Język obcy zawodowy

SPO.01.7. Kompetencje personalne i społeczne

¹ Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe ((Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, 1078, 1287, 1680, 1681, 1818, 2197 i 2248);

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 652);

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U z 2019 r. poz. 991);

SPO.01.8. Organizacja pracy małych zespołów

Dla czterech z nich opracowano programy Kursów Umiejętności Zawodowych:

SPO.01.2. Podstawy pomocy społecznej

SPO.01.3. Planowanie, organizowanie i wykonywanie czynności opiekuczo- wspierających osobie niepełnosprawnej

SPO.01.4. Wspieranie osoby niepełnosprawnej w czynnościach życia codziennego

SPO.01.5. Aktywizowanie osoby niepełnosprawnej do samodzielności życiowej

1.2. Struktura programu

Program ma strukturę przedmiotową.

1.3 Charakterystyka programu

Niniejszy program opracowany jest dla organizacji kursu w formie dziennej z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość

W programie podzielono efekty kształcenia na kluczowe dla zawodu, ważne i pomocnicze. Każdemu efektowi przypisano liczbę godzin przeznaczoną na kształcenie (tabela 1). Kryteria weryfikacji podzielono na podstawowe i ponadpodstawowe. Każdy efekt kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji został przypisany do przedmiotu.

W każdym przedmiocie wskazano liczbę godzin przeznaczoną na kształcenie teoretyczne i zajęcia praktyczne.

Plan nauczania przedstawiono w tabeli 4.

Minimalna liczba godzin kształcenia na kwalifikacyjnym kursie zawodowym jest równa minimalnej liczbie godzin kształcenia zawodowego w danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego, z tym że w przypadku kwalifikacyjnego kursu zawodowego prowadzonego w formie zaocznej – minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego nie może być mniejsza niż 65% minimalnej liczby godzin kształcenia zawodowego w danej kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodzie szkolnictwa branżowego.

Dla kwalifikacji SPO.01. Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej, minimalna liczba godzin na kwalifikacyjnym kursie zawodowym jest równa 714.

Programy poszczególnych przedmiotów składają się z następujących elementów:

- cele ogólne przedmiotu, cele szczegółowe przedmiotu,
- działy programowe podzielone na tematy jednostek metodycznych wraz z przypisanymi im wymaganiami programowymi na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym,
- propozycje metod nauczania,

- obudowa dydaktyczna,
- warunki realizacji,
- proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika,
- opis ewaluacji kursu,
- wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych,
- wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych,
- sposób i forma zaliczenia kursu.

Wskazane jest, aby w procesie dydaktycznym uczestniczyli nauczyciele i specjaliści reprezentujący różne dziedziny nauki tj. socjolog, pedagog społeczny, pedagog specjalny, psycholog, socjoterapeuta, prawnik, lekarz, pielęgniarka, specjalista ds. BHP, terapeuta zajęciowy.

Dobrze byłoby, aby tematy o charakterze czysto praktycznym, związane z pielęgnacją, higieną, profilaktyką odleżynową, profilaktyką zdrowotną, pierwszą pomocą, prowadzili specjaliści z zakresu opieki medycznej, rehabilitant, dietetyk, ratownik medyczny, lekarz, pielęgniarka.

Tematy, które mogą być realizowane z użyciem metod i technik kształcenia na odległość oznaczono w programie ikoną

Nie dotyczy to zajęć praktycznych i laboratoryjnych.

W podstawie programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego zapisano, że „nauczyciele wszystkich obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia zawodowego powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania kompetencji personalnych i społecznych oraz umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów”. W programie wskazano jednak, w ramach których przedmiotów nauczyciele powinni szczególną uwagę poświęcić na rozwijanie kompetencji personalnych i społecznych oraz umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów. Dotyczy to przede wszystkim zajęć o charakterze warsztatowym, przygotowywania projektów czy studiów przypadku. Przyczynami takiego podejścia było:

- podkreślenie kompetencji szczególnie ważnych dla zawodu
- wsparcie nauczycieli w planowaniu procesu kształcenia zawodowego w taki sposób, by pozwalał na rozwijanie kompetencji personalnych i społecznych oraz umiejętności w zakresie organizacji pracy małych zespołów
- rekomendacje z badań nad lukami kompetencyjnymi kandydatów na pracowników oraz oczekiwań pracodawców wskazujące od wielu lat, że najbardziej pracownikom brakuje kompetencji miękkich (wśród nich te, które zapisane są w efektach kształcenia „Kompetencje personalne i społeczne” oraz „Organizacja pracy małych zespołów”

1.4 Cele kierunkowe programu kwalifikacyjnego kursu zawodowego⁴

Celem kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego, także na kwalifikacyjnym kursie zawodowym, jest przygotowanie uczących się do wykonywania pracy zawodowej i aktywnego funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy.

Zadania organizatora kwalifikacyjnego kursu zawodowego są uwarunkowane zmianami zachodzącymi w otoczeniu gospodarczo-społecznym, na które wpływają w szczególności: nowe techniki i technologie, idea gospodarki opartej na wiedzy, globalizacja procesów gospodarczych i społecznych, rosnący udział handlu międzynarodowego, mobilność geograficzna i zawodowa, a także wzrost oczekiwań pracodawców w zakresie poziomu wiedzy i umiejętności pracowników.

Organizator kwalifikacyjnego kursu zawodowego powinien realizować kształcenie zawodowe w oparciu o współpracę z pracodawcami, a praktyczna nauka zawodu powinna odbywać się w jak największym wymiarze w rzeczywistych warunkach pracy u pracodawców, w centrach kształcenia zawodowego, pracowniach szkolnych i placówkach kształcenia ustawicznego.

W procesie kształcenia zawodowego ważne jest integrowanie i korelowanie kształcenia ogólnego i zawodowego, w tym doskonalenie kompetencji kluczowych nabytych w procesie kształcenia ogólnego, z uwzględnieniem niższych etapów edukacyjnych.

W procesie kształcenia zawodowego są podejmowane działania wspomagające rozwój każdego uczącego się, stosownie do jego potrzeb i możliwości, ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych ścieżek edukacji i kariery, możliwości podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych oraz zapobiegania przedwczesnemu kończeniu nauki.

1.5 Wymagania wstępne dla uczestników KKZ/ słuchaczy

Słuchaczami kursu mogą zostać osoby dorosłe (które ukończyły 18 lat):

- absolwenci wszystkich typów szkół – szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, szkół ponadpodstawowych, szkół policealnych – zainteresowani zdobywaniem kwalifikacji zawodowych,
- studenci i absolwenci studiów wyższych, którzy chcą poszerzyć/zmienić posiadane kwalifikacje zawodowe,
- osoby dorosłe, pracujące w danym zawodzie, chcące nabyć lub zaktualizować wiedzę i umiejętności zawodowe wymagane przez pracodawcę,
- aktualni słuchacze liceów ogólnokształcących dla dorosłych, którzy znajdują czas na równoległe zdobywanie kwalifikacji zawodowych.

Kandydat na słuchacza KKZ musi przedstawić zaświadczenie lekarskie zawierające orzeczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do podjęcia praktycznej nauki zawodu.

⁴ Z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 lutego 2019 r. w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego

Nie ma formalnych uwarunkowań do wykonywania zawodu asystent osoby niepełnosprawnej. Jednak analiza efektów kształcenia zapisanych w PPKZ, ofert pracy oraz doświadczenia pracowników domów pomocy społecznej oraz pracowników pomocy środowiskowej pokazują, że w toku nauczania należy zwrócić uwagę na poziom kompetencji społecznych, w tym kulturę osobistą, dojrzałość i odpowiedzialne podejście do wykonywanych zadań oraz predyspozycje psychiczne słuchacza i sprawność fizyczną.

1.6 Odniesienie do rynku pracy

Asystent osoby niepełnosprawnej to obecnie jeden z bardziej poszukiwanych zawodów. Jedną z najważniejszych tego przyczyn jest gwałtownie postępujące starzenie się społeczeństwa oraz wzrost liczby osób niepełnosprawnych, wymagających wsparcia i opieki innych. Czynności opiekuńcze – wspierające wymagają często całodobowej dyspozycyjności, co nie jest możliwe do wykonania dla osób pracujących zawodowo, dlatego szukają pomocy osób wykonujących taki zawód jak np.: Asystent osoby niepełnosprawnej.

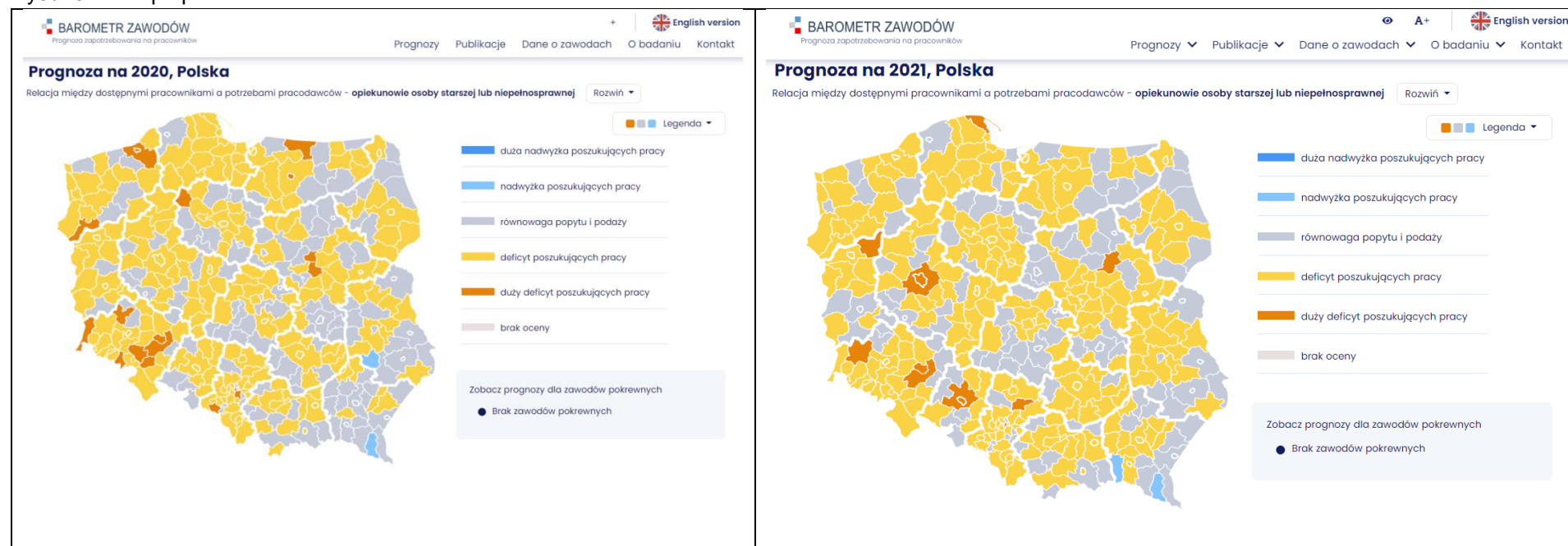
Asystentem osoby niepełnosprawnej mogą być zarówno kobiety, jak i mężczyźni.

Asystenci osoby niepełnosprawnej mają sporo możliwości pracy, zarówno w kraju, jak i za granicą. Mogą pracować w domach pomocy społecznej, domach dziennego pobytu, ośrodkach rehabilitacyjnych, organizacjach i fundacjach pomocy osobom niepełnosprawnym, a także w jednostkach samorządowych. Coraz częściej pojawiają się ogłoszenia osób prywatnych, które potrzebują pomocy ze względu na swoją chorobę czy wiek.

Informacje o zapotrzebowaniu na asystentów osoby niepełnosprawnej można znaleźć m.in. na [stronie internetowej Barometru zawodów](#). Zakwalifikowano tam zawód asystent osoby niepełnosprawnej do grupy zawodów *opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej*.

Jak widać na poniższych mapkach w większości powiatów jest bardzo duże lub duże zapotrzebowanie na przedstawicieli tej grupy zawodów. Tylko w nielicznych powiatach jest nadwyżka poszukujących pracy.

Rysunek 1 Mapa powiatów

Z „Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego” ze stycznia 2021 wynika, że zapotrzebowanie na asystentów osoby niepełnosprawnej jest umiarkowane we wszystkich województwach. Podobna sytuacja miała miejsce w prognozach z poprzednich lat.

2. Plan zajęć kwalifikacyjnego kursu zawodowego

2.1. Pogrupowane efekty kształcenia – tabela 20. i 21. stanowią załącznik do programu

2.2. Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne z uwzględnieniem efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji – tabela 22. stanowi załącznik do programu.

2.3. Plan kwalifikacyjnego kursu zawodowego

Poniższa tabela dotyczy dziennej formy kształcenia.

Tabela 1 **Plan zajęć kwalifikacyjnego kursu zawodowego**

Lp.	Powiązanie z podstawą programową	Przedmioty	Liczba godzin
Kształcenie teoretyczne			
Możliwość realizacji wszystkich treści (efektów) kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość			
	SPO.01.1	Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami pierwszej pomocy	32
	SPO.01.2 SPO.01.7	Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością	76
	SPO.01.2 SPO.01.7	Podstawy prawa z elementami polityki społecznej	44
	SPO.01.3	Podstawy anatomii i patologii człowieka	28
	SPO.01.3	Uwarunkowania bio-psycho-społeczne osoby z niepełnosprawnością	44
	SPO.01.3	Metodyka działań opiekuńczo-wspierających	40
	SPO.01.4	Zaburzenia psychosomatyczne u osoby z niepełnosprawnością	20
	SPO.01.6	Język obcy zawodowy	64
Kształcenie praktyczne			
	SPO.01.2 SPO.01.7	Język migowy z elementami komunikacji interpersonalnej	50
	SPO.01.3 SPO.01.3 SPO.01.7	Metodyka i metodologia pracy z osobą z niepełnosprawnością	16
	SPO.01.4	Działania opiekuńcze wobec osoby z niepełnosprawnością	8
	SPO.01.4	Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych	132
	SPO.01.5	Współpraca ze środowiskiem na rzecz usamodzielnienia osoby z niepełnosprawnością	60

Lp.	Powiązanie z podstawą programową	Przedmioty	Liczba godzin
Kształcenie teoretyczne			
Możliwość realizacji wszystkich treści (efektów) kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość			
	SPO.01.5 SPO.01.7 SPO.01.8	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej	100
		Łączna liczba godzin	714

Informacja o rozpoczęciu kształcenia na KKZ zgodnie z par. 9 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 652) zostanie przekazana w przeciągu 14 dni od rozpoczęcia realizacji KKZ do właściwej OKE.

Tabela 2 Wymiar praktyk zawodowych

Wymiar praktyk zawodowych	tyg.	godz.
Razem	4	140

Planowany termin praktyki zawodowej –w trakcie trwania kwalifikacyjnego kursu zawodowego.

Czas zakończenia kursu – nie później niż na miesiąc przed pierwszym dniem głównego terminu egzaminu zawodowego określonego przez dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Liczba godzin przypisana poszczególnym zajęciom, uwzględnia minimalną liczbę godzin przewidzianą w podstawie programowej na realizację efektów kształcenia ujętych w jednostkach efektów (przy założeniu, że kształcenie odbywa się w systemie dziennym lub stacjonarnym).

W przypadku kształcenia w systemie zaocznym liczbę godzin można obniżyć zgodnie z aktualnymi przepisami oświatowymi.

3. Cele kształcenia KKZ

Absolwent kwalifikacyjnego kursu zawodowego dla kwalifikacji SPO.01. powinien być przygotowany do wykonywania następujących zadań zawodowych:

- planowanie, wraz z osobą niepełnosprawną lub jej rodziną, kompleksowego wsparcia.
- świadczenie opieki i wsparcia w zakresie samodzielnego funkcjonowania osoby niepełnosprawnej.
- wsparcie osoby niepełnosprawnej w utrzymaniu lub podejmowaniu aktywności społecznej i zawodowej.
- udzielanie pomocy osobie niepełnosprawnej w korzystaniu z różnych form kompleksowej rehabilitacji.

4. Programy poszczególnych zajęć

4.1. Program nauczania dla przedmiotu: Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami pierwszej pomocy – 32 h

4.1.2. Cele ogólne przedmiotu

- Poznanie przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.
- Przestrzeganie bhp w zawodzie asystenta osoby niepełnosprawnej.
- Organizacja stanowiska pracy zgodnie z przepisami bhp.
- Nabycie umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w stanach zagrożenia zdrowia i życia

4.1.3. Cele operacyjne przedmiotu

Słuchacz potrafi:

- wymienić akty normatywne w zakresie bhp, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska,
- rozróżnić prawa i obowiązki pracownika oraz pracodawcy,
- stosować środki ochrony indywidualnej i zespołowej,
- określić zasady bezpiecznego udzielania pomocy,
- wymienić stany zagrożenia życia i zdrowia,
- ocenić stan zdrowia osoby poszkodowanej,
- rozpoznać uraz na podstawie objawów zewnętrznych,
- wykonać samodzielnie resuscytację krążeniowo-oddechową,
- wykonać czynności ratownicze w stanach zagrożenia życia i zdrowia,
- stosować pozycję bezpieczną u poszkodowanego,

Cele zajęć/przedmiotów/jednostek odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych i społecznych

4.1.4. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Efekt ważny- ew

Efekt konieczny- ek

Efekt pomocniczy- ep

Tabela 3 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Dział I Bezpieczeństwo i higiena pracy: 20h	Temat:1 Podstawowe zagadnienia BHP- 20h 	6	SPO.01.1.1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną SPO.01.1.3) rozróżnia prawa i obowiązki pracownika oraz prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (ep)środowiska i ergonomią (ew) SPO.01.1.4) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka (ew) SPO.01.1.6) stosuje środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych (ek)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy omawia konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy rozpoznaje rodzaje czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy określa sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia lub życia podczas wykonywania prac zawodowych rozróżnia środki ochrony indywidualnej wymienia przepisy prawa określające wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy wymienia prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy rozpoznaje źródła czynników szkodliwych w miejscu pracy określa zagrożenia występujące na stanowisku pracy wynikające z niestosowania środków ochrony indywidualnej
	Temat 2: Podstawy ochrony środowiska 	2	SPO.01.1.1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią (ew)	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady segregacji odpadów wymienia instytucje i służby działające w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
			SPO.01.1.2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska (ew)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska
	Temat 3: Sygnały alarmowe 	4	SPO.01.1.1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią (ew)	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe podaje przykłady zastosowania wybranych znaków
	Temat 4: Zasady ochrony przeciwpożarowej	4	SPO.01.1.1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią (ew) SPO.01.1.5) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska (ek)	<ul style="list-style-type: none"> rozróżnia środki gaśnicze i ich przeznaczenie ze względu na zakres ich stosowania określa zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami, sprzętem, przyborami, materiałami i środkami
	Temat 5: Ergonomia w środowisku pracy 	4	SPO.01.1.1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią (ew) SPO.01.1.5) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska (ek)	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska wyjaśnia pojęcie ergonomii pracy w zawodzie określa zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Dział II Pierwsza pomoc – 12h	Temat 1: Ocena stanu poszkodowanego i warunki udzielania pierwszej pomocy - 12h	6	SPO.01.1.7) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje podstawowe symptomy wskazujące na stany nagłego zagrożenia zdrowotnego – ocenia sytuację poszkodowanego na podstawie analizy objawów obserwowanych u poszkodowanego – zabezpiecza siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku – układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej – powiadamiać odpowiednie służby – stosuje procedury bezpieczeństwa podczas nauki udzielania pierwszej pomocy
	Temat 2: Pierwsza pomoc przedmedyczna	6	SPO.01.1.7) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w nieurazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar – wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji – prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiążdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie – prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w sytuacjach symulowanych

4.1.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania,

Wykład z wykorzystaniem środków wizualnych np.: prezentacji, pogadanka, ćwiczenia praktyczne, metoda sytuacyjna, problemowa, dyskusje: dydaktyczna, okrągłego stołu, burza mózgów, gry dydaktyczne (symulujące, planowe).

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem w/w zróżnicowanych metod.

Warunki, środki, metody i formy kształcenia powinny być dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników kursu.

Zajęcia powinny być realizowane jako zajęcia teoretyczne (32 godziny) w formie wykładów i ćwiczeń z podziałem na grupy (proponowane proporcje: wykłady- 16 godzin, ćwiczenia 16 godzin).

Możliwość prowadzenia zajęć za pomocą technik kształcenia na odległość w odniesieniu do treści zawartych w dziale I (z wyłączeniem tematu 4)

Obudowa dydaktyczna

Wykaz literatury

1. Bernert A. „Pierwsza pomoc”, Wydawnictwo Centrum Rozwoju Edukacji EDICON sp. z o. o. Poznań
2. Buchfelder M., Buchfelder A., Podręcznik pierwszej pomocy, Warszawa 2014.
3. Dudziak R. „Bezpieczeństwo i higiena pracy” Wydawnictwo: Centrum Rozwoju Edukacji EDICON sp.z o.o. Poznań, wydanie II
4. Goniewicz M., Pierwsza pomoc, Warszawa 2014.
5. Paciorek P., Patrzala A., Medyczne czynności ratunkowe, PZWL, Warszawa 2016.
6. Słowińska A.M., BHP w podmiotach leczniczych, Wydawnictwo Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr, 2016.
7. Wojciechowska-Piskorska H., Skuza L., Bezpieczeństwo i higiena pracy w zakładach opieki zdrowotnej: podstawowe wymagania bhp, identyfikacja zagrożeń, przegląd najważniejszych czynników chemicznych, ryzyko zawodowe, Wydawnictwo Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr, Gdańsk 2002.
8. Wytyczne ERR z 2015 roku dotyczące zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej

Podręczniki wymagają aktualizacji przez nauczyciela

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być realizowane częściowo w sali ogólnodydaktycznej wyposażonej w stanowisko komputerowe z dostępem do INTERNETU oraz ekran projekcyjny, projektor multimedialny, tablicę, literaturę zawodową częściowo w pracowni umożliwiającej swobodne ustawienie krzeseł (do ćwiczeń z zakresu pierwszej pomocy) oraz częściowo na terenie budynku szkoły – przegląd zabezpieczeń przeciwpożarowych w szkole oraz procedur związanych z ewakuacją, przegląd zabezpieczeń przeciwpożarowych oraz procedur związanych z ewakuacją, próbna ewakuacja.

Zajęcia warsztatowe powinny być realizowane w grupach max 12 osobowych. Tak, by każdy uczestnik KKZ/słuchacz widział czynności nauczyciela. Ćwiczenia z zakresu pierwszej pomocy powinny być prowadzone w:

Pracowni umiejętności asystenckich wyposażonej w: sprzęt audiowizualny, taki jak: telewizor, ekran projekcyjny, fantomy do nauki czynności higienicznych, łóżka szpitalne, szafki i stoliki przyłóżkowe, parawan, sprzęt, urządzenia i przybory do wykonywania zabiegów higienicznych i czynności pielęgnacyjnych u osoby leżącej i całkowicie unieruchomionej, fantomy BLS (Basic Life Support) osoby dorosłej, niemowlęcia i dziecka do resuscytacji krążeniowo-oddechowej, defibrylator treningowy AED (Automatyczny Elektryczny Defibrylator), materiały opatrunkowe, aparat do pomiaru ciśnienia, termometry, środki ochrony indywidualnej, sprzęt stomijny, nowoczesne

wstrzykiwacze insulinowe, środki higieniczne i opatrunkowe, sprzęt gospodarstwa domowego, zastawę kuchenną, zastawę stołową, pomoce techniczne ułatwiające samodzielne wykonywanie prac kulinarnych dla osób z ograniczoną sprawnością w zakresie małej motoryki oraz niewidomych, słabowidzących i głuchoniewidomych. (Do zajęć z zakresu pierwszej pomocy konieczny będzie jedynie następujący sprzęt: fantomy BLS (Basic Life Support) osoby dorosłej, niemowlęcia i dziecka do resuscytacji krążeniowo-oddechowej, defibrylator treningowy AED (Automatyczny Elektryczny Defibrylator), materiały opatrunkowe, aparat do pomiaru ciśnienia, termometry, środki ochrony indywidualnej, środki higieniczne i opatrunkowe.)

Dopuszcza się realizację materiału (lub jego części) na bazie e-zasobów dostępnych dla słuchacza online, na platformie edukacyjnej.

Treści te zostały oznaczone symbolem:

4.1.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika KKZ wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie materiału z przeprowadzonych wykładów oraz ćwiczeń. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć słuchacza KKZ/ uczestnika:

Odpowiedź ustna, opracowanie prezentacji, referatu, aktywność w zajęciach ćwiczeniowych. W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną, poprawność, formy przedstawienia.

Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.2. Program nauczania dla przedmiotu: Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością – 76h

4.2.1. Cele ogólne przedmiotu:

- Poznanie rozwoju człowieka w różnych okresach życia
- Stosowanie wiedzy z zakresu zachowań społecznych jednostki i zbiorowości
- Poznanie czynników wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy
- Stosowanie zasad komunikacji interpersonalnej.
- Poznanie znaczenia zmiany w życiu człowieka.

4.2.2. Cele operacyjne przedmiotu:

Słuchacz potrafi:

- wyjaśnić rolę osobowości w kształtowaniu interakcji człowieka z otoczeniem.

- scharakteryzować rozwój człowieka w różnych okresach życia.
- rozpoznać objawy zaburzeń rozwojowych.
- wyjaśnić przyczyny konfliktów społecznych.
- identyfikować źródła zmian w otoczeniu

Cele zajęć/przedmiotów/jednostek odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych i społecznych

4.2.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 4 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Dział I Podstawy socjologii i psychologii z elementami komunikacji interpersonalnej oraz pracy w zespole SUMA: 76	Temat 1: Osobowość. Zagadnienia podstawowe 	8	– SPO.01.2.1) wyjaśnia rolę osobowości człowieka w stosunkach z otoczeniem (ew)	– rozróżnia typy i cechy osobowości człowieka – charakteryzuje role społeczne – wskazuje wpływ osobowości na zachowania społeczne
	Temat 2: Fazy życia człowieka 	16	– SPO.01.2.2) charakteryzuje rozwój człowieka w różnych okresach życia (ek) – SPO.01.7.5) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany (ew)	– opisuje rozwój człowieka w różnych okresach życia – rozpoznaje objawy zaburzeń rozwojowych – wyjaśni znaczenie zmiany w życiu człowieka – identyfikuje źródła zmian w otoczeniu – rozpoznaje cechy osoby kreatywnej – wyjaśnia pojęcie kreatywności – identyfikuje czynniki wpływające na kreatywność – różnicuje najczęściej występujące zaburzenia rozwojowe
	Temat 3: Procesy społeczne 	16	– SPO.01.2.3) charakteryzuje procesy zachodzące w życiu społecznym (ew) – SPO.01.7.8) współpracuje w zespole (ew)	– opisuje zachowania społeczne jednostki i zbiorowości – opisuje interakcje interpersonalne – określa pojęcia: zespół, praca zespołowa i lider – realizuje zadania w wyznaczonym czasie – identyfikuje znaczenie i funkcje konfliktu w pracy zespołu

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
				<ul style="list-style-type: none"> – opisuje nieprawidłowe relacje występujące w życiu społecznym – wspomaga innych członków zespołu podczas realizacji zadań – analizuje efekty pracy zespołu
	Temat 4: Wykluczenie społeczne, a niepełnosprawność 	12	– SPO.01.2.7) charakteryzuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy – określa skutki wykluczenia społecznego jednostki i grupy – podaje przykłady działań profilaktycznych służących zapobieganiu wykluczeniu społecznemu
	Temat 5: Rodzina jako podstawowa grupa społeczna 	8	– SPO.01.2.4) przedstawia funkcje rodziny (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia funkcje rodziny – określa wpływ rodziny na funkcjonowanie człowieka – podaje przykłady wpływu rodziny na funkcjonowanie człowieka
	Temat 6: Problemy społeczne- zagadnienia podstawowe 	16	– SPO.01.7.6) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przyczyny i skutki problemów społecznych – wyjaśnia pojęcia: stres, frustracja i sytuacja trudna – rozróżnia rodzaje stresu i sytuacji trudnych – rozpoznaje skutki stresu – rozróżnia techniki radzenia sobie ze stresem – wykazuje wpływ zróżnicowanych postaw na funkcjonowanie jednostki i zbiorowości – wykorzystuje w pracy zawodowej techniki zmniejszające skutki stresu

4.2.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania,

Wykład z wykorzystaniem środków wizualnych, prezentacja multimedialna, pogadanka, dyskusja, ćwiczenia: metoda sytuacyjna, problemowa, dyskusje: dydaktyczna, okrągłego stołu, burza mózgów, gry dydaktyczne (symulujące, planowe), metoda przypadków

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem w/w zróżnicowanych form.

Warunki, środki, metody i formy kształcenia powinny być dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników kursu.

Zajęcia powinny być realizowane jako zajęcia teoretyczne (76 godzin) w formie wykładów i ćwiczeń z podziałem na grupy (proponowane proporcje: wykłady- 46 godzin, ćwiczenia 30 godzin).

Możliwość prowadzenia zajęć za pomocą technik kształcenia na odległość.

Obudowa dydaktyczna,

Literatura:

1. Hamer H., „Rozwój umiejętności społecznych. Jak skuteczniej dyskutować i współpracować”, Wydawnictwo Veda Warszawa 1999
2. Hamer H., „Psychologia społeczna. Teoria i praktyka”, Wydawnictwo Difin Warszawa 2005
3. Kliszcz J., „Psychologia w zawodzie i pracy opiekuna medycznego” Wydawnictwo Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne 2019
4. Formański J., „Psychologia. Podręcznik dla szkół medycznych”, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 1998
5. Nowak A., Stanek A., „Kompetencje personalne i społeczne. Jak je rozwijać”, Wydawnictwo Centrum Rozwoju Edukacji EDICON sp. z o. o.
6. Krajewska A., „Kompetencje personalne i społeczne”, Wydawnictwo Ekonomik – Jacek Musiałkiewicz, Warszawa 2018
7. Walczak-Duraj D., „Wykłady z podstaw socjologii”, Wydawnictwo OMEGA PRAKSIS Łódź 1995
8. Bogusz R., Kawczyńska-Butrym Z.B. „Wybrane elementy socjologii”, Lublin 2003
9. Norman G. „Wstęp do socjologii”, Poznań 2017
10. Taranowicz I., Majchrowska A., Kawczyńska-Butrym Z., „Elementy socjologii dla pielęgniarek”, Wydawnictwo CZELEJ, Lublin 2000
11. Janicka I., Liberska H., (red. naukowa), „Psychologia rodziny”, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2014
12. Nijakowski L.M. „Podstawy socjologii i psychologii społecznej”, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2016

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być realizowane częściowo w sali ogólnodydaktycznej wyposażonej w stanowisko komputerowe z dostępem do INTERNETU oraz ekran projekcyjny, projektor multimedialny, tablicę, literaturę zawodową częściowo w pracowni umożliwiającej swobodne ustawienie krzeseł. Sala umożliwia swobodne organizowanie przestrzeni, flipchart, materiały piśmiennicze.

Dopuszcza się realizację materiału (lub jego części) na bazie e-zasobów dostępnych dla słuchacza online, na platformie edukacyjnej.

Treści te zostały oznaczone symbolem:

4.2.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika KKZ wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie materiału z przeprowadzonych wykładów oraz ćwiczeń. Proponowane metody to:

odpowiedź ustna, opracowanie prezentacji, referatu, aktywność w zajęciach ćwiczeniowych. W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną, poprawność, formy przedstawienia.

Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.3. Program nauczania dla przedmiotu: Podstawy prawa z elementami polityki społecznej – 44 godzin

4.3.1. Cele ogólne przedmiotu

- Poznanie celów i zadań polityki społecznej państwa
- Poznanie systemu pomocy społecznej w Polsce
- Poznanie celów normalizacji krajowej

4.3.2. Cele operacyjne przedmiotu

Słuchacz potrafi:

- rozpoznawać cele i zadania polityki społecznej państwa
- wymieniać instytucje pomocy społecznej działające na rzecz osób niepełnosprawnych
- korzystać ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności

Cele zajęć/przedmiotów/jednostek odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych i społecznych

4.3.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 5 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Dział I Podstawy prawa SUMA: 28	Temat:1 System pomocy społecznej w Polsce 	12	<ul style="list-style-type: none"> SPO.01.2.8) wskazuje przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych (ep) SPO.01.7.7) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe (ew) 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje zadania instytucji państwowych dotyczące zabezpieczenia społecznego osoby niepełnosprawnej wymienia możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych podaje możliwości doskonalenia umiejętności zawodowych rozdziela formy i metody doskonalenia zawodowego planuje własny rozwój zawodowy różnicuje jednostki systemu pomocy społecznej w Polsce
	Temat 2: Przepisy prawa w odniesieniu do osób niepełnosprawnych 	12	<ul style="list-style-type: none"> SPO.01.2.8) wskazuje przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych (ep) SPO.01.7.4) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania (ek) 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje przypadki naruszania procedur postępowania analizuje zasady i procedury wykonania zadania wskazuje obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania (materialnej, cywilnej, karnej) wymienia przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych
	Temat 3: Europejski międzynarodowy i polski system normalizacyjny 	4	<ul style="list-style-type: none"> SPO.01.2.10) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności stosowane podczas realizacji zadań zawodowych (ep) 	<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności wymienia cele normalizacji krajowej wyjaśnia czym jest norma i wymienia cechy normy rozdziela oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej
Dział II Elementy polityki społecznej państwa wobec osób niepełnosprawnych	Temat:1 Polityka społeczna w Polsce 	16	<ul style="list-style-type: none"> SPO.01.2.5) określa cele, zadania i instrumenty polityki społecznej państwa (ew) 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cele polityki społecznej państwa wymienia kompetencje asystenta osoby niepełnosprawnej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług opisuje zadania polityki społecznej państwa

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
SUMA: 16			– SPO.01.7.2) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej (ek)	– wymienia instrumenty polityki społecznej państwa i możliwości ich stosowania

4.3.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania,

Wykład z wykorzystaniem środków wizualnych, prezentacja multimedialna, pogadanka, dyskusja, ćwiczenia: metoda sytuacyjna, problemowa, dyskusje: dydaktyczna, okrągłego stołu.

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem w/w zróżnicowanych form.

Warunki, środki, metody i formy kształcenia powinny być dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników kursu.

Zajęcia powinny być realizowane jako zajęcia teoretyczne (44 godziny) w formie wykładów.

Możliwość prowadzenia zajęć za pomocą technik kształcenia na odległość.

Obudowa dydaktyczna,

1. Jakimowicz-Klein B., „Opieka nad seniorem”, Świat Książki, Warszawa 2014
2. Krzywda A., Krzywda P., „Opiekun osoby w podeszłym wieku, przewlekłe chorej lub niepełnej” Wydawnictwo KaBe s.c.
3. „Opiekun Osoby starszej. Podręcznik do nauki zawodu”, Praca zbiorowa Wydawnictwo WSiP 2020
4. Krajewska-Kułak E., Cybulski M., „Opieka nad osobami starszymi. Przewodnik dla zespołu terapeutycznego”. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2016
5. Brzezińska M., Graczkowska M. „Zaradnik terapeutyczny. Jak pracować z seniorami w domu pomocy społecznej?” Wydawnictwo Difin Warszawa 2012
6. Spicer P., „Polityka społeczna - teoria” Wydawnictwo Centrum rozwoju zasobów ludzkich Warszawa 2014
7. Spicer P., „Polityka społeczna - praktyka” Wydawnictwo Centrum rozwoju zasobów ludzkich Warszawa 2014
8. Rottermund J., Fajfer-Kruczekl., (redakcja naukowa), „Rozwój usług asystenta osoby niepełnosprawnej w Polsce” Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2013
9. Żukiewicz A., „Asystent osoby niepełnosprawnej. Nowy zawód i nowa isługa systemu pomocy społecznej”, Oficyna Wydawnicza „Impuls” Kraków 2010

Strony internetowe

- strona Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- Europejski, międzynarodowy i polski system normalizacyjny

Podręczniki i akty prawne wymagają aktualizacji przez nauczyciela

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być realizowane częściowo w sali ogólnodydaktycznej wyposażonej w stanowisko komputerowe z dostępem do INTERNETU oraz ekran projekcyjny, projektor multimedialny, tablicę, literaturę zawodową częściowo w pracowni umożliwiającej swobodne ustawienie krzeseł.

Dopuszcza się realizację materiału (lub jego części) na bazie e-zasobów dostępnych dla słuchacza online, na platformie edukacyjnej.

Treści te zostały oznaczone symbolem:

4.3.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie materiału

z przeprowadzonych wykładów oraz ćwiczeń. Proponowane metody:

Odpowiedź ustna, opracowanie prezentacji, referatu, aktywność w zajęciach ćwiczeniowych. W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną, poprawność, formy przedstawienia.

Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.4. Program nauczania dla przedmiotu: Język migowy z elementami komunikacji interpersonalnej – 50 h

4.4.1.Cele ogólne przedmiotu:

- Stosowanie zasad komunikacji interpersonalnej.
- Poznanie problemów środowiska osób niesłyszących.
- Nabycie umiejętności posługiwania się językiem migowym niezbędnych podczas realizacji zadań zawodowych.

4.4.2. Cele operacyjne przedmiotu:

Słuchacz potrafi:

- opisać aktywne metody komunikacji,
- posługiwać się polskim alfabetem palcowym oraz liczebnikami głównymi i porządkowymi,
- odczytywać znaki pojęciowe języka migowego,
- przekazywać znaki pojęciowe języka migowego,
- komunikować się z osobą niesłyszącą, używając języka migowego.

Cele zajęć/przedmiotów/jednostek odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych i społecznych

4.4.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 6 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Dział I Język migowy W pracy z osobą niepełnosprawną SUMA: 50	Temat 1: Sposoby komunikowania się z osobami niesłyszącymi, w tym: daktylografia	20	<ul style="list-style-type: none"> – SPO.01.2.9) posługuje się językiem migowym (ew) – SPO.01.7.2) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej (ek) 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje język migowy w komunikowaniu się z osobą niepełnosprawną wymagającą alternatywnej formy komunikacji – określa potrzeby i problemy osoby niepełnosprawnej przy pomocy języka migowego – wymienia zasady komunikacji interpersonalnej i aktywne metody słuchania – określa zasady komunikacji interpersonalnej – doskonali umiejętności posługiwania się językiem migowym – charakteryzuje aktywne metody słuchania
	Temat 2: Sposoby komunikowania się z osobami niesłyszącymi : ideografia	30	<ul style="list-style-type: none"> – SPO.01.2.9) posługuje się językiem migowym (ew) 	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje język migowy w komunikowaniu się z osobą niepełnosprawną wymagającą alternatywnej formy komunikacji – doskonali umiejętności posługiwania się językiem migowym

4.4.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania,

Pogadanka z wykorzystaniem środków wizualnych np.: , prezentacji multimedialnej, ćwiczenia: metoda sytuacyjna, problemowa, dyskusje: dydaktyczna, gry dydaktyczne (symulujące, planowe)

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem w/w zróżnicowanych form.

Warunki, środki, metody i formy kształcenia powinny być dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników kursu.

Zajęcia powinny być realizowane jako zajęcia praktyczne z podziałem na grupy.

Obudowa dydaktyczna,

Literatura:

1. Nowak A., Stanek A., „Kompetencje personalne i społeczne. Jak je rozwijać”, Wydawnictwo Centrum Rozwoju Edukacji EDICON sp. z o. o.
2. Krajewska A., „Kompetencje personalne i społeczne”, Wydawnictwo Ekonomik – Jecek Musiałkiewicz, Warszawa 2018
3. Szczepankowski B., „Niesłyszący – Głusi- Głuchoniemi” Wydawnictwo WSiP Warszawa 1999
4. Rzeźniczak D., „Podręcznik do nauki polskiego języka migowego” Wydawnictwo Migam 2016
5. Szczepankowski B., Koncewicz Dorota „Język migowy w terapii” Wydawnictwo WSP Łódź 2008
6. Otwarte drzwi – podręcznik multimedialny do nauki języka migowego, Łódź 2003.
7. Chodyncka A. M., Rycielski P., „Inni czy podobni”, Academica Wydawnictwo SWPS, 2008

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być realizowane częściowo w sali ogólnodydaktycznej wyposażonej w stanowisko komputerowe z dostępem do INTERNETU oraz ekran projekcyjny, projektor multimedialny, tablicę, literaturę zawodową częściowo w pracowni umożliwiającej swobodne ustawienie krzeseł. Sala posiadająca możliwość swobodnego organizowania przestrzeni , flipchart , materiały piśmiennicze. Filmy i prezentacje multimedialne o tematyce z zakresu języka migowego i niepełnosprawności słuchowej, podręczniki. Zajęcia ćwiczeniowe powinny być realizowane w grupach max 12 osobowych. Tak by każdy uczeń/słuchacz widział gesty nauczyciela.

4.4.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika KKZ wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie materiału z przeprowadzonych wykładów oraz ćwiczeń. Proponowane metody to:

Odpowiedź ustna, opracowanie prezentacji, referatu, aktywność w zajęciach ćwiczeniowych. W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną, poprawność, formy przedstawienia.

Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.5. Program nauczania dla przedmiotu: Metodyka i metodologia pracy z osobą z niepełnosprawnością – 16 h

4.5.1. Cele ogólne przedmiotu:

- Nabycie umiejętności rozpoznawania, analizy i dokumentowania sytuacji życiowej osoby niepełnosprawnej
- Nabycie umiejętności prowadzenia dokumentacji osoby niepełnosprawnej

4.5.2. Cele operacyjne przedmiotu

Słuchacz potrafi:

- analizować rodzaje dokumentacji zdrowotnej i społecznej osoby niepełnosprawnej
- rozróżnić sposoby gromadzenia informacji w celu rozpoznania warunków życia osoby niepełnosprawnej
- przestrzegać zasad przetwarzania danych osobowych zawartych w dokumentacji osoby niepełnosprawnej
- przestrzegać zasad współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej

Cele zajęć/przedmiotów/jednostek odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych i społecznych

4.5.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 7 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Dział I Analiza warunków życia i sytuacji zdrowotnej z	Temat 1: Dokumentacja dotycząca sytuacji	8	– SPO.01.3.1) posługuje się dokumentacją dotyczącą sytuacji	– wymienia rodzaje dokumentacji dotyczące sytuacji zdrowotnej osoby niepełnosprawnej, w tym orzeczenie o niepełnosprawności, plan opieki i wsparcia, karta informacyjna

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
poszanowaniem zasad kultury osobistej i etyki zawodowej SUMA: 16	życiowej osoby niepełnosprawnej		zdrowotnej i społecznej osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – pomaga osobie niepełnosprawnej w wypełnianiu dokumentacji np.: wniosku o dofinansowanie sprzętu pomocniczego, ortopedycznego oraz likwidacji barier architektonicznych – przestrzega zasad przetwarzania danych osobowych zawartych w dokumentacji osoby niepełnosprawnej – przestrzega zasad przetwarzania danych osobowych zawartych w dokumentacji osoby niepełnosprawnej
	Temat 2: Dokumentowanie sytuacji życiowej i osobistej osoby niepełnosprawnej	8	<ul style="list-style-type: none"> – SPO.01.3.2) rozpoznaje warunki życia osoby niepełnosprawnej (ek) – SPO.01.7.1) przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej (ek) 	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje czynniki wpływające na warunki życia osoby niepełnosprawnej – wymienia uniwersalne zasady etyki i kultury w kontaktach międzyludzkich – charakteryzuje zasady etykiety w komunikacji z przełożonym i ze współpracownikami w codziennych kontaktach – omawia zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej – przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy – przestrzega zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych – rozróżnia sposoby gromadzenia informacji w celu rozpoznania warunków życia osoby niepełnosprawnej

4.5.4. Procedury osiągania celów kształcenia

Propozycje metod nauczania,

Wykład z wykorzystaniem środków wizualnych, np.: prezentacji multimedialnej, ćwiczenia: metod problemowa, dyskusje: dydaktyczna, okrągłego stołu, gry dydaktyczne (symulujące, planowe), metoda przypadków

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem w/w zróżnicowanych form.

Warunki, środki, metody i formy kształcenia powinny być dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników kursu.

Zajęcia powinny być realizowane jako zajęcia praktyczne z podziałem na grupy.

Obudowa dydaktyczna,

Zajęcia powinny być realizowane częściowo w sali ogólnodydaktycznej wyposażonej w stanowisko komputerowe z dostępem do INTERNETU oraz ekran projekcyjny, projektor multimedialny, tablicę, literaturę zawodową częściowo w pracowni umożliwiającej swobodne ustawienie krzeseł (do pracy ćwiczenowej). Ćwiczenia powinny być realizowane w grupach max 12 osobowych.

Warunki realizacji

Literatura:

1. Kliszc J., „Psychologia potrzeb osób starszych: potrzeby psychospołeczne po 65 roku życia” Wydawnictwo Difin Warszawa 2019
2. Krajewska A., „Kompetencje personalne i społeczne” Wydawnictwo Ekonomik- Jacek Musiałkiewicz Warszawa 2018
3. Talarska D. , Wieczorkowska-Tobis K., Szałkiewicz E. „Opieka nad osobami przewlekle chorymi, w wieku podeszłym i niesamodzielnymi” Wydawnictwo Lekarskie PZWL warszawa 2010
4. Jakimowicz-Klein B. „Opieka nad seniorem” Wydawnictwo Świat Książki Warszawa 2014
5. Ochonczenko H., Nowicka A., (red. naukowa), „Potrzeby osób niepełnosprawnych w warunkach globalnych przemian społeczno-gospodarczych”, Tom I, Oficyna Wydawnicza „Impuls” Kraków 2016
6. Ochonczenko H., Paszkowicz M., A., (red. naukowa), „Potrzeby osób niepełnosprawnych w warunkach globalnych przemian społeczno-gospodarczych”, Tom II, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2016
7. Kulik T. B., Latałski M. „Zdrowie publiczne: podręcznik dla studentów i absolwentów Wydziałów Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu Akademii Medycznych „ Wydawnictwo Czelej, Lublin 2002

Strony internetowe:

- [publikacja "Funkcjonowanie w społeczeństwie osób z niepełnosprawnościami - normalność w "nienormalności"](#)

Podręczniki i akty prawne wymagają aktualizacji przez nauczyciela

4.5.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika KKZ wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie materiału z przeprowadzonych wykładów oraz ćwiczeń. Proponowane metody:

Odpowiedź ustna, opracowanie prezentacji, referatu, aktywność w zajęciach warsztatowych. W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną, poprawność, formy przedstawienia.

Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu

4.6. Program nauczania dla przedmiotu: Podstawy anatomii i patologii człowieka - 28 h

4.6.1. Cele ogólne przedmiotu:

- Zapoznanie się z układami i narządami człowieka.
- Poznanie funkcji fizjologicznych układów organizmu człowieka.
- Charakteryzowanie objawów patologicznych
- Rozróżnianie rodzajów niepełnosprawności

4.6.2. Cele operacyjne przedmiotu

Słuchacz potrafi:

- wyjaśnić podstawowe procesy życiowe organizmu człowieka,
- opisać budowę i funkcje poszczególnych narządów i układów ciała człowieka
- scharakteryzować podstawowe objawy patologiczne
- opisać stopnie niepełnosprawności
- opisać rodzaje niepełnosprawności

Cele zajęć/przedmiotów/jednostek odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych i społecznych

4.6.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 8 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Dział I Anatomia i fizjologia człowieka SUMA: 10	Temat 1: Podstawy anatomii i fizjologii człowieka 	10	– SPO.01.3.3) charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ew)	– objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka – określa funkcje organizmu człowieka – opisuje procesy życiowe organizmu człowieka – omawia budowę i funkcję tkanek, narządów i układów organizmu człowieka

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Dział II Wybrane zagadnienia patologii poszczególnych układów i narządów u osoby niepełnosprawnej SUMA: 18	Temat 1: Podstawowe zagadnienia z zakresu patologii	8	– SPO.01.3.4) charakteryzuje objawy patologiczne ze strony poszczególnych układów i narządów u osoby niepełnosprawnej (ew)	– prowadzi obserwację zachowań i parametrów życiowych u osoby niepełnosprawnej – rozróżnia objawy patologiczne ze strony poszczególnych układów i narządów – wskazuje przyczyny występowania poszczególnych zaburzeń chorobowych
	Temat 2: Podstawowe zagadnienia z zakresu niepełnosprawności	10	– SPO.01.3.5) określa rodzaje i stopnie niepełnosprawności (ek)	– rozróżnia rodzaje niepełnosprawności – opisuje stopnie niepełnosprawności – rozróżnia stopień niepełnosprawności na podstawie opisanego przypadku pacjenta

4.6.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

Wykład z wykorzystaniem środków wizualnych takich jak: prezentacja multimedialna, pokaz z objaśnieniem, pogadanka, dyskusja, ćwiczenia: metoda sytuacyjna, problemowa, gry dydaktyczne (symulujące, planowe), metoda przypadków.

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem w/w zróżnicowanych form.

Warunki, środki, metody i formy kształcenia powinny być dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników kursu.

Zajęcia powinny być realizowane jako zajęcia teoretyczne (28 godzin) w formie wykładów i ćwiczeń z podziałem na grupy (proponowane proporcje: wykłady- 12 godzin, ćwiczenia 16 godzin).

Możliwość prowadzenia zajęć za pomocą technik kształcenia na odległość w odniesieniu do treści zawartych w dziale I.

Obudowa dydaktyczna

Proponowana literatura:

1. Schiefele J., Staudt I., Dach M., "Pielęgniarstwo geriatryczne" Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2005
2. Atlas Anatomiczny, Wydawnictwo Buchmann, 2007.
3. Cisek B., Aleksandrowicz R. (red.), „Mały atlas anatomiczny”, red., Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2015.

4. Gołąb B., K. „Podstawy anatomii człowieka”. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2012

5. Orzechowska Agata, Gałecki Piotr „Zaburzenia psychosomatyczne w ujęciu terapeutycznym”, Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2014

Strony internetowe:

- [rozpoznawanie objawów niepełnosprawności podopiecznego](#)

Podręczniki wymagają aktualizacji przez nauczyciela

Warunki realizacji:

Zajęcia powinny być realizowane częściowo w sali ogólnodydaktycznej wyposażonej w stanowisko komputerowe z dostępem do INTERNETU oraz ekran projekcyjny, projektor multimedialny, tablicę, literaturę zawodową częściowo w pracowni umożliwiającej swobodne ustawienie krzeseł (w przypadku ćwiczeń)

Dopuszcza się realizację materiału (lub jego części) na bazie e-zasobów dostępnych dla słuchacza online, na platformie edukacyjnej.

Treści te zostały oznaczone symbolem:

4.6.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika KKZ

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika KKZ wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie materiału z przeprowadzonych wykładów oraz ćwiczeń. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć słuchacza/ uczestnika:

Odpowiedź ustna, opracowanie prezentacji, referatu, aktywność w zajęciach warsztatowych. W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną, poprawność, formy przedstawienia.

Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.7. Program nauczania dla przedmiotu: Uwarunkowania bio-psycho-społeczne osoby z niepełnosprawnością – 44 h

4.7.1. Cele ogólne przedmiotu:

- Rozpoznanie potrzeb biopsychospołecznych osoby niepełnosprawnej na podstawie dokumentacji medycznej, socjalnej, rozmowy i obserwacji
- Rozpoznanie problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny
- Kształtowanie holistycznego podejście do osoby niepełnosprawnej
- Rozróżnienie ograniczeń i możliwości osoby niepełnosprawnej wynikających z rodzaju i stopnia niepełnosprawności

- Definiowanie holistycznego podejścia do osoby niepełnosprawnej

4.7.2. Cele operacyjne przedmiotu:

Słuchacz potrafi:

- dobierać metody i sposoby zaspokajania indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej
- określić przyczyny powstania problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny
- uczestniczyć w działaniach prowadzących do usuwania barier architektonicznych i komunikacyjnych
- pomagać w przygotowaniu dokumentów związanych z pozyskaniem środków na likwidację barier architektonicznych i komunikacyjnych

Cele zajęć/przedmiotów/jednostek odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych i społecznych

4.7.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 9 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematów	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Dział I Problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej SUMA: 24	Temat 1: Potrzeby bio-psychospołeczne osoby niepełnosprawnej 	8	<ul style="list-style-type: none"> SPO.01.3.8) określa potrzeby i problemy biopsychospołeczne osoby niepełnosprawnej (ek) SPO.01.3.9) przestrzega zasady holistycznego podejścia w zaspokajaniu potrzeb i rozwiązywaniu problemów osoby niepełnosprawnej (ew) 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić potrzeby psychospołeczne osoby niepełnosprawnej rozpoznać potrzeby biopsychospołeczne osoby niepełnosprawnej na podstawie dokumentacji medycznej, socjalnej, rozmowy i obserwacji dobierać metody i sposoby zaspokajania indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej rozpoznać potrzeby osoby niepełnosprawnej na podstawie analizy przykładowej dokumentacji
	Temat 2: Problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej 	8	<ul style="list-style-type: none"> SPO.01.3.6) charakteryzuje skutki problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny (ek) 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej rozpoznaje problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny określa problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematów	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
			<ul style="list-style-type: none"> SPO.01.3.8) określa potrzeby i problemy biopsychospołeczne osoby niepełnosprawnej (ek) 	<ul style="list-style-type: none"> określa przyczyny powstania problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny omawia skutki problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny kategoryzuje problemy osoby niepełnosprawnej na podstawie opisu przypadku
	Temat 3: Holistyczne podejście do osoby niepełnosprawnej 	8	<ul style="list-style-type: none"> SPO.01.3.9) przestrzega zasady holistycznego podejścia w zaspokajaniu potrzeb i rozwiązywaniu problemów osoby niepełnosprawnej (ew) 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje prawa osoby niepełnosprawnej definiuje holistyczne podejście do osoby niepełnosprawnej
Dział II Planowanie działań asystenta osoby niepełnosprawnej SUMA: 20	Temat 1: Gromadzenie informacji o osobie niepełnosprawnej w celu rozpoznania jej potrzeb i problemów	12	<ul style="list-style-type: none"> SPO.01.3.7) rozpoznaje możliwości i ograniczenia osoby niepełnosprawnej wynikające z wieku, stanu zdrowia fizycznego, psychicznego i niepełnosprawności (ek) SPO.01.3.11) organizuje działania prowadzące do usuwania barier architektonicznych i komunikacyjnych (ew) 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela ograniczenia i możliwości osoby niepełnosprawnej wynikające z rodzaju i stopnia niepełnosprawności pomaga w przygotowaniu dokumentów związanych z pozyskaniem środków na likwidację barier architektonicznych i komunikacyjnych opisuje stan biopsychofizyczny osoby niepełnosprawnej uczestniczy w działaniach prowadzących do usuwania barier architektonicznych i komunikacyjnych
	Temat 2: Opracowanie indywidualnego planu	8	<ul style="list-style-type: none"> SPO.01.3.12) opracowuje indywidualny plan wsparcia osoby niepełnosprawnej 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela informacje dotyczące stanu fizycznego, psychicznego i sytuacji społecznej osoby niepełnosprawnej gromadzi informacje dotyczące osoby niepełnosprawnej

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematów	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
	wsparcia osoby niepełnosprawnej.			– sporządza indywidualny plan wsparcia osoby niepełnosprawnej z uwzględnieniem jej problemów i potrzeb

4.7.4. Procedury osiągania celów kształcenia

Propozycje metod nauczania,

Wykład z wykorzystaniem środków wizualnych jak np.: prezentacja multimedialna, pogadanka, dyskusja, formy warsztatowe, ćwiczenia: metoda sytuacyjna, problemowa, dyskusje: dydaktyczna, okrągłego stołu, burza mózgów, gry dydaktyczne (symulujące, planowe), metoda przypadków

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form.

Warunki, środki, metody i formy kształcenia powinny być dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników kursu.

Zajęcia powinny być realizowane jako zajęcia teoretyczne (44 godziny) w formie wykładów i ćwiczeń z podziałem na grupy (proponowane proporcje:

- wykłady- 24 godziny, ćwiczenia 20 godzin.

Możliwość prowadzenia zajęć za pomocą technik kształcenia na odległość w odniesieniu do treści zawartych w dziale I.

Obudowa dydaktyczna,

Literatura:

1. Schiefele J., Staudt I., Dach M., „Pielęgniarstwo geriatryczne”, Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2007
2. Jakimowicz-Klein B., „Opieka nad seniorem”, Świat Książki, Warszawa 2014
3. Łazarkiewicz M. A., Owczarek K., (red. naukowa), „Poradnik opiekuna seniora. Pogoda na starość”, Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska 2018
4. Ochonczenko H., Nowicka A., (red. naukowa), „Potrzeby osób niepełnosprawnych w warunkach globalnych przemian społeczno- gospodarczych”, Tom I, Oficyna Wydawnicza „Impuls” Kraków 2016
5. Ochonczenko H., Paszkowicz M. A., (red. naukowa), „Potrzeby osób niepełnosprawnych w warunkach globalnych przemian społeczno- gospodarczych”, Tom II, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2016
6. Rottermund J., Fajfer-Kruczek I., (red. naukowa), „Rozwój usług asystenta osoby niepełnosprawnej w Polsce” Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2013

Strony internetowe:

- rozpoznawanie objawów niepełnosprawności podopiecznego
- raport końcowy - badanie potrzeb osób niepełnosprawnych

Zajęcia powinny być realizowane częściowo w sali ogólnodostępnej wyposażonej w stanowisko komputerowe z dostępem do INTERNETU oraz ekran projekcyjny, projektor multimedialny, tablicę, literaturę zawodową częściowo w pracowni umożliwiającej swobodne ustawienie krzeseł. Sala umożliwiająca swobodne organizowanie przestrzeni, flipchart, materiały piśmiennicze. Filmy i prezentacje multimedialne o tematyce z zakresu niepełnosprawności, podręczniki.

Dopuszcza się realizację materiału (lub jego części) na bazie e-zasobów dostępnych dla słuchacza online, na platformie edukacyjnej.

Treści te zostały oznaczone symbolem:

4.7.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika KKZ wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie materiału z przeprowadzonych wykładów oraz ćwiczeń. Proponowane metody to:

Odpowiedź ustna, opracowanie prezentacji, referatu, aktywność w zajęciach ćwiczeniowych. W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną, poprawność, formy przedstawienia.

Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu

4.8. Program nauczania dla przedmiotu: Metodyka działań opiekuńczo – wspierających – 40 h

4.8.1. Cele ogólne przedmiotu:

- Poznanie metod komunikowania się z osobą niepełnosprawną
- Poznanie alternatywnych i wspomagających metod komunikacji
- Stosowanie zasad skutecznej negocjacji
- Stosowanie metod, technik i narzędzi w działaniach opiekuńczo-wspierających
- Poznanie sposobu dokumentowania pracy z osobą niepełnosprawną
- Planowanie, wraz z osobą niepełnosprawną lub jej rodziną, kompleksowego wsparcia

4.8.2. Cele operacyjne przedmiotu

Słuchacz potrafi:

- sporządzać indywidualny plan wsparcia osoby niepełnosprawnej z uwzględnieniem jej problemów i potrzeb
- gromadzić informacje dotyczące osoby niepełnosprawnej
- prowadzić dokumentację pracy z osobą niepełnosprawną
- ustalać metody, techniki i narzędzia stosowane w działaniach opiekuńczo-wspierających
- rozróżnić systemy znaków manualnych, graficznych i przestrzennodotykowych
- określić zasady skutecznej negocjacji

Cele zajęć/przedmiotów/jednostek odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych i społecznych

4.8.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 10 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Dział I Metody komunikowania się i negocjacji z osobą niepełnosprawną SUMA: 24	Temat 1: Metody, techniki i narzędzia stosowane w działaniach opiekuńczo-wspierających 	4	SPO.01.3.10) stosuje metody komunikowania się i negocjacji w różnych sytuacjach społecznych (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia metody komunikowania się z osobą niepełnosprawną – opisuje zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej – planuje metody komunikacji z osobą niepełnosprawną słuchowo
	Temat 2: Alternatywne i wspomagające metody komunikacji	16	SPO.01.3.16) stosuje alternatywne i wspomagające metody komunikacji z osobą niepełnosprawną (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia systemy znaków manualnych, w tym język migowy, fonogesty, język Makaton, Coghama – rozróżnia systemy znaków graficznych, w tym system Blissa, piktogramy PIC (Pictogram Ideogram Communication), PCS (Picture Communication Symbols), Rebus (Rebus system), programy komputerowe stosowane w komunikacji z osobą niepełnosprawną sensorycznie – rozróżnia systemy znaków przestrzennodotykowych, w tym klocki słowne Premacka, alfabet Lorma stosowane w

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
				komunikacji z osobą niepełnosprawną intelektualnie i sensorycznie – stosuje system znaków przestrzenno dotykowych – stosuje system znaków graficznych – stosuje systemy znaków manualnych
	Temat 3: Techniki negocjacji	4	SPO.01.3.10) stosuje metody komunikowania się i negocjacji w różnych sytuacjach społecznych (ek)	– określa zasady skutecznej negocjacji – podaje przykład wybranej techniki negocjacji
Dział II Metody, techniki i narzędzia do realizacji działań opiekuńczo-wspierających na rzecz osoby niepełnosprawnej SUMA: 16	Temat 1: Metody, techniki i narzędzia stosowane w działaniach opiekuńczo – wspierających	8	SPO.01.3.13) stosuje metody, techniki i narzędzia do realizacji działań opiekuńczo-wspierających na rzecz osoby niepełnosprawnej (ek)	– ustalia metody, techniki i narzędzia stosowane w działaniach opiekuńczo-wspierających – dobiera metody, techniki i narzędzia do zaplanowanych działań oraz potrzeb i możliwości osoby niepełnosprawnej – ustalia metody, techniki i narzędzia do określonych działań opiekuńczo - wspierających
	Temat 2: Działania opiekuńczo-wspierające dotyczące osoby niepełnosprawnej	4	SPO.01.3.14) monitoruje podjęte działania opiekuńczo-wspierające (ew)	– określa działania opiekuńczo-wspierające dotyczące osoby niepełnosprawnej – ocenia skuteczność podjętych działań opiekuńczo-wspierających – dokonuje ewaluacji podjętych działań opiekuńczo-wspierających
	Temat 3: Pozyskiwanie informacji oraz dokumentacja pracy z osobą niepełnosprawną 	4	SPO.01.3.15) prowadzi dokumentację pracy z osobą niepełnosprawną (ek)	– wypełnia dokumentację pracy z osobą niepełnosprawną – uzyskuje niezbędne informacje dotyczące stanu biopsychospołecznego osoby niepełnosprawnej w zakresie wykonywanych zadań zawodowych – przetwarza dane zawarte w dokumentacji osoby niepełnosprawnej zgodnie z przepisami prawa

4.8.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania,

Wykład z wykorzystaniem środków wizualnych np.: prezentacja multimedialna, pogadanka, ćwiczenia: metod sytuacyjna, problemowa, dyskusje: dydaktyczna, okrągłego stołu, gry dydaktyczne (symulujące, planowe), metoda przypadków.

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem w/w zróżnicowanych form.

Warunki, środki, metody i formy kształcenia powinny być dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników kursu.

Zajęcia powinny być realizowane jako zajęcia teoretyczne (40 godzin) w formie wykładów i ćwiczeń z podziałem na grupy

Proponowane proporcje: wykłady- 16 godzin, ćwiczenia 24 godziny.

Możliwość prowadzenia zajęć za pomocą technik kształcenia na odległość w odniesieniu do treści zawartych w dziale I temat 1 oraz w dziale II temat 3.

Obudowa dydaktyczna,

Literatura:

1. Błęszyński J., (red. naukowa), „Alternatywne i wspomagające metody komunikacji”, Oficyna Wydawnicza „Impuls” Kraków 2008
2. „Opiekun Osoby starszej. Podręcznik do nauki zawodu”, Praca zbiorowa Wydawnictwo WSiP 2020
3. Szwałkiewicz E., „Opiekun medyczny w praktyce”, Warszawa 2013, Wydawnictwo Lekarskie PZWL
4. Krzywda A., Krzywda P., „Opiekun osoby w podeszłym wieku, przewlekle chorej lub niedołążnej” Wydawnictwo KeBe s.c.
5. Talarska D., Wieczorkowska-Tobis K., Szwałkiewicz E. „Opieka nad osobami przewlekle chorymi w wieku podeszłym i niepełnosprawnymi” Warszawa 2010, Wydawnictwo Lekarskie PZWL
6. Rychlik A., Pawluczuk J., Czynności higieniczne, pielęgnacyjne i opiekuńcze, Poznań 2017
7. Schiefele J., Staudt I., Dach M., „Pielęgniarstwo geriatryczne” Wydawnictwo Medyczne Urban &Partner, Wrocław 2005
8. Jakimowicz-Klein B., „Opieka nad seniorem”, Świat Książki, Warszawa 2014

Podręczniki i materiały wymagają aktualizacji przez nauczyciela

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być realizowane częściowo w sali ogólnodydaktycznej wyposażonej w stanowisko komputerowe z dostępem do INTERNETU oraz ekran projekcyjny, projektor multimedialny, tablicę, literaturę zawodową częściowo w pracowni umożliwiającej swobodne ustawienie krzeseł (do pracy ćwiczeniowej). Zajęcia związane z poznawaniem alternatywnych i wspomagających metod komunikacji powinny odbywać się w:

Pracowni komunikacji alternatywnej i wspomagającej (AAC) wyposażona w pomoce techniczne ułatwiające poznanie: systemów znaków manualnych (np. język migowy, fonogesty, język Makaton, Coghamo), systemów znaków graficznych (np. system Blissa, piktogramy PIC, PCS, Rebus, program komputerowy MÓWik), systemów znaków przestrzenno-dotykowych (np. klocki słowne Premacka, alfabet Lorma).

Zajęcia ćwiczeniowe powinny być realizowane w grupach max 12 osobowych.

Dopuszcza się realizację materiału (lub jego części) na bazie e-zasobów dostępnych dla słuchacza online, na platformie edukacyjnej.

Treści te zostały oznaczone symbolem:

4.8.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika KKZ

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika KKZ wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie materiału z przeprowadzonych wykładów oraz ćwiczeń. Proponowane metody:

Odpowiedź ustna, opracowanie prezentacji, referatu, aktywność w zajęciach ćwiczeniowych. W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną, poprawność, formy przedstawienia.

Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.9. Program nauczania dla przedmiotu: Działania opiekuńcze wobec osoby z niepełnosprawnością – 8 h

4.9.1. Cele ogólne przedmiotu:

- Stosowanie procedur i standardów usług opiekuńczo-wspierających

4.9.2. Cele operacyjne przedmiotu

Słuchacz potrafi:

- organizować prace opiekuńczo-wspierające z uwzględnieniem standardów i procedur
- identyfikować zagrożenia wynikające z braku uwzględnienia standardów i procedur przy planowaniu i wykonywaniu prace opiekuńczo-wspierających

Cele zajęć/przedmiotów/jednostek odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych i społecznych

4.9.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 11 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Dział I: Standardy i procedury usług opiekuńczo-wspierających w kontekście zagrożeń zawodowych asystenta osoby niepełnosprawnej – 4h	Temat 1: Procedury i standardy usług opiekuńczo-wspierających	4	SPO.01.4.1) stosuje standardy i procedury podczas wykonywania usług opiekuńczo-wspierających (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje procedury i standardy usług opiekuńczo-wspierających – identyfikuje zagrożenia dla asystenta osoby niepełnosprawnej wynikające z nieprzestrzegania procedur podczas wykonywania usług opiekuńczo-wspierających
Dział II: Organizacja prac opiekuńczo-wspierających z uwzględnieniem standardów i procedur obowiązujących asystenta osoby niepełnosprawnej – 4h	Temat 1: Organizacja prac opiekuńczo - wspierających	4	SPO.01.4.1) stosuje standardy i procedury podczas wykonywania usług opiekuńczo-wspierających (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – organizuje prace opiekuńczo-wspierające z uwzględnieniem standardów i procedur – opisuje standardy i procedury obowiązujące w pracy asystenta osoby niepełnosprawnej

4.9.4. Procedury osiągania celów kształcenia

Propozycje metod nauczania,

Wykład z wykorzystaniem środków wizualnych, np.: prezentacji multimedialnej, pogadanka, ćwiczenia, metoda sytuacyjna, problemowa, dyskusje: dydaktyczna, okrągłego stołu, burza mózgów, gry dydaktyczne (symulujące, planowe), metoda przypadków.

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem w/w zróżnicowanych form.

Warunki, środki, metody i formy kształcenia powinny być dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników kursu.

Zajęcia powinny być realizowane jako zajęcia praktyczne z podziałem na grupy.

Obudowa dydaktyczna,

Literatura:

1. „Opiekun Osoby starszej. Podręcznik do nauki zawodu”, Praca zbiorowa Wydawnictwo WSiP 2020
2. Szwalkiewicz E., „Opiekun medyczny w praktyce”, Warszawa 2013, Wydawnictwo Lekarskie PZWL
3. Krzywda A., Krzywda P., „Opiekun osoby w podeszłym wieku, przewlekle chorej lub niepełnej” Wydawnictwo KeBe s.c.
4. Talarska D., Wieczorkowska-Tobis K., Szwalkiewicz E. „Opieka nad osobami przewlekle chorymi w wieku podeszłym i niepełnosprawnymi” Warszawa 2010, Wydawnictwo Lekarskie PZWL
5. Rychlik A., Pawluczuk J., Czynności higieniczne, pielęgnacyjne i opiekuńcze, Poznań 2017
6. Schiefele J., Staudt I., Dach M., „Pielęgniarstwo geriatryczne” Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2005
7. Jakimowicz-Klein B., „Opieka nad seniorem”, Świat Książki, Warszawa 2014

Podręczniki i materiały wymagają aktualizacji przez nauczyciela

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być realizowane częściowo w sali ogólnodostępnej wyposażonej w stanowisko komputerowe z dostępem do INTERNETU oraz ekran projekcyjny, projektor multimedialny, tablicę, literaturę zawodową częściowo w pracowni umożliwiającej swobodne ustawienie krzeseł (do pracy ćwiczeniowej).

Zajęcia ćwiczeniowe powinny być realizowane w grupach max 12 osobowych.

4.9.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika KKZ wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie materiału z przeprowadzonych wykładów oraz ćwiczeń. Proponowane metody:

Odpowiedź ustna, opracowanie prezentacji, referatu, aktywność w zajęciach ćwiczeniowych. W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną, poprawność, formy przedstawienia.

Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.10. Program nauczania dla przedmiotu: Zaburzenia psychosomatyczne u osoby z niepełnosprawnością – 20 h

4.10.1. Cele ogólne przedmiotu:

- Poznanie zaburzeń psychosomatycznych występujących u osoby niepełnosprawnej.
- Poznanie czynników wpływających na zdrowie, chorobę i chorobę psychosomatyczną
- Poznanie rodzajów stresu i sytuacji trudnych

4.10.2. Cele operacyjne przedmiotu

Słuchacz potrafi:

- rozróżnić symptomy zaburzeń psychosomatycznych u osoby niepełnosprawnej.
- definiować pojęcia zdrowia, choroby, choroby psychosomatycznej.
- wyjaśnić pojęcia: stres, frustracja i sytuacja trudna
- rozróżniać techniki radzenia sobie ze stresem

Cele zajęć/przedmiotów/jednostek odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych i społecznych

4.10.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 12 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Dział I Wprowadzenie do chorób psychosomatycznych	Temat 1: Pojęcia zdrowia, choroby, choroby psychosomatycznej. Czynniki ryzyka. 	2	SPO.01.4.2) charakteryzuje objawy zaburzeń psychosomatycznych u osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje pojęcia zdrowia, choroby, choroby psychosomatycznej – opisuje czynniki wpływające na zdrowie, chorobę i chorobę psychosomatyczną

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
	Temat 2: Czynniki biologiczne, psychologiczne i społeczne mające wpływ na powstawanie chorób psychosomatycznych. 	2	SPO.01.4.2) charakteryzuje objawy zaburzeń psychosomatycznych u osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia czynniki zdrowia wpływające na powstawanie chorób psychosomatycznych opisuje czynniki zdrowia wpływające na powstawanie chorób psychosomatycznych
	Temat 3: Stres jako przyczyna chorób. Sposoby radzenia sobie ze stresem. 	4	SPO.01.4.2) charakteryzuje objawy zaburzeń psychosomatycznych u osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: stres, frustracja i sytuacja trudna rozdziela techniki radzenia sobie ze stresem rozdziela rodzaje stresu i sytuacji trudnych rozpoznaje skutki stresu wykorzystuje w pracy zawodowej techniki zmniejszające skutki stresu
Dział II Zaburzenia psychosomatyczne	Temat 1: Klasyfikacja wybranych chorób psychosomatycznych występujących u osób niepełnosprawnych. 	4	SPO.01.4.2) charakteryzuje objawy zaburzeń psychosomatycznych u osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zaburzenia psychosomatyczne występujące u osób niepełnosprawnych opisuje zaburzenia psychosomatyczne występujące u osób niepełnosprawnych
	Temat 2: Objawy wybranych zaburzeń psychosomatycznych występujących u osób niepełnosprawnych 	8	SPO.01.4.2) charakteryzuje objawy zaburzeń psychosomatycznych u osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia objawy zaburzeń psychosomatycznych występujących u osób niepełnosprawnych rozdziela symptomy zaburzeń psychosomatycznych występujących u osób niepełnosprawnych

4.10.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania

Wykład z wykorzystaniem środków wizualnych np.: prezentacja multimedialna, ćwiczenia: metod sytuacyjna, problemowa, dyskusja dydaktyczna, metoda przypadków.

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem w/w zróżnicowanych form.

Warunki, środki, metody i formy kształcenia powinny być dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników kursu.

Zajęcia powinny być realizowane jako zajęcia teoretyczne (20 godzin) w formie wykładów.

Możliwość prowadzenia zajęć za pomocą technik kształcenia na odległość.

Obudowa dydaktyczna

Proponowana literatura:

1. Heszen-Celińska Irena „Psychologia zdrowia. Nowe wydanie”, Wydawnictwo Naukowe PWN S.A. Warszawa 2020
2. Kirenko Janusz, Byra Stanisława „Zasoby osobiste w chorobach psychosomatycznych”, Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej 2011
3. Orzechowska Agata, Gałęcki Piotr „Zaburzenia psychosomatyczne w ujęciu terapeutycznym”, Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2014
4. Sygit Maria „Zdrowie publiczne”, Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska S.A. 2017
5. Wciórka Jacek, Pużyński Stanisław „Klasyfikacja zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania w ICD-10. Opisy kliniczne i wskazówki diagnostyczne”, Wydawnictwo Vesalius, Kraków 2000
6. Heszen Irena „Psychologia stresu”, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2013
7. Ogińska-Bulik Nina, Juczyński Zygfryt „Osobowość - stres a zdrowie”, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2012

Strony internetowe:

- [rozpoznawanie objawów niepełnosprawności podopiecznego](#)
- [zaburzenia psychosomatyczne - objawy, przyczyny i leczenie](#)

Podręczniki wymagają aktualizacji przez nauczyciela

Warunki realizacji:

Zajęcia powinny być realizowane częściowo w sali ogólnodydaktycznej wyposażonej w stanowisko komputerowe z dostępem do INTERNETU oraz ekran projekcyjny, projektor multimedialny, tablicę, literaturę zawodową.

Dopuszcza się realizację materiału (lub jego części) na bazie e-zasobów dostępnych dla słuchacza online, na platformie edukacyjnej.

Treści te zostały oznaczone symbolem:

4.10.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika KKZ

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika KKZ wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie materiału z przeprowadzonych wykładów oraz ćwiczeń. Proponowane metody:

Odpowiedź ustna, opracowanie prezentacji, referatu, aktywność w zajęciach warsztatowych. W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną, poprawność, formy przedstawienia.

Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.11. Program nauczania dla przedmiotu: Metodyka i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych – 132 h

4.11.1. Cele ogólne przedmiotu:

- Wykonywanie zabiegów opiekuńczo-pielęgnacyjnych i higienicznych zgodnie z obowiązującymi algorytmami
- Stosowanie zasad profilaktyki i pielęgnacji osoby niepełnosprawnej
- Nabycie umiejętności korzystania z kapitału społecznego jaki stanowi najbliższe otoczenie , rodzina i środowisko lokalne w pomocy osobie niepełnosprawnej
- Współpraca ze specjalistą w zakresie wykonywania ćwiczeń usprawniających i gimnastyki oddechowej
- Świadczenie opieki i wsparcia w zakresie samodzielnego funkcjonowania osoby niepełnosprawnej
- Wsparcie osoby niepełnosprawnej w utrzymaniu lub podejmowaniu aktywności społecznej i zawodowej
- Udzielanie pomocy osobie niepełnosprawnej w korzystaniu z różnych form kompleksowej rehabilitacji

4.11.2. Cele operacyjne przedmiotu

Słuchacz potrafi:

- wykonywać zabiegi opiekuńczo-pielęgnacyjne i higieniczne zgodnie z obowiązującymi algorytmami
- sporządzać indywidualny plan wsparcia osoby niepełnosprawnej z uwzględnieniem jej problemów i potrzeb
- rozpoznać potrzeby osoby niepełnosprawnej dotyczące pomocy w zakresie czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych
- rozpoznać potrzeby osoby niepełnosprawnej dotyczące pomocy w zakresie czynności dnia codziennego

- korzystać z kapitału społecznego jaki stanowi najbliższe otoczenie , rodzina i środowisko lokalne w pomocy osobie starszej
- rozróżnić drogi podawania leków
- mobilizować osobę niepełnosprawną do podejmowania czynności w zakresie samoopieki

Cele zajęć/przedmiotów/jednostek odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych i społecznych

4.11.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 13 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Dział I Metody, techniki i narzędzia wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych SUMA: 42h	Temat 1: Zasady, metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych	32	– SPO.01.4.3) określa zasady, metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych (ek)	– opisuje zasady, metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych – dobiera metody i techniki do wykonywanych czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych – dobiera technikę wykonania zabiegu w symulowanej sytuacji trudnej
	Temat 2: Narzędzia, środki i materiały stosowane podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych	10	– SPO.01.4.4) stosuje narzędzia, środki i materiały do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych u osoby niepełnosprawnej (ek)	– rozróżnia narzędzia, środki i materiały stosowane podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych – dobiera narzędzia, środki i materiały do wykonywanych czynności higienicznych i pielęgnacyjnych – stosuje narzędzia, środki i materiały do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych – dobiera narzędzia, środki i materiały do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych zależnie od stanu osoby niepełnosprawnej

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Dział II Trening umiejętności społecznych z elementami przygotowania do samoopieki SUMA: 90h	Temat 1: Rola asystenta osoby niepełnosprawnej w utrzymaniu samodzielności życiowej podopiecznego.	28	<ul style="list-style-type: none"> – SPO.01.4.5) wspiera osobę niepełnosprawną w wykonywaniu czynności dnia codziennego (ek) – SPO.01.4.6) wspiera osobę niepełnosprawną w prowadzeniu gospodarstwa domowego (ek) 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje potrzeby osoby niepełnosprawnej dotyczące pomocy w zakresie czynności dnia codziennego – podejmuje działania wspierające osobę niepełnosprawną w zakresie czynności dnia codziennego – pomaga osobie niepełnosprawnej dobrać sprzęty, narzędzia i środki do prowadzenia gospodarstwa domowego – asystuje osobie niepełnosprawnej w prowadzeniu gospodarstwa domowego – dobiera metody i techniki dostosowane do potrzeb osoby niepełnosprawnej
	Temat 2: Rola asystenta osoby niepełnosprawnej w procesie farmakoterapii osoby niepełnosprawnej	8	<ul style="list-style-type: none"> – SPO.01.4.7) pomaga osobie niepełnosprawnej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza (ek) 	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdza zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności – rozróżnia drogi podawania leków – pomaga osobie niepełnosprawnej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku osób, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę bez naruszania powłok skórnych – charakteryzuje niebezpieczeństwa związane z podaniem leków silnie działających
	Temat 3: Ćwiczenia usprawniające i gimnastyka oddechowa w pracy z osobą niepełnosprawną	12	<ul style="list-style-type: none"> – SPO.01.4.8) wspomaga osobę niepełnosprawną podczas wykonywania podstawowych ćwiczeń usprawniających oraz gimnastyki oddechowej (ew) 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia zasady obowiązujące podczas wykonywania ćwiczeń usprawniających i gimnastyki oddechowych – rozróżnia rodzaje ćwiczeń usprawniających i gimnastyki oddechowej – współpracuje ze specjalistą w zakresie wykonywania ćwiczeń usprawniających i gimnastyki oddechowej

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godz.	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
	Temat 4: Przygotowanie do samoopieki	20	– SPO.01.4.12) przygotowuje osobę niepełnosprawną do samoopieki (ek)	– rozpoznaje możliwości osoby niepełnosprawnej do samoopieki – mobilizuje osobę niepełnosprawną do podejmowania czynności w zakresie samoopieki – dostosowuje działania do rozpoznanych możliwości osoby niepełnosprawnej
	Temat 5: Opieka zdrowotna na rzecz osoby niepełnosprawnej	8	– SPO.01.4.9) pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej (ew)	– wymienia podmioty opieki zdrowotnej – asystuje osobie niepełnosprawnej podczas korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej – opisuje rodzaje świadczeń opieki zdrowotnej
	Temat 6: Sprzęt rehabilitacyjny i ortopedyczny.	10	– SPO.01.4.10) wspiera osobę niepełnosprawną w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych (ek)	– wymienia rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych – pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych – opisuje procedury obsługi sprzętu rehabilitacyjnego i korzystania z przedmiotów ortopedycznych
	Temat 7: Wolontariat w pracy z osobą niepełnosprawną	4	– SPO.01.4.11) współpracuje z wolontariuszami w opiece nad osobą niepełnosprawną (ep)	– opisuje zasady wolontariatu w pracy z osobą niepełnosprawną – opisuje zakres działań wolontariuszy – wymienia instytucje zajmujące się wolontariatem na terenie miasta

4.11.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania,

Pokaz, ćwiczenia praktyczne w pracowni szkolnej, instruktaż wstępny, bieżący i końcowy, wykład z wykorzystaniem środków wizualnych takich jak np.:, prezentacja multimedialna, metoda sytuacyjna, problemowa, dyskusja dydaktyczna, okrągłego stołu, burza mózgów, gry dydaktyczne (symulujące, planowe), metoda przypadków.

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem w/w zróżnicowanych form.

Warunki, środki, metody i formy kształcenia powinny być dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników kursu.

Zajęcia powinny być realizowane jako zajęcia praktyczne (132 godziny) z podziałem na grupy.

Obudowa dydaktyczna,

Literatura:

1. Hamer H., „Rozwój umiejętności społecznych. Jak skuteczniej dyskutować i współpracować” Wydawnictwo Veda Warszawa 1999
2. Jakimowicz-Klein B., „Opieka nad seniorem”, Świat Książki, Warszawa 2014
3. Krzywda A., Krzywda P., „Opiekun osoby w podeszłym wieku, przewlekłe chorej lub niedołążnej” Wydawnictwo KeBe s.c.
4. Kwolek A., „Rehabilitacja medyczna. T1-2.” Wydawnictwo Medyczne Urban i Partner, Wrocław 2003
5. Liekweg A., Eisert A., „Farmakoterapia w geriatrici”, red. wyd. pol. Dariusz Pawlak, Wrocław 2016
6. Laidler P., „Rehabilitacja po udarze mózgu”, PZWL Wydawnictwo Lekarskie Warszawa 2014
7. Marciniak J., Szewczenko A., „Sprzęt szpitalny i rehabilitacyjny”, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 2003
8. „Opiekun Osoby starszej. Podręcznik do nauki zawodu”, Praca zbiorowa Wydawnictwo WSiP 2020
9. Osipiuk S., „Podstawowe ćwiczenia oddechowe, które możesz zalecić swoim pacjentom”, Wiedza i Praktyka
10. Rychlik A., Pawluczuk J., Czynności higieniczne, pielęgnacyjne i opiekuńcze, Poznań 2017
11. Schiefele J., Staudt I., Dach M., „Pielęgniarstwo geriatryczne” Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2005
12. Szałkiewicz E., „Opiekun medyczny w praktyce”, Warszawa 2013, Wydawnictwo Lekarskie PZWL
13. „Wdech i wydech. Pakiet do ćwiczeń oddechowych”, ab-art 2015
14. Talarska D., Wieczorkowska-Tobis K., Szałkiewicz E. „Opieka nad osobami przewlekłe chorymi w wieku podeszłym i niepełnosprawnymi” Warszawa 2010, Wydawnictwo Lekarskie PZWL

Stony internetowe:

- [odleżyny - miejsca, profilaktyka](#)
- [zabiegi lecznicze](#)

Podręczniki i materiały wymagają aktualizacji przez nauczyciela

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być realizowane częściowo w sali ogólnodostępnej wyposażonej w stanowisko komputerowe z dostępem do INTERNETU oraz ekran projekcyjny, projektor multimedialny, tablicę, literaturę zawodową częściowo w pracowni umożliwiającej swobodne ustawienie krzeseł (do pracy ćwiczeniowej). Część zajęć powinna być prowadzona zgodnie z tematyką w:

Pracowni umiejętności asystenckich wyposażona w: sprzęt audiowizualny, taki jak: telewizor, ekran projekcyjny, fantomy do nauki czynności higienicznych, łóżka szpitalne, szafki i stoliki przyłóżkowe, parawan, sprzęt, urządzenia i przybory do wykonywania zabiegów higienicznych i czynności pielęgnacyjnych u osoby leżącej i całkowicie unieruchomionej, fantomy BLS (Basic Life Support) osoby dorosłej, niemowlęcia i dziecka do resuscytacji krążeniowo-oddechowej, defibrylator treningowy AED (Automatyczny Elektryczny Defibrylator), materiały opatrunkowe, aparat do pomiaru ciśnienia, termometry, środki ochrony indywidualnej, sprzęt stomijny, nowoczesne wstrzykiwacze insulinowe, środki higieniczne i opatrunkowe, sprzęt gospodarstwa domowego, zastawę kuchenną, zastawę stołową, pomoce techniczne ułatwiające samodzielne wykonywanie prac kulinarnych dla osób z ograniczoną sprawnością w zakresie małej motoryki oraz niewidomych, słabowidzących i głuchoniewidomych.

(Do prowadzenia zajęć w ramach przedmiotu: Metodyka i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych nie zostanie wykorzystany z zasobów pracowni sprzęt typu: fantomy BLS (Basic Life Support) osoby dorosłej, niemowlęcia i dziecka do resuscytacji krążeniowo-oddechowej, defibrylator treningowy AED (Automatyczny Elektryczny Defibrylator), materiały opatrunkowe)

Pracowni usprawniania ruchowego wyposażona w sprzęt rehabilitacyjny: laski, kule, wózek inwalidzki, balkonik, piłeczki sensoryczne, języki, wałeczki, półwałeczki sensomotoryczne

Zajęcia ćwiczeniowe powinny być realizowane w grupach max 12 osobowych.

4.11.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika KKZ

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika KKZ wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie materiału z przeprowadzonych wykładów oraz ćwiczeń i zajęć warsztatowych. Proponowane metody:

Odpowiedź ustna, opracowanie prezentacji, referatu, aktywność w zajęciach ćwiczeniowych, poprawność wykonania zabiegów. W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną, poprawność, formy przedstawienia.

Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.12. Program nauczania dla przedmiotu: Współpraca ze środowiskiem na rzecz usamodzielnienia osoby z niepełnosprawnością – 60 h

4.12.1. Cele ogólne przedmiotu:

- Nabycie umiejętności pomocy osobie niepełnosprawnej w różnych aspektach życia
- Poznanie instytucji wsparcia społecznego działających na rzecz osoby starszej
- Nabycie umiejętności korzystania z kapitału społecznego jaki stanowi najbliższe otoczenie, rodzina i środowisko lokalne w pomocy osobie niepełnosprawnej

- Wsparcia osoby niepełnosprawnej w utrzymaniu lub podejmowaniu aktywności społecznej i zawodowej

4.12.2. Cele operacyjne przedmiotu

Słuchacz potrafi:

- wspomagać osobę niepełnosprawną w integracji ze społeczeństwem
- korzystać z kapitału społecznego jaki stanowi najbliższe otoczenie, rodzina i środowisko lokalne w pomocy osobie starszej
- określić problemy społeczne i osobiste osoby niepełnosprawnej
- wymienić organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego działające na rzecz osób

Cele zajęć/przedmiotów/jednostek odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych i społecznych

4.12.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 14 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Dział I Współpraca z osobami ważnymi dla osoby niepełnosprawnej SUMA: 28	Temat 1: Wykorzystanie kapitału społecznego jaki stanowi rodzina i środowisko lokalne w pomocy osobie niepełnosprawnej	12	– SPO.01.5.1) współdziała z osobami z najbliższego środowiska ważnymi dla osoby niepełnosprawnej (ek)	– rozpoznaje najbliższe otoczenie osoby niepełnosprawnej – współpracuje z osobami z najbliższego środowiska ważnymi dla osoby niepełnosprawnej – rozpoznaje role poszczególnych osób z najbliższego otoczenia osoby niepełnosprawnej w zakresie możliwości współpracy
	Temat 2: Problemy społeczne i osobiste osoby niepełnosprawnej	16	– SPO.01.5.2) charakteryzuje problemy społeczne i osobiste osoby niepełnosprawnej (ew)	– określa problemy społeczne i osobiste osoby niepełnosprawnej – rozpoznaje przyczyny problemów społecznych i osobistych osoby niepełnosprawnej

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Dział II Współpraca ze środowiskiem na rzecz osoby niepełnosprawnej SUMA: 32	Temat 1: Możliwości i bariery osoby niepełnosprawnej w zakresie integracji ze społeczeństwem	12	– SPO.01.5.6) wspiera osobę niepełnosprawną w integracji ze społeczeństwem (ew)	– wspomaga osobę niepełnosprawną w integracji ze społeczeństwem – określa możliwości i bariery osoby niepełnosprawnej w zakresie integracji ze społeczeństwem
	Temat 2: Środowisko lokalne jako podstawowy element wsparcia osoby niepełnosprawnej	12	– SPO.01.5.7) aktywizuje środowisko społeczne do działań na rzecz osoby niepełnosprawnej (ew)	– charakteryzuje środowisko społeczne osoby niepełnosprawnej – określa zasoby środowiska lokalnego w zakresie pomocy osobie niepełnosprawnej – określa zasady współpracy ze środowiskiem lokalnym na rzecz osoby niepełnosprawnej
	Temat 2: Grupy wsparcia, organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego jako gałąź pomocy i wsparcia osobie niepełnosprawnej	8	– SPO.01.5.9) współpracuje z grupami wsparcia, organizacjami pozarządowymi i jednostkami samorządu terytorialnego działającymi na rzecz osoby niepełnosprawnej w środowisku lokalnym (ew)	– wymienia organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego działające na rzecz osób niepełnosprawnych – wskazuje możliwe formy wsparcia ze strony organizacji pozarządowych i jednostek samorządu terytorialnego – określa zakres współpracy osoby niepełnosprawnej z grupami wsparcia, organizacjami pozarządowymi i jednostkami samorządu terytorialnego

4.12.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania,

Wykład z wykorzystaniem środków wizualnych takich jak: prezentacja multimedialna, ćwiczenia, metoda sytuacyjna, problemowa, dyskusje: dydaktyczna, burza mózgów, metoda przypadków.

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem w/w zróżnicowanych form.

Warunki, środki, metody i formy kształcenia powinny być dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników kursu.

Zajęcia powinny być realizowane jako zajęcia praktyczne (60 godzin) z podziałem na grupy.

Obudowa dydaktyczna,

Literatura;

1. Meder J., „Trening umiejętności społecznych w rehabilitacji zaburzeń psychicznych”, Wydawnictwo Śląsk, Katowice 1999
2. Kirenko J.: Wsparcie społeczne osób z niepełnosprawnością. WSUPiZ, Ryki 2002
3. Kwolek A. „Rehabilitacja medyczna. T1-2.” Wydawnictwo Medyczne Urban i Partner, Wrocław 2003
4. Laidler P., „Rehabilitacja po udarze mózgu”, PZWL Wydawnictwo Lekarskie Warszawa 2014
5. Jakimowicz-Klein B., „Opieka nad seniorem”, Świat Książki, Warszawa 2014

Strony internetowe:

- [biblioteka popularna rzecznika osób niepełnosprawnych w Łodzi - opiekun osób niepełnosprawnych](#)
- [zeszyt informacyjno-metodyczny doradcy zawodowego - poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych](#)
- [osoby niepełnosprawne w szkole i na rynku pracy](#)
- [uchwała Sejmu RP w sprawie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych](#)

Podręczniki i akty prawne wymagają aktualizacji przez nauczyciela

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być realizowane częściowo w sali ogólnodydaktycznej wyposażonej w stanowisko komputerowe z dostępem do INTERNETU oraz ekran projekcyjny, projektor multimedialny, tablicę, literaturę zawodową częściowo w pracowni umożliwiającej swobodne ustawienie krzeseł.

Częściowo zajęcia powinny odbywać się w:

Pracownia wspomagania komputerowego działalności zawodowej wyposażona w: stanowiska komputerowe dla uczniów podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu (jedno stanowisko dla jednego ucznia), stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu, urządzenie wielofunkcyjne, pakiety programów biurowych i graficznych, projektor multimedialny, tablicę interaktywną. (w przypadku tematu związanego z organizacjami pozarządowymi i zasobami środowiska lokalnego)

4.12.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika KKZ

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika KKZ wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie materiału z przeprowadzonych wykładów oraz ćwiczeń. Proponowane metody:

Odpowiedź ustna, opracowanie prezentacji, aktywność w zajęciach ćwiczeniowych. W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną, poprawność, formy przedstawienia.

Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.13. Program nauczania dla przedmiotu: Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej – 100 h

4.13.1. Cele ogólne przedmiotu:

- nabycie umiejętności współpracy w zespole terapeutycznym
- nabycie umiejętności korzystania z kapitału społecznego jaki stanowi najbliższe otoczenie , rodzina i środowisko lokalne w pomocy osobie niepełnosprawnej
- dobieranie metod aktywizowania osoby niepełnosprawnej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności oraz zainteresowań
- poznanie praw osoby niepełnosprawnej
- poznanie zadań instytucji społecznych państwa w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych
- wsparcia osoby niepełnosprawnej w utrzymaniu lub podejmowaniu aktywności społecznej i zawodowej
- udzielania pomocy osobie niepełnosprawnej w korzystaniu z różnych form kompleksowej rehabilitacji

4.13.2. Cele operacyjne przedmiotu

Słuchacz potrafi:

- rozpoznać potrzeby osoby niepełnosprawnej dotyczące pomocy w zakresie czynności dnia codziennego
- korzystać z kapitału społecznego jaki stanowi najbliższe otoczenie , rodzina i środowisko lokalne w pomocy osobie niepełnosprawnej
- organizować czas wolny osobie niepełnosprawnej
- współpracować w zespole terapeutyczno – opiekuńczym
- wspierać osoby niepełnosprawne w utrzymaniu lub podejmowaniu aktywności społecznej i zawodowej
- udzielać pomocy osobie niepełnosprawnej w korzystaniu z różnych form kompleksowej rehabilitacji

Cele zajęć/przedmiotów/jednostek odnoszą się do wiedzy, umiejętności i kompetencji personalnych i społecznych

4.13.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 15 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
Dział I Organizacja czasu wolnego z elementami terapii zajęciowej SUMA: 50	Temat 1: Rola środowiska lokalnego w zakresie zaspakajania potrzeb związanych z organizacją czasu wolnego osoby niepełnosprawnej	16	<ul style="list-style-type: none"> – SPO.01.5.4) wspiera osobę niepełnosprawną w organizacji czasu wolnego z wykorzystaniem zasobów środowiska lokalnego (ek) – SPO.01.5.5) motywuje osobę niepełnosprawną do aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań z uwzględnieniem jej potrzeb i możliwości (ek) 	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje środowisko lokalne osoby niepełnosprawnej – wymienia potrzeby osoby niepełnosprawnej w zakresie organizacji czasu wolnego – rozpoznaje potrzeby i zainteresowania osoby niepełnosprawnej w zakresie spędzania czasu wolnego – charakteryzuje formy spędzania czasu wolnego z wykorzystaniem zasobów środowiska lokalnego – wskazuje osobie niepełnosprawnej formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań z uwzględnieniem jej potrzeb i możliwości
	Temat 2: Metody aktywizowania osoby niepełnosprawnej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności oraz zainteresowań	30	<ul style="list-style-type: none"> – SPO.01.5.4) wspiera osobę niepełnosprawną w organizacji czasu wolnego z wykorzystaniem zasobów środowiska lokalnego (ek) – SPO.01.5.5) motywuje osobę niepełnosprawną do aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań z uwzględnieniem jej potrzeb i możliwości (ek) – SPO.01.5.13) pomaga osobie niepełnosprawnej w załatwianiu spraw urzędowych (ek) – SPO.01.7.3) planuje wykonanie zadania (ew) 	<ul style="list-style-type: none"> – określa możliwości osoby niepełnosprawnej w zakresie organizowania czasu wolnego – wskazuje metody aktywizowania osoby niepełnosprawnej w środowisku lokalnym – dobiera formę wsparcia osoby niepełnosprawnej do jej możliwości psychofizycznych – szacuje czas i budżet podejmowanego zadania – planuje działania zgodnie z możliwościami ich realizacji – dobiera metody aktywizowania osoby niepełnosprawnej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności oraz zainteresowań

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
	Temat 3: Zespół terapeutyczno-opiekuńczy	4	<ul style="list-style-type: none"> – SPO.01.5.8) współpracuje z zespołem terapeutyczno-opiekuńczym (ek) – SPO.01.8.1) organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań (ew) – SPO.01.8.2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań (ew) – SPO.01.8.3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań (ew) – SPO.01.8.4) ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań (ep) – SPO.01.8.5) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne (ep) 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia członków zespołu terapeutyczno-opiekuńczego – rozróżnia zadania zespołu terapeutyczno-opiekuńczego – rozpoznaje możliwości i umiejętności członków zespołu – ustalić kolejność wykonywania zadań – monitoruje proces wykonywania zadań – dokonuje prostych modernizacji technicznych i organizacyjnych stanowiska pracy – wyznacza zadania członkom zespołu – wyjaśnia instrukcję wykonania zadania – wskazuje osoby do wykonania zadania – przewiduje skutki niewłaściwego doboru osób do zadań – określa zaangażowanie w pracę członków zespołu – ocenia efekty pracy zespołu – udziela informacji zwrotnej w celu prawidłowego wykonania przydzielonych zadań – dokonuje analizy technicznych i organizacyjnych warunków pracy
Dział II Wsparcie osoby niepełnosprawnej w korzystaniu z zasobów instytucji państwa SUMA: 38	Temat 1: Wsparcie osoby niepełnosprawnej w zakresie korzystania ze świadczeń pomocy społecznej	16	<ul style="list-style-type: none"> – SPO.01.5.10) pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji (ek) 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje świadczeń pomocy społecznej – wskazuje osobie niepełnosprawnej możliwości korzystania ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji – udziela wsparcia osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji – planuje rodzaj wsparcia osoby niepełnosprawnej w wybranym przypadku
	Temat 2: Rola poradnictwa zawodowego w aktywizacji osoby niepełnosprawnej	8	<ul style="list-style-type: none"> – SPO.01.5.11) wspiera osobę niepełnosprawną w zakresie korzystania z ofert edukacyjnych, poradnictwa zawodowego i w podejmowaniu zatrudnienia (ek) 	<ul style="list-style-type: none"> – pomaga osobie niepełnosprawnej w zakresie korzystania z ofert edukacyjnych, poradnictwa zawodowego i w podejmowaniu zatrudnienia – określa zadania instytucji społecznych państwa w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
	Temat 3: Prawne aspekty pomocy osobie niepełnosprawnej	14	<ul style="list-style-type: none"> – SPO.01.5.12) stosuje przepisy prawa dotyczące uprawnień osoby niepełnosprawnej i ochrony jej interesów (ek) – SPO.01.5.13) pomaga osobie niepełnosprawnej w załatwianiu spraw urzędowych (ek) 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje przepisy prawa dotyczące uprawnień osoby niepełnosprawnej i ochrony jej interesów – świadczy usługi w oparciu o przepisy prawa dotyczące uprawnień osoby niepełnosprawnej i ochrony jej interesów – wymienia prawa osoby niepełnosprawnej – informuje osobę niepełnosprawną o przysługujących jej prawach – podaje przykłady wsparcia osoby niepełnosprawnej w załatwianiu spraw urzędowych
Dział III: Sprzęt i pomoc techniczna SUMA: 12	Temat1: Sprzęt i pomoce techniczne ułatwiające samodzielne funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej	12	<ul style="list-style-type: none"> – SPO.01.5.3) wspiera osobę z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu i pomocy technicznych ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności (ek) 	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia sprzęt i pomoce techniczne ułatwiające samodzielne funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej – pomaga osobie niepełnosprawnej użytkować sprzęt i pomoce techniczne ułatwiające samodzielne wykonywanie codziennych czynności – pomaga w doborze sprzętu i pomocy technicznych osobie niepełnosprawnej

4.13.4. Procedury osiągania celów kształcenia

Propozycje metod nauczania,

Wykład z wykorzystaniem środków wizualnych takich jak np.: prezentacja multimedialna, ćwiczenia, metoda sytuacyjna, problemowa, dyskusje: dydaktyczna, okrągłego stołu, burza mózgów, metoda przypadków.

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem w/w zróżnicowanych form.

Warunki, środki, metody i formy kształcenia powinny być dostosowane do potrzeb i możliwości uczestników kursu.

Zajęcia powinny być realizowane jako praktyczne z podziałem na grupy.

Obudowa dydaktyczna,

Literatura:

1. Meder J., „Trening umiejętności społecznych w rehabilitacji zaburzeń psychicznych”, Wydawnictwo Śląsk, Katowice 1999

2. Kozaczuk L., Terapia zajęciowa w domach pomocy społecznej. Wydawnictwo Śląsk, Katowice 1999
3. Kadusan H., Schaeffer Ch., Techniki terapeutyczne, zabawa w psychoterapii, GWP Gdańsk 2002
4. Cieśla H. (tłum): Modelowanie z masy solnej i innych materiałów. BW Media, Warszawa, 2005
5. Brzezińska M., Grackowska M., „Zaradnik terapeutyczny. Jak pracować z seniorami w domu pomocy społecznej?”, Difin 2012 Baum E., „Terapia zajęciowa”, Wydawnictwo Fraszka Edukacyjna Sp z o. o. , Warszawa 2009
6. Janus E., (red. naukowa), „Terapia zajęciowa osób z niepełnosprawnością intelektualną”, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2018
7. Janus E., Bac A., Kulis A., Smrokowska-Reichmann A., „Terapia zajęciowa w geriatrici”, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2017
8. Bac A., (red. naukowa), „Terapia zajęciowa”, PZWL Wydawnictwo Lekarskie Warszawa 2016
9. Bac A., „Terapia zajęciowa w dysfunkcjach narządu ruchu”, PZWL Wydawnictwo Lekarskie , Warszawa 2018
10. Rottermund J., (red. naukowa), „Terapia zajęciowa w rehabilitacji medycznej. Podrecznik dla studentów i terapeutów”, Alfa Medica Press 2020, Wydanie: III
11. Zembaty A., „Kinezyterapia tom 2 - ćwiczenia z kinezyterapii i metody kinezyterapeutyczne”, Kasper, Kraków 2003
12. Kirenko J.: Wsparcie społeczne osób z niepełnosprawnością. WSUPiZ, Ryki 2002
13. „Wdech i wydech. Pakiet do ćwiczeń oddechowych”, ab-art 2015
14. Kwolek A. „ Rehabilitacja medyczna. T1-2.” Wydawnictwo Medyczne Urban i Partner, Wrocław 2003
15. Laidler P., „Rehabilitacja po udarze mózgu”, PZWL Wydawnictwo Lekarskie Warszawa 2014
16. Jakimowicz-Klein B., „Opieka nad seniorem”, Świat Książki, Warszawa 2014

Strony internetowe:

- [biblioteka popularna rzecznika osób niepełnosprawnych w Łodzi - opiekun osób niepełnosprawnych](#)
- [zeszyt informacyjno-metodyczny doradcy zawodowego - poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych](#)
- [osoby niepełnosprawne w szkole i na rynku pracy](#)
- [uchwała Sejmu RP w sprawie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych](#)
- [publikacja "Rodzina w procesie wsparcia społecznego i zawodowego osoby niepełnosprawnej"](#)

Podręczniki i akty prawne wymagają aktualizacji przez nauczyciela

Warunki realizacji

Zajęcia powinny być realizowane częściowo w sali ogólnodostępnej wyposażonej w stanowisko komputerowe z dostępem do INTERNETU oraz ekran projekcyjny, projektor multimedialny, tablicę, literaturę zawodową częściowo w pracowni umożliwiającej swobodne ustawienie krzeseł.

Pracownia wspomagania komputerowego działalności zawodowej wyposażona w: stanowiska komputerowe dla uczniów podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu (jedno stanowisko dla jednego ucznia), stanowisko komputerowe dla nauczyciela podłączone do sieci lokalnej z dostępem do internetu, urządzenie wielofunkcyjne, pakiety programów biurowych i graficznych, projektor multimedialny, tablicę interaktywną.

Pracownia terapii zajęciowej wyposażona w niezbędny sprzęt, przybory i materiały do arteterapii, muzykoterapii, ludoterapii, biblioterapii.

Zajęcia warsztatowe powinny być realizowane w grupach max 12 osobowych.

4.13.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych słuchacza/uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika KKZ wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie materiału z przeprowadzonych wykładów oraz ćwiczeń. Proponowane metody:

Odpowiedź ustna, opracowanie prezentacji, aktywność w zajęciach ćwiczeniowych. W przypadku oceny prezentacji należy zwrócić uwagę na zaangażowanie w przygotowanie, podział obowiązków, zakres prac. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne: zawartość merytoryczną, poprawność, formy przedstawienia.

Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu.

4.14. Program nauczania dla przedmiotu JĘZYK OBCY ZAWODOWY

4.14.1. Cele ogólne przedmiotu

- Zapoznanie się i stosowanie w praktyce terminologii branżowej w języku obcym.
- Kształtowanie samodzielności w stosowaniu języka obcego w mowie i piśmie w pracy zawodowej asystenta osoby niepełnosprawnej.
- Rozwijanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji w celu podnoszenia kompetencji językowych w zawodzie asystenta osoby niepełnosprawnej.

4.14.2. Cele operacyjne przedmiotu

Uczeń potrafi:

- komunikować się w języku obcym w trakcie realizowania obowiązków i wykonywania podstawowych czynności zawodowych asystenta osoby niepełnosprawnej,
- komunikować się z osobą niepełnosprawną i/lub jej rodziną,

- komunikować się z potencjalnym pracodawcą i/lub współpracownikami,
- korzystać ze słowników specjalistycznych jedno i dwujęzycznych,
- korzystać (wyszukiwać, selekcjonować i krytycznie przetwarzać informacje) z zasobów Internetu oraz z obcojęzycznych broszur informacyjnych, poradników, zasad, norm i procedur związanych z tematyką zawodową asystenta osoby niepełnosprawnej.

4.14.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Tabela 16 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
I. Specyfika pracy asystenta osoby niepełnosprawnej <i>Podstawowe zasoby środków językowych w języku obcym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności</i>	Środowisko pracy asystenta osoby niepełnosprawnej	4	SPO.01.6.(1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje oraz stosuje środki językowe w języku obcym nowożytnym umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie czynności wykonywanych na stanowisku pracy asystenta osoby niepełnosprawnej (np. <i>Zajmuję się..., Jestem odpowiedzialny za...</i>) SPO.01.6.(1a) – rozpoznaje oraz stosuje środki związane z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy SPO.01.6.(1a)* – przekazuje w języku obcym informacje sformułowane w języku polskim lub w tym języku obcym nowożytnym SPO.01.6.5 (3) – przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację nt. <i>rodzajów schorzeń lub problemów osoby niepełnosprawnej</i> SPO.01.6.5 (4)
	Sprzęt w pracy asystenta osoby niepełnosprawnej*	4	SPO.01.6.(1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: a) ze stanowiskiem pracy	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje środki językowe związane z narzędziami, urządzeniami i materiałami koniecznymi do realizacji czynności opiekuńczo-terapeutycznych w trakcie pełnienia obowiązków asystenta osoby niepełnosprawnej SPO.01.6.(1b)*

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
			i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie	– stosuje środki językowe związane z narzędziami, urządzeniami i materiałami koniecznymi do realizacji czynności opiekuńczo-terapeutycznych w trakcie współpracy z osobą niepełnosprawną SPO.01.6.(1b)*
	Dokumentowanie pracy asystenta osoby niepełnosprawnej*	4	SPO.01.6.(1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych	– rozpoznaje oraz stosuje środki językowe związane z procesami i procedurami związanymi z realizacją zadań zawodowych SPO.01.6.(1c)* – rozpoznaje i stosuje środki językowe formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych SPO.01.6.(1d)* – wyjaśnia instrukcje do czynności zawodowych napisane w języku obcym SPO.01.6.5 (1)*
	Kompetencje zawodowe asystenta osoby niepełnosprawnej*	2	SPO.01.6.(1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie	– rozpoznaje, rozumie i stosuje środki językowe niezbędne do świadczenia wsparcia osobie niepełnosprawnej np. <i>wymienia problemy medyczne podopiecznych i umie im zaradzić</i> SPO.01.6.(1e)*
	Problemy i schorzenia osób niepełnosprawnych*	4	SPO.01.6.(5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w	– przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym dotyczącym np.

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
			typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych	<i>rodzajów upośledzeń, wymienia części ciała oraz podstawowe organy SPO.01.6.5(2)*</i>
	Rozumienie i tworzenie wypowiedzi ustnych podczas pracy z osobą niepełnosprawną*	6	<p>SPO.01.6.(2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową)</p> <p>SPO.01.6.(3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych SPO.01.6.2(a)* – określa główną myśl wypowiedzi/ lub fragmentu wypowiedzi np. dotyczących problemów osoby niepełnosprawnej SPO.01.6.2(1)* – znajduje w wypowiedzi określone informacje SPO.01.6.2 (2)* – rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje/filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka SPO.01.6.2(a)* – opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi SPO.01.6.3(1)* – przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (<i>np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady współpracy z osobą niepełnosprawną</i>) SPO.01.6.3(2)* – wyraża i uzasadnia swoje stanowisko SPO.01.6.3(3) – tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (<i>np. wydaje polecenie, komunikat, instrukcję</i>) SPO.01.6.3(2) – określa intencje rozmówcy SPO.01.6.2 (1)* – rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami wypowiedzi SPO.01.6.2 (3)*

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
				<ul style="list-style-type: none"> układa usłyszane informacje w określonym porządku SPO.01.6.2 (4)*
	Rozumienie i tworzenie wypowiedzi pisemnych podczas pracy z osobą niepełnosprawną	6	<p>SPO.01.6.(2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową)</p> <p>SPO.01.6.(3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru)</p>	<ul style="list-style-type: none"> tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. wg wzoru <i>pisze krótką notatkę z instrukcją postępowania</i>) <i>pisze list/ e-mail referencyjny dotyczący swojego podopiecznego</i> SPO.01.6.3(b)* stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji SPO.01.6.3(5)* korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego SPO.01.6.6(1)* stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze SPO.01.6.3(4*) układa przetwarzane informacje w określonym porządku SPO.01.6.2(4)* przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych) SPO.01.6.5 (1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub w tym języku obcym nowożytnym SPO.01.6.5 (3)

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
			SPO.01.6.(5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych	
II. Komunikowanie się z osobą niepełnosprawną; pracodawcą i współpracownikami	Komunikacja z osobą niepełnosprawną i/lub jego rodziną	12	<p>SPO.01.6.(3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru)</p> <p>SPO.01.6.(4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu: a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym podczas rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – udziela podopiecznemu instrukcji, wskazówek, określa zasady współpracy <i>np. (połóż głowę na poduszce)</i> SPO.01.6.3 (2) – stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji (<i>proszę zgiąć nogę w kolanie</i>) SPO.01.6.3(5) – rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę z podopiecznym SPO.01.6.4 (1) – uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia np. dotyczące samopoczucia podopiecznego SPO.01.6.4 (2) <i>np. Jak się dzisiaj Pan miewa?; Pana ojciec ma dziś gorszy dzień etc.</i> – wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami SPO.01.6.4 (3) – pyta o upodobania i intencje podopiecznego <i>np. Czy podobają się Panu te ćwiczenia?</i> SPO.01.6.4 (5) – proponuje, zachęca podopiecznego lub jego bliskich do współpracy SPO.01.6.4 (6) – stosuje zwroty/formy grzecznościowe SPO.01.6.4 (7) – przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym SPO.01.6.5 (2) – korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego SPO.01.6.6(1) – upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznane słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne SPO.01.6.6 (6)

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
			SPO.01.6.(5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych SPO.01.6.(6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową: a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem b) współdziała w grupie c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym d) stosuje strategie komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> negocjuje z podopiecznym termin wykonania czynności związanej z opieką terapeutyczną SPO.01.6.4 (4) przekazuje podopiecznemu w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych) SPO.01.6.5 (1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub w tym języku obcym nowożytnym SPO.01.6.5 (3)
	Komunikacja z potencjalnym pracodawcą	12	<p>SPO.01.6.(2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową)</p> <p>SPO.01.6.(3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań</p>	<ul style="list-style-type: none"> tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. wg wzoru <i>pisze krótki e-mail CV/ list motywacyjny do potencjalnego pracodawcy w odpowiedzi na ogłoszenie o pracę</i> SPO.01.6.3(b)) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji np. <i>w trakcie rozmowy o pracę</i> SPO.01.6.3(5) korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego SPO.01.6.6(1) korzysta z tekstów w języku obcym nowożytnym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych SPO.01.6.6(3) wyraża i uzasadnia swoje stanowisko np. <i>w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej o pracę</i> SPO.01.6.3(3) rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę SPO.01.6.4(1) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia np. <i>w trakcie rozmowy o pracę</i> SPO.01.6.4(2)

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
			<p>zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru) SPO.01.6.(4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu: a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym podczas rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych SPO.01.6.(5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych SPO.01.6.(6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową: a) wykorzystuje techniki</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób <i>np. w trakcie rozmowy o pracę</i> SPO.01.6.4(3) układa przetwarzane informacje w określonym porządku SPO.01.6.2(4) stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze SPO.01.6.3(4) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub w tym języku obcym nowożytnym SPO.01.6.5 (3) prowadzi proste negocjacje z (potencjalnym) pracodawcą <i>np. w trakcie rozmowy o pracę</i> SPO.01.6.4(4)

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
			samodzielnej pracy nad językiem b) współdziała w grupie c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym d) stosuje strategie komunikacyjne	
	Komunikacja ze współpracownikami/ przełożonymi	10	<p>SPO.01.6.(2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową)</p> <p>SPO.01.6.(3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV,</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozumie proste polecenia ustne od współpracownika lub lekarza dotyczące opieki nad osobą niepełnosprawną SPO.01.6.2 (a)* – rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych np. <i>polecenia pisemne przełożonego/ lekarza dotyczące opieki nad osobą niepełnosprawną</i> SPO.01.6.2 (b)* – w wiadomości/ e-mailu do współpracownika przedstawia instrukcję/ sposób postępowania z podopiecznym SPO.01.6.3 (2)* – wyraża i uzasadnia swoje stanowisko w rozmowie lub pisemnie np. w rozmowie telefonicznej lub w e-mailu SPO.01.6.3 (3) – rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę ze współpracownikiem/ lub przełożonym SPO.01.6.4 (1) – uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia np. dotyczące postępowania z osobą niepełnosprawną np. <i>Czy Pan X musi nosić ten aparat słuchowy?</i> SPO.01.6.4 (2) – wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z innymi współpracownikami SPO.01.6.4 (3) – proponuje współpracownikowi sposób zajęć czy terapii dla podopiecznego SPO.01.6.4 (6) – stosuje zwroty i formy grzecznościowe SPO.01.6.4 (7) – przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym SPO.01.6.5 (2)

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
			<p>list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru)</p> <p>SPO.01.6.(4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu: a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym podczas rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p> <p>SPO.01.6.(5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych</p> <p>SPO.01.6.(6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową: a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem b) współdziała w grupie c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym d) stosuje strategie komunikacyjne</p>	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego SPO.01.6.6(1) – współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe SPO.01.6.6(2) – identyfikuje słowa klucze, internacjonalizmy SPO.01.6.6(4) – wykorzystuje kontekst (tam, gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa SPO.01.6.6 (5) – upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznane słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne SPO.01.6.6 (6) – rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu SPO.01.6.2(3) – układa informacje o w określonym porządku SPO.01.6.2(4) – negocjuje ze współpracownikiem np. <i>w kwestii zmian w grafiku pracy</i> SPO.01.6.4 (4) – przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub w tym języku obcym nowożytnym SPO.01.6.5 (3) – przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację nt. <i>sprawdzonej procedury opiekuńczo-terapeutycznej stosowanej w pracy z osobą niepełnosprawną</i> SPO.01.6.5 (4) – korzysta z tekstów w języku obcym nowożytnym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych SPO.01.6.6 (3) – przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
				audiowizualnych (np. filmach instruktażowych) SPO.01.6.5 (1)
Kompetencje personalne i społeczne			<p>SPO.01.7.(1) przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej</p> <p>SPO.01.7.(2) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej</p> <p>SPO.01.7.(3) planuje wykonanie zadania</p> <p>SPO.01.7.(4) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania</p> <p>SPO.01.7.(5) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany</p> <p>v6) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem</p> <p>SPO.01.7.(7) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe</p> <p>SPO.01.7.(8) współpracuje w zespole</p>	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje zasady etykiety w komunikacji z przełożonym i ze współpracownikami w codziennych kontaktach SPO.01.7.1(2) – omawia zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej SPO.01.7.1(3) – przestrzega zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych SPO.01.7.1(5) – planuje działania zgodnie z możliwościami ich realizacji SPO.01.7.3(2) – analizuje zasady i procedury wykonania zadania SPO.01.7.4(2) – wymienia zasady komunikacji interpersonalnej i aktywne metody słuchania SPO.01.7.2(1) – określa zasady komunikacji interpersonalnej SPO.01.7.2(2) – charakteryzuje aktywne metody słuchania SPO.01.7.2(3) – wymienia kompetencje asystenta osoby niepełnosprawnej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług SPO.01.7.2(4) – wykorzystuje w pracy zawodowej techniki zmniejszające skutki stresu SPO.01.7.6(4) – rozróżnia techniki radzenia sobie ze stresem SPO.01.7.6(5) – wymienia możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych SPO.01.7.7(1)

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
				<ul style="list-style-type: none"> – podaje możliwości doskonalenia umiejętności zawodowych SPO.01.7.7(2) – rozróżnia formy i metody doskonalenia zawodowego SPO.01.7.7(3) – - planuje własny rozwój zawodowy SPO.01.7.7(4) – realizuje zadania w wyznaczonym czasie SPO.01.7.8(2) – wspomaga innych członków zespołu podczas realizacji zadań SPO.01.7.8(3) – analizuje efekty pracy zespołu SPO.01.7.8(4) – identyfikuje znaczenie i funkcje konfliktu w pracy zespołu SPO.01.7.8(5)
Organizacja pracy małych zespołów			SPO.01.8.(1) organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań SPO.01.8.(2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań SPO.01.8.(3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań SPO.01.8.(4) ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje osoby do wykonania zadania SPO.01.8.2(2) – ustala kolejność wykonywania zadań SPO.01.8.3(1) – wyznacza zadania członkom zespołu SPO.01.8.1(1) – wyjaśnia instrukcję wykonania zadania SPO.01.8.1(2) – rozpoznaje możliwości i umiejętności członków zespołu SPO.01.8.2(1) – określa zaangażowanie w pracę członków zespołu SPO.01.8.4(1) – ocenia efekty pracy zespołu SPO.01.8.4(2)

4.14.4. Procedury osiągania celów kształcenia

Propozycje metod nauczania:

Zaleca się stosowanie różnych metod nauczania w celu zwiększenia efektywności przekazu i przyswajania wiedzy. Zaleca się stosowanie metod aktywizujących. Dominującą metodą powinna być metoda ćwiczeń oraz przypadku, które w praktyce pozwolą zastosować przyswojoną wiedzę. Metoda odwróconej klasy, natomiast aktywizuje słuchaczy do pracy w indywidualnym tempie i w dowolnym czasie.

Dodatkowo można stosować; prezentację multimedialną, pracę w grupach (dyskusja), pracę w parach (symulacja dialogów i dogrywanie scenek sytuacyjnych), rozwiązywanie sytuacji problemowych, odczytywanie informacji zamieszczonych na schematach, zdjęciach, ilustracjach, analizę dokumentacji osoby starszej,

wyszukiwanie informacji w środkach masowego przekazu (web search) aktywizującą metodą tekstu przewodniego, obserwacja własnego ciała, pogadankę, burzę mózgów, projekt.

Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form: indywidualnie, w parach lub grupowo; w trakcie realizacji zadania/ lub bezpośrednio po, słuchacze powinni otrzymywać informację zwrotną dopasowaną do treści danego zadania.

Treści powinny być nadbudowywane i dostosowane do zróżnicowanego poziomu słuchaczy w oparciu o podstawowe wiadomości z języka obcego zawodowego.

Efekty kształcenia nr 2 i 6 uczący się powinien osiągnąć na poziomie co najmniej A1.

Efekty kształcenia nr 1, 3, 4, 5 uczący się powinien osiągnąć na poziomie co najmniej A2. Uczący się może osiągnąć efekty w zakresie JOZ na wyższym poziomie w zależności od swoich możliwości.

Obudowa dydaktyczna:

Literatura oraz wszystkie materiały powinny być dobrane przez nauczyciela w zależności od tego, jakiego języka będzie uczył się słuchacz. Podręczniki i materiały wymagają ciągłej aktualizacji przez nauczyciela. Dopuszcza się stosowanie materiałów autentycznych (po odpowiednim zaadaptowaniu treści do poziomu słuchacza) w celu uatrakcyjnienia przekazu.

Dopuszcza się realizację materiału (lub jego części) na bazie e-zasobów dostępnych dla słuchacza online, na platformie edukacyjnej.

Treści te zostały oznaczone symbolem:

Środki dydaktyczne do przedmiotu: prezentacje multimedialne, filmy, podręczniki z nagraniami audio i zasobami multimedialnymi, tablice, dokumentacja medyczna, materiały autentyczne (czasopisma i magazyny branżowe, ulotki, broszurki informacyjne, zapisy w blogach i na stronach internetowych) o tematyce dotyczącej pracy asystenta osoby niepełnosprawnej w języku obcym

Warunki realizacji

Zajęcia edukacyjne powinny być prowadzone w pracowni językowej lub innej sali dydaktycznej wyposażonej w komputer/laptop z dostępem do Internetu oraz projektor multimedialny z nagłośnieniem co umożliwi korzystanie z materiałów audiowizualnych w trakcie zajęć. Sala powinna być wyposażona w drukarkę oraz skaner.

Dopuszcza się też realizację zajęć w formie 'na odległość' przy pomocy dostępnych narzędzi pracy zdalnej np. platformę edukacyjną Moodle, Google Classroom, Zoom, MS Teams. W przypadku realizacji zajęć w formie zdalnej należy duży nacisk położyć na zastosowanie narzędzi umożliwiających kontakt bezpośredni ze słuchaczami w czasie synchronicznym za pomocą kamery i mikrofonu co umożliwi realizację wszystkich założonych celów edukacyjnych i osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się (w tym mówienie, wypowiadanie się słuchacza i ćwiczenie umiejętności komunikowania się).

4.14.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczestnika

Sprawdzanie opanowania przez słuchacza/uczestnika wymagań programowych będzie przeprowadzone na podstawie wykonanych ćwiczeń i zadań o charakterze praktycznym. W ocenie należy uwzględnić następujące kryteria ogólne:

- zawartość merytoryczną ćwiczeń,
- ich poprawność językową (leksykalno-gramatyczną),
- formy przedstawienia.

Sprawdzanie osiągnięć powinno odbywać się przez cały okres realizacji programu zajęć na podstawie kryteriów przedstawionych na początku kursu (ocena formująca). Na początku kursu zaleca się przeprowadzenie diagnozy wstępnej poziomu językowego słuchaczy co pozwoli dopasować szczegółowe treści oraz metody pracy z grupą słuchaczy.

Zalecane **FORMY sprawdzenia osiągnięć edukacyjnych słuchaczy:**

- test pisemny: testowy z zadaniami/pytaniami zamkniętymi (pojedynczy lub wielokrotny wybór, pytania prawda/ fałsz) lub otwartymi (np. proste transformacje, słowotwórstwo i parafraza językowa)
- krótka lub dłuższa wypowiedź pisemna – e-mail, list, notatka, list motywacyjny lub CV (np. aplikacja o pracę asystenta osoby niepełnosprawnej za granicą)
- wypowiedź ustna: wykonanie pracy/projektu/ prezentacji zaliczeniowej (np. rekomendowane formy i aktywności osoby starszej)
- zaangażowanie w bieżącą pracę na zajęciach (interakcja z nauczycielem i innymi słuchaczami, realizacja scenek, odgrywanie ról etc.)

KRYTERIA – określone są indywidualnie, muszą zostać przedstawione słuchaczom na początku kursu i zachować stosowność wobec zaplanowanych efektów uczenia się; mogą wskazywać wymagania formalne i merytoryczne

OCENA FORMUJĄCA - Prowadzona w trakcie zajęć (może być etapowo) przez nauczycieli i słuchaczy. Daje informacje podstawowe zarówno nauczycielowi, jak i słuchaczom. Może obejmować oceny „częstkowe” z zajęć, np. za przygotowanie się do ćwiczeń, zaangażowanie w pracę na zajęciach, kontrolne testy, kartkówki, opracowanie projektu czy prezentacji, wypowiedź ustną (odegranie scenki czy dialogu w parach) itp. Wskazane jest określenie wagi (np. w procentach całości oceny) każdej z ocen formujących. W ocenę należy zaangażować również samych słuchaczy (samoocena/ ocena rówieśnicza)

OCENA PODSUMOWUJĄCA - Ocena kończąca przedmiot, może być wynikiem uzyskanym z ocen formujących

Podczas obserwacji pracy słuchaczy należy zwrócić uwagę na:

- aktywność słuchaczy,
- stosowanie poznanych zwrotów w zainscenizowanych sytuacjach oraz formowanie czy reagowanie na wypowiedzi.

W ocenie końcowej należy uwzględnić wyniki wszystkich metod oceniania stosowanych przez nauczyciela.

4.15. Program nauczania dla przedmiotu Praktyki zawodowe 140 godzin

4.15.1. Cele ogólne:

- Organizacja stanowiska pracy zgodnie z zasadami bhp i ergonomii.
- Wykonywanie działań opiekuńczo-higienicznych w pracy z osobą niepełnosprawną.
- Zaspokajania potrzeb i rozwiązywanie problemów osoby niepełnosprawnej.
- Wykonywanie czynności pielęgnacyjnych.
- Ocenianie środowiska i warunków życia osoby niepełnosprawnej.
- Planowanie, wraz z osobą niepełnosprawną lub jej rodziną, kompleksowego wsparcia.
- Świadczenie opieki i wsparcia w zakresie samodzielnego funkcjonowania osoby niepełnosprawnej.
- Wsparcie osoby niepełnosprawnej w utrzymaniu lub podejmowaniu aktywności społecznej i zawodowej
- Udzielanie pomocy osobie niepełnosprawnej w korzystaniu z różnych form kompleksowej rehabilitacji

4.15.2. Cele operacyjne:

Uczeń potrafi:

- przygotować stanowisko pracy zgodnie z zasadami bhp i ergonomii,
- stosować środki ochrony indywidualnej i zbiorowej,
- realizować zadanie w wyznaczonym czasie,
- wykonywać czynności opiekuńczo-higieniczne zgodnie z algorytmem,
- rozpoznawać i zaspokajać potrzeby osoby niepełnosprawnej,
- rozpoznawać i rozwiązywać problemy osoby niepełnosprawnej.
- wdrażać osobę starszą i jej rodzinę do samoopieki,
- dobierać przedmioty pomocnicze i sprzęt ortopedyczny stosownie do potrzeb osoby niepełnosprawnej,
- określać prawidłowe wartości parametrów życiowych,

- dokonywać pomiarów parametrów życiowych,
- wspierać osobę niepełnosprawną w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza,
- oceniać warunki życia osoby niepełnosprawnej,
- współpracować z rodziną i środowiskiem lokalnym na rzecz pomocy osobie niepełnosprawnej,
- wspierać osobę niepełnosprawną w prowadzeniu gospodarstwa domowego,

4.15.3. Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia

Semestr I

Tabela 17 Materiał nauczania z uwzględnieniem opisu efektów kształcenia Semestr I

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
I. Bezpieczeństwo i higiena pracy	Organizacja stanowiska pracy asystenta osoby niepełnosprawnej	4	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje rodzaje czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy – określa sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia i życia podczas wykonywania prac zawodowych – rozpoznaje źródła czynników szkodliwych w miejscu pracy
	Zagrożenia sanitarno-epidemiologiczne asystenta osoby niepełnosprawnej	4	<ul style="list-style-type: none"> – określa zagrożenia występujące na stanowisku pracy, wynikające z niestosowania środków ochrony indywidualnej – omawia konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy – określa sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia i życia podczas wykonywania prac zawodowych
	Ergonomia pracy asystenta osoby niepełnosprawnej. Organizacja stanowiska pracy oraz środki ochrony indywidualnej	7	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska – rozróżnia środki ochrony indywidualnej – określa zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska – określa zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami, sprzętem, przyborami, materiałami i środkami

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematu	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
II. Dokumentacja w pracy z osobą niepełnosprawną	Dokumentowanie pracy z osobą niepełnosprawną	15	<ul style="list-style-type: none"> wymieni rodzaje dokumentacji dotyczące sytuacji zdrowotnej osoby niepełnosprawnej, w tym orzeczenie o niepełnosprawności, plan opieki i wsparcia, karta informacyjna przestrzega zasad przetwarzania danych osobowych zawartych w dokumentacji osoby niepełnosprawnej sprawdza zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności dokonuje analizy informacji zawartych w dokumentacji osoby niepełnosprawnej
III. Sprawowanie opieki nad osobą niepełnosprawną	Działania opiekuńcze wobec osoby niepełnosprawnej	40	<ul style="list-style-type: none"> dokonuje pomiarów podstawowych parametrów życiowych monitoruje wartości pomiarów życiowych wspiera podopiecznego w samodzielnych pomiarach w ramach samokontroli zapisuje wyniki dokonanych pomiarów w dokumentacji osoby podopiecznej rozpoznaje stany zagrożenia zdrowia i życia wykonuje czynności związane z udzielaniem pierwszej pomocy przedmedycznej zgodnie z procedurami i zasadami pomaga osobie podopiecznej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku osób, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podawać go bezpośrednio do ust lub na skórę, bez naruszania powłok skórnych określa potrzeby osoby niepełnosprawnej dobiera sposoby zaspokajania potrzeb osoby niepełnosprawnej opisuje normy parametrów życiowych i scharakteryzować najważniejsze zaburzenia w tym zakresie

Semestr II

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematów	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
I. Bezpieczeństwo i higiena pracy	Organizacja stanowiska pracy asystenta osoby niepełnosprawnej	2	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy rozpoznaje źródła czynników szkodliwych w miejscu pracy określa sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia i życia podczas wykonywania prac zawodowych

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematów	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
	Zagrożenia sanitarno-epidemiologiczne asystenta osoby niepełnosprawnej	2	<ul style="list-style-type: none"> określa zagrożenia występujące na stanowisku pracy, szczególnie określać zagrożenia występujące na stanowisku pracy wynikające z niestosowania środków ochrony indywidualnej określa sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia i życia podczas wykonywania prac zawodowych omawia konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
	Ergonomia pracy asystenta osoby niepełnosprawnej. Organizacja stanowiska pracy oraz środki ochrony indywidualnej.	2	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska rozdziela środki ochrony indywidualnej określa zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska
II. Dokumentacja w pracy z osobą niepełnosprawną	Dokumentowanie pracy z osobą niepełnosprawną	4	<ul style="list-style-type: none"> gromadzi informacje dotyczące osoby niepełnosprawnej wymienia rodzaje dokumentacji dotyczące sytuacji zdrowotnej osoby niepełnosprawnej, w tym orzeczenie o niepełnosprawności, plan opieki i wsparcia, karta informacyjna uzyskać niezbędne informacje dotyczące stanu biopsychospołecznego osoby niepełnosprawnej w zakresie wykonywanych zadań zawodowych wypełnić dokumentację pracy z osobą niepełnosprawną pomóc osobie niepełnosprawnej w wypełnianiu dokumentacji np.: wniosku o dofinansowanie sprzętu pomocniczego, ortopedycznego oraz likwidacji barier architektonicznych analizować dokumentację dotyczącą sytuacji zdrowotnej i społecznej osoby niepełnosprawnej
III. Wspieranie samodzielności osoby niepełnosprawnej	Praktyka pracy z osobą niepełnosprawną	2	<ul style="list-style-type: none"> prowadzi obserwację zachowań i parametrów życiowych u osoby niepełnosprawnej rozpoznaje problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny określa problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny określa przyczyny powstania problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny dobiera metody i sposoby zaspokajania indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej sporządza indywidualny plan wsparcia osoby niepełnosprawnej z uwzględnieniem jej problemów i potrzeb ocenia skuteczność podjętych działań opiekuńczo-wspierających rozdziela objawy patologiczne ze strony poszczególnych układów i narządów

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematów	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
			<ul style="list-style-type: none"> omawia skutki problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny dokонуje ewaluacji podjętych działań opiekuńczo-wspierających
	Aktywizacja osoby niepełnosprawnej	2	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje potrzeby i zainteresowania osoby niepełnosprawnej w zakresie spędzania czasu wolnego wskazuje osobie niepełnosprawnej formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań z uwzględnieniem jej potrzeb i możliwości pomaga w przygotowaniu dokumentów związanych z pozyskaniem środków na likwidację barier architektonicznych i komunikacyjnych rozpoznaje możliwości osoby niepełnosprawnej do samo opieki dobiera metody aktywizowania osoby niepełnosprawnej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności oraz zainteresowań
	Trening umiejętności społecznych	2	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje potrzeby osoby niepełnosprawnej dotyczące pomocy w zakresie czynności dnia codziennego podejmuje działania wspierające osobę niepełnosprawną w zakresie czynności dnia codziennego pomaga osobie niepełnosprawnej dobrać sprzęty, narzędzia i środki do prowadzenia gospodarstwa domowego asystuje osobie niepełnosprawnej w prowadzeniu gospodarstwa domowego dobiera metody i techniki dostosowane do potrzeb osoby niepełnosprawnej
	Wpływ uwarunkowań biopsychofizycznych oraz biopsychospołecznych na aktywność osoby niepełnosprawnej	4	<ul style="list-style-type: none"> opisuje stan biopsychofizyczny osoby niepełnosprawnej wymienia potrzeby i problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej rozpoznaje potrzeby biopsychospołeczne osoby niepełnosprawnej na podstawie dokumentacji medycznej, socjalnej, rozmowy i obserwacji omawia skutki problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny
	Specyfika pracy asystenta osoby niepełnosprawnej	2	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje świadczeń pomocy społecznej wskazuje osobie niepełnosprawnej możliwości korzystania ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji udziela wsparcia osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji omawia zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematów	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
			<ul style="list-style-type: none"> – przestrzega zasad etycznych i prawnych, związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych – wymienia kompetencje asystenta osoby niepełnosprawnej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług – świadczy usługi w oparciu o przepisy prawa dotyczące uprawnień osoby niepełnosprawnej i ochrony jej interesów
IV. Usprawnianie osoby niepełnosprawnej	Usprawnianie psychofizyczne osoby niepełnosprawnej	2	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia stopień samodzielności osoby niepełnosprawnej w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego – opisuje rodzaje przedmiotów i środków pomocniczych – udziela pomocy w użytkowaniu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych osobie niepełnosprawnej – określa sposoby wspierania osoby niepełnosprawnej w usprawnianiu psychofizycznym – ocenia możliwości psychiczne osoby niepełnosprawnej – ocenia możliwości fizyczne osoby niepełnosprawnej – współpracuje ze specjalistą w zakresie wykonywania ćwiczeń usprawniających i gimnastyki oddechowej – wymienia sprzęt i pomoce techniczne ułatwiające samodzielne funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej – pomaga osobie niepełnosprawnej użytkować sprzęt i pomoce techniczne ułatwiające samodzielne wykonywanie codziennych czynności – objaśnia zasadność użytkowania przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych osobie niepełnosprawnej – ustala ograniczenia funkcjonalne w zaspokajaniu potrzeb psychofizycznych – wymienia zasady obowiązujące podczas wykonywania ćwiczeń usprawniających i gimnastyki oddechowych – rozróżnia rodzaje ćwiczeń usprawniających i gimnastyki oddechowej
	Środowisko życia osoby niepełnosprawnej	2	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia potrzeby osoby niepełnosprawnej w celu bezpiecznego poruszania się w środowisku mieszkaniowym – określa utrudnienia w środowisku mieszkaniowym z uwzględnieniem potrzeb i bezpiecznego poruszania się osoby niepełnosprawnej – ocenia stopień samodzielności osoby niepełnosprawnej w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego

Dział programowy	Tematy jednostek metodycznych	Liczba godzin dla tematów	Kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej
			<ul style="list-style-type: none"> – opisuje rodzaje przedmiotów i środków pomocniczych – udziela pomocy w użytkowaniu przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych osobie niepełnosprawnej – przedstawia udogodnienia mieszkaniowe z uwzględnieniem potrzeb i bezpiecznego poruszania się osoby niepełnosprawnej – objaśnia zasadność użytkowania przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych osobie niepełnosprawnej
	Ewaluacja procesu opieki i wsparcia osoby niepełnosprawnej	4	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje procesy wsparcia i opieki nad osobą niepełnosprawną – opisuje efekty pracy z osobą niepełnosprawną – prowadzi obserwację zmian psychoruchowych – prowadzi obserwację zachowań i parametrów życiowych u osoby niepełnosprawnej – ocenia skuteczność podjętych działań opiekuńczo-wspierających – określa obszary zmian dotyczących wsparcia i opieki nad osobą niepełnosprawną – dokonuje ewaluacji podjętych działań opiekuńczo-wspierających

4.15.4. Procedury osiągnięcia celów kształcenia

Propozycje metod nauczania:

W realizacji działu programowego „Praktyki zawodowe” zaleca się stosowanie studium przypadku, instruktażu wstępnego, bieżącego, końcowego i pokazu z objaśnieniem oraz ćwiczeń praktycznych w warunkach naturalnych. Zajęcia powinny być prowadzone z wykorzystaniem zróżnicowanych form indywidualnie lub grupowo (max grupy 4 osobowe).

Treści powinny być nadbudowywane i dostosowane w trakcie odbywania praktyki zgodnie ze zróżnicowaniem podopiecznych.

Środki dydaktyczne do przedmiotu:

Warunki tożsame z wyposażeniem mieszkania osoby niepełnosprawnej.

Obudowa dydaktyczna:

W kształceniu praktycznym szkoła powinna nawiązać współpracę z instytucjami wiodącymi w danym zawodzie tj.: placówki dziennej i całodobowej opieki nad osobą zależną (jednostki organizacyjne pomocy społecznej, domy pomocy społecznej oraz inne podmioty stanowiące potencjalne miejsce zatrudnienia absolwentów szkół kształcących w zawodzie np. oddziały szpitalne, hospicja). Praktykę zawodową słuchacz powinien odbywać

u pracodawcy. W sytuacji wyjątkowej tj. brak właściwego pracodawcy w regionie, w którym odbywa się kształcenie, sytuacja kiedy ze względów bezpieczeństwa lub organizacyjnych pracodawca nie może przyjąć słuchacza na praktykę, zajęcia mogą być zrealizowana w warsztatach szkolnych, a także w pracowniach szkolnych.

Warunki realizacji:

Miejsce realizacji praktyk zawodowych:

Szkoła organizuje praktyki zawodowe w miejscach zatrudniających pracowników z obszaru zawodowego właściwego dla nauczanego zawodu, w rzeczywistych warunkach pracy w kontakcie z technologiami IT. Program praktyk zawodowych powinien być opracowywany przez nauczycieli kształcenia zawodowego w konsultacji z pracodawcami współpracującymi ze szkołą. Zakres treści zawartych w programie praktyk zawodowych powinien być dostosowany do potrzeb lokalnego rynku pracy. Miejscem odbywania praktyk powinny być jednostki organizacyjne pomocy społecznej takie jak: placówki dziennej i całodobowej opieki nad osobą zależną (jednostki organizacyjne pomocy społecznej, domy pomocy społecznej oraz inne podmioty stanowiące potencjalne miejsce zatrudnienia absolwentów szkół kształcących w zawodzie np. oddziały szpitalne, hospicja). Na początku praktyki praktykant musi zapoznać się z regulaminem praktyk.

W czasie odbywania praktyki słuchacz powinien uczestniczyć w wykonywaniu zróżnicowanych zadań związanych z jego stanowiskiem pracy.

W czasie praktyki oprócz udziału słuchaczy w bezpośredniej pracy z podopiecznym można stosować inne formy organizacyjne (takie jak spotkania i zajęcia szkoleniowe prowadzone przez lekarzy i specjalistów placówki, pokazy, obserwacje i instruktaże). W czasie odbywania praktyki uczeń ma obowiązek prowadzenia dzienniczka praktyk lub karty praktyk, gdzie zapisuje codzienne czynności i spostrzeżenia, a także wszystkie aktywności związane ze szkoleniami i instruktarzami czy pokazami. Program praktyki zawodowej powinien być elastyczny oraz obejmować jak najszerszy zakres zagadnień związanych z opieką nad pacjentem placówki.

Opiekun praktyk wspólnie z opiekunem szkolnym lub kierownikiem szkolenia praktycznego ustala podział czasu na realizację działów tematycznych objętych programem praktyki.

4.15.5. Proponowane metody sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczestnika

Do oceny osiągnięć edukacyjnych proponuje się:

- ocenę planu działalności opiekuńczo-wspierającej i współpracy z rodziną i lokalnym środowiskiem społecznym osoby niepełnosprawnej oraz realizacji planu opieki i wsparcia z uwzględnieniem potrzeb biologicznych, psychicznych i społecznych osoby niepełnosprawnej.
- opinię z miejsca odbywania praktyk,
- analizę zapisów w dzienniczku praktyk.

5. Ewaluacja programu KKZ

Tabela 18 Ewaluacja programu KKZ

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
<p>SPO.01.1 Bezpieczeństwo i higiena pracy</p> <p>SPO.01.1.5) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska (ek)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – określa zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska – określa zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami, sprzętem, przyborami, materiałami i środkami – przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień – przygotowanie prezentacji/referatu – sprawdzian praktyczny - pokaz <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, sprawdzian praktyczny - pokaz) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
<p>SPO.01.1.6) stosuje środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych (ek)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia środki ochrony indywidualnej – określa zagrożenia występujące na stanowisku pracy wynikające z niestosowania środków ochrony indywidualnej 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p>

PROGRAM NAUCZANIA
KWALIFIKACYJNEGO KURSU ZAWODOWEGO
SPO.01. Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
	<p>nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar</p> <ul style="list-style-type: none"> wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji 	<p>pomocy), obserwacja słuchacza w trakcie ćwiczeń</p> <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, sprawdzian praktyczny) egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
<p>SPO.01.2. Podstawy pomocy społecznej</p> <p>SPO.01.2.2) charakteryzuje rozwój człowieka w różnych okresach życia (ek)</p>	<ul style="list-style-type: none"> opisuje rozwój człowieka w różnych okresach życia rozpoznaje objawy zaburzeń rozwojowych 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie ustne test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień przygotowanie prezentacji/referatu <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, odpowiedź ustna) egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
SPO.01.2.4) przedstawia funkcje rodziny (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia funkcje rodziny – określa wpływ rodziny na funkcjonowanie człowieka 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień – przygotowanie prezentacji/referatu <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
SPO.01.2.7) charakteryzuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy – określa skutki wykluczenia społecznego jednostki i grupy 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień – przygotowanie prezentacji/referatu <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (test pisemny jednego 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
		wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna)	
SPO.01.2.11) rozpoznaje symptomy przemocy wobec osób niepełnosprawnych (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – Wymienia rodzaje przemocy – Rozróżnia zjawiska przemocy i agresji – Charakteryzuje objawy przemocy 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień – przygotowanie prezentacji/referatu <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
<p>SPO.01.3. Planowanie, organizowanie i wykonywanie czynności opiekuńczo-wspierających osobie z niepełnosprawnej</p> <p>SPO.01.3.1) posługuje się dokumentacją dotyczącą sytuacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje dokumentacji dotyczące sytuacji zdrowotnej osoby niepełnosprawnej, w tym orzeczenie o niepełnosprawności, plan opieki i wsparcia, karta informacyjna – pomaga osobie niepełnosprawnej w wypełnianiu dokumentacji np.: wniosku o dofinansowanie sprzętu 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
zdrowotnej i społecznej osoby niepełnosprawnej (ek)	<p>– pomocniczego, ortopedycznego oraz likwidacji barier architektonicznych</p> <p>– przestrzega zasad przetwarzania danych osobowych zawartych w dokumentacji osoby niepełnosprawnej</p>	<p>– sprawdzian praktyczny – pokaz wypełniania dokumentacji</p> <p>metody sumujące:</p> <p>– egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, sprawdzian praktyczny – pokaz wypełniania dokumentacji)</p> <p>– egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna)</p>	<p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
SPO.01.3.2) rozpoznaje warunki życia osoby niepełnosprawnej (ek)	<p>– opisuje czynniki wpływające na warunki życia osoby niepełnosprawnej</p> <p>– rozróżnia sposoby gromadzenia informacji w celu rozpoznania warunków życia osoby niepełnosprawnej</p>	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <p>– zaliczenie ustne</p> <p>– test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień</p> <p>– przygotowanie prezentacji/referatu</p> <p>metody sumujące:</p> <p>– egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień)</p> <p>– egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna)</p>	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
SPO.01.3.4) charakteryzuje objawy patologiczne ze strony poszczególnych układów i narządów u osoby niepełnosprawnej	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia objawy patologiczne ze strony poszczególnych układów i narządów – wskazuje przyczyny występowania poszczególnych zaburzeń chorobowych – prowadzi obserwację zachowań i parametrów życiowych u osoby niepełnosprawnej 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień – sprawdzian praktyczny – symulacja obserwacji <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, sprawdzian praktyczny – symulacja obserwacji) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
SPO.01.3.5) określa rodzaje i stopnie niepełnosprawności (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia rodzaje niepełnosprawności – opisuje stopnie niepełnosprawności 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień – przygotowanie prezentacji/referatu 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>

PROGRAM NAUCZANIA
KWALIFIKACYJNEGO KURSU ZAWODOWEGO
SPO.01. Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
SPO.01.3.7) rozpoznaje możliwości i ograniczenia osoby niepełnosprawnej wynikające z wieku, stanu zdrowia fizycznego, psychicznego i niepełnosprawności (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje stan biopsychofizyczny osoby niepełnosprawnej – rozróżnia ograniczenia i możliwości osoby niepełnosprawnej wynikające z rodzaju i stopnia niepełnosprawności 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – symulacja zadania zawodowego – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień – dyskusja <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, sprawdzian praktyczny - symulacja) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
SPO.01.3.8) określa potrzeby i problemy biopsychospołeczne osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia potrzeby i problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej – rozpoznaje potrzeby biopsychospołeczne osoby niepełnosprawnej na podstawie dokumentacji medycznej, socjalnej, rozmowy i obserwacji 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne, pisemne – dyskusja – sprawdzian praktyczny – analiza materiału, case study <p>metody sumujące:</p>	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
		<ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, sprawdzian praktyczny) – analiza materiału, case study) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	
SPO.01.3.10) stosuje metody komunikowania się i negocjacji w różnych sytuacjach społecznych (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia metody komunikowania się z osobą niepełnosprawną – opisuje zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej – określa zasady skutecznej negocjacji 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień – przygotowanie prezentacji/referatu <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
SPO.01.3.12) opracowuje indywidualny plan wsparcia osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia informacje dotyczące stanu fizycznego, psychicznego i sytuacji społecznej osoby niepełnosprawnej 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
	<ul style="list-style-type: none"> – gromadzi informacje dotyczące osoby niepełnosprawnej – sporządza indywidualny plan wsparcia osoby niepełnosprawnej z uwzględnieniem jej problemów i potrzeb 	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdzian praktyczny – przygotowanie i prezentacja projektu planu wsparcia <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (sprawdzian praktyczny - przygotowanie i prezentacja projektu planu wsparcia) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia
SPO.01.3.13) stosuje metody, techniki i narzędzia do realizacji działań opiekuńczo-wspierających na rzecz osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – ustala metody, techniki i narzędzia stosowane w działaniach opiekuńczo-wspierających – dobiera metody, techniki i narzędzia do zaplanowanych działań oraz potrzeb i możliwości osoby niepełnosprawnej 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – dyskusja – sprawdzian praktyczny - symulacja <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (sprawdzian praktyczny - symulacja) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
SPO.01.3.15) prowadzi dokumentację pracy z osobą niepełnosprawną (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wypełnia dokumentację pracy z osobą niepełnosprawną – uzyskuje niezbędne informacje dotyczące stanu 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne, pisemne 	wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
	<p>biopsychospołecznego osoby niepełnosprawnej w zakresie wykonywanych zadań zawodowych</p> <ul style="list-style-type: none"> – przetwarza dane zawarte w dokumentacji osoby niepełnosprawnej zgodnie z przepisami prawa 	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdzian praktyczny – symulacja uzyskiwania informacji i wypełniania dokumentacji <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (sprawdzian praktyczny - symulacja uzyskiwania informacji i wypełniania dokumentacji) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
<p>SPO.01.4. Wspieranie osoby niepełnosprawnej w czynnościach życia codziennego</p> <p>SPO.01.4.1) stosuje standardy i procedury podczas wykonywania usług opiekuńczo-wspierających (ek)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje procedury i standardy usług opiekuńczo-wspierających – organizuje prace opiekuńczo-wspierające z uwzględnieniem standardów i procedur – identyfikuje zagrożenia dla asystenta osoby niepełnosprawnej wynikające z nieprzestrzegania procedur podczas wykonywania usług opiekuńczo-wspierających 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień – przygotowanie prezentacji/referatu <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
		– egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna)	
SPO.01.4.2) charakteryzuje objawy zaburzeń psychosomatycznych u osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia zaburzenia psychosomatyczne występujące u osoby niepełnosprawnej – rozróżnia symptomy zaburzeń psychosomatycznych u osoby niepełnosprawnej 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień – dyskusja – sprawdzian praktyczny - symulacja <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, sprawdzian praktyczny - symulacja) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
SPO.01.4.3) określa zasady, metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zasady, metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych – dobiera metody i techniki do wykonywanych czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – sprawdzian praktyczny - pokaz <p>metody sumujące:</p>	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
		<ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (sprawdzian praktyczny - pokaz) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	
SPO.01.4.4) stosuje narzędzia, środki i materiały do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych u osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia narzędzia, środki i materiały stosowane podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych – dobiera narzędzia, środki i materiały do wykonywanych czynności higienicznych i pielęgnacyjnych – stosuje narzędzia, środki i materiały do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień – dyskusja – sprawdzian praktyczny - pokaz <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, sprawdzian praktyczny - pokaz) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
SPO.01.4.5) wspiera osobę niepełnosprawną w wykonywaniu czynności dnia codziennego (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje potrzeby osoby niepełnosprawnej dotyczące pomocy w zakresie czynności dnia codziennego 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – symulacja zadania zawodowego 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera metody i techniki dostosowane do potrzeb osoby niepełnosprawnej – podejmuje działania wspierające osobę niepełnosprawną w zakresie czynności dnia codziennego 	<ul style="list-style-type: none"> – dyskusja <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (sprawdzian praktyczny – symulacja zadania zawodowego) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
SPO.01.4.6) wspiera osobę niepełnosprawną w prowadzeniu gospodarstwa domowego (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – pomaga osobie niepełnosprawnej dobrać sprzęty, narzędzia i środki do prowadzenia gospodarstwa domowego – asystuje osobie niepełnosprawnej w prowadzeniu gospodarstwa domowego 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – dyskusja – sprawdzian praktyczny – symulacja zadania zawodowego <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (sprawdzian praktyczny – symulacja zadania zawodowego) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
SPO.01.4.7) pomaga osobie niepełnosprawnej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdza zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności – rozróżnia drogi podawania leków 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
	<ul style="list-style-type: none"> – pomaga osobie niepełnosprawnej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku osób, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę bez naruszania powłok skórnych 	<ul style="list-style-type: none"> – dyskusja – sprawdzian praktyczny – pokaz umiejętności <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (sprawdzian praktyczny – pokaz umiejętności) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia
SPO.01.4.10) wspiera osobę niepełnosprawną w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych – opisuje procedury obsługi sprzętu rehabilitacyjnego i korzystania z przedmiotów ortopedycznych – pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień – dyskusja – sprawdzian praktyczny – pokaz korzystania ze sprzętu <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, sprawdzian praktyczny – pokaz korzystania ze sprzętu) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
		– egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna)	
SPO.01.4.12) przygotowuje osobę niepełnosprawną do samoopieki (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje możliwości osoby niepełnosprawnej do samoopieki – mobilizuje osobę niepełnosprawną do podejmowania czynności w zakresie samoopieki 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – sprawdzian praktyczny – analiza case study – przygotowanie prezentacji/referatu – sprawdzian praktyczny <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (sprawdzian praktyczny – symulacja zadania zawodowego) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
<p>SPO.01.5. Aktywizowanie osoby niepełnosprawnej do samodzielności życiowej</p> <p>SPO.01.5.1) współdziała z osobami z najbliższego środowiska ważnymi dla osoby niepełnosprawnej (ek)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje najbliższe otoczenie osoby niepełnosprawnej – współpracuje z osobami z najbliższego środowiska ważnymi dla osoby niepełnosprawnej 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – dyskusja – sprawdzian praktyczny – analiza case study <p>metody sumujące:</p>	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
		<ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (sprawdzian praktyczny - sprawdzian praktyczny – analiza case study) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	
SPO.01.5.3) wspiera osobę z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu i pomocy technicznych ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia sprzęt i pomoce techniczne ułatwiające samodzielne funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej – pomaga osobie niepełnosprawnej użytkować sprzęt i pomoce techniczne ułatwiające samodzielne wykonywanie codziennych czynności 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne, pisemne – dyskusja – sprawdzian praktyczny – pokaz użytkowania sprzętu i pomocy technicznych <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (sprawdzian praktyczny - pokaz użytkowania sprzętu i pomocy technicznych) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
SPO.01.5.4) wspiera osobę niepełnosprawną w organizacji czasu wolnego z wykorzystaniem zasobów środowiska lokalnego (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje środowisko lokalne osoby niepełnosprawnej – charakteryzuje formy spędzania czasu wolnego z wykorzystaniem zasobów środowiska lokalnego 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – sprawdzian praktyczny – symulacja zadania zawodowego 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
	<ul style="list-style-type: none"> wymienia potrzeby osoby niepełnosprawnej w zakresie organizacji czasu wolnego określa możliwości osoby niepełnosprawnej w zakresie organizowania czasu wolnego wskazuje metody aktywizowania osoby niepełnosprawnej w środowisku lokalnym 	<ul style="list-style-type: none"> test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień dyskusja <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, sprawdzian praktyczny – symulacja zadania zawodowego) egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
SPO.01.5.5) motywuje osobę niepełnosprawną do aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań z uwzględnieniem jej potrzeb i możliwości (ek)	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje potrzeby i zainteresowania osoby niepełnosprawnej w zakresie spędzania czasu wolnego wskazuje osobie niepełnosprawnej formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań z uwzględnieniem jej potrzeb i możliwości dobiera metody aktywizowania osoby niepełnosprawnej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności oraz zainteresowań 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> zaliczenie ustne dyskusja sprawdzian praktyczny – symulacja zadania zawodowego <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, sprawdzian 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
		praktyczny – symulacja zadania zawodowego) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna)	
SPO.01.5.8) współpracuje z zespołem terapeutyczno-opiekuńczym (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia członków zespołu terapeutyczno-opiekuńczego – rozróżnia zadania zespołu terapeutyczno-opiekuńczego 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – przygotowanie prezentacji/referatu – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
SPO.01.5.10) pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje świadczeń pomocy społecznej – wskazuje osobie niepełnosprawnej możliwości korzystania ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji – udziela wsparcia osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
	świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdzian praktyczny - symulacja zadania zawodowego <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, sprawdzian praktyczny - symulacja zadania zawodowego) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia
SPO.01.5.11) wspiera osobę niepełnosprawną w zakresie korzystania z ofert edukacyjnych, poradnictwa zawodowego i w podejmowaniu zatrudnienia (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – określa zadania instytucji społecznych państwa w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych – pomaga osobie niepełnosprawnej w zakresie korzystania z ofert edukacyjnych, poradnictwa zawodowego i w podejmowaniu zatrudnienia 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień – sprawdzian praktyczny - symulacja zadania zawodowego <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, sprawdzian 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>

PROGRAM NAUCZANIA
KWALIFIKACYJNEGO KURSU ZAWODOWEGO
SPO.01. Udzielanie pomocy i organizacja wsparcia osobie niepełnosprawnej

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
	<ul style="list-style-type: none"> – podaje przykłady wsparcia osoby niepełnosprawnej w załatwieniu spraw urzędowych 	<ul style="list-style-type: none"> – symulacja zadania zawodowego – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień – sprawdzian praktyczny <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, sprawdzian praktyczny - symulacja zadania zawodowego) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia
<p>SPO.01.6. Język obcy zawodowy</p> <p>SPO.01.6.1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy b) narzędzi, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych c) procedur związanych z realizacją zadań zawodowych d) formularzy oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia: sprawności mówienia, rozumienia ze słuchu, czytania, pisania)</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – wypowiedź pisemna (krótsza, dłuższa) – test ustny/pisemny: jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień <p>metody sumujące:</p>	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie (ek)	e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta	<ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny - sprawności mówienia, słuchania, czytania, pisanie (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, odpowiedź ustna) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	
SPO.01.6.2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową) (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – określa główną myśl wypowiedzi lub tekstu lub fragmentu wypowiedzi lub tekstu – znajduje w wypowiedzi lub tekście określone informacje – rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu – układa informacje w określonym porządku 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia: sprawności rozumienia ze słuchu)</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – wypowiedź pisemna (krótsza, dłuższa) – test pisemny: jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny - sprawność rozumienia ze słuchu (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, odpowiedź ustna) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
SPO.01.6.3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru) (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi – przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady) – wyraża i uzasadnia swoje stanowisko – stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze – stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia: sprawności mówienia, czytania, pisania)</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – wypowiedź pisemna (krótsza, dłuższa) – test uzupełnień <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny - sprawności mówienia, czytania, pisania (test uzupełnień, wypowiedź pisemna (krótsza, dłuższa)) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
SPO.01.6.4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu: a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym podczas rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych b) reaguje w formie prostego tekstu	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę – uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia – wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób – prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi – pyta o upodobania i intencje innych osób 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia: sprawności mówienia, rozumienia ze słuchu, czytania, pisania)</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – wypowiedź pisemna (krótsza, dłuższa) <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny - sprawności mówienia, rozumienia ze słuchu, czytania, 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
pisanego (np. wiadomość, formularz, email, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – proponuje, zachęca – stosuje zwroty i formy grzecznościowe – dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> pisania (wypowiedź pisemna (krótsza, dłuższa), odpowiedź ustna) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	
SPO.01.6.5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych) – przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym – przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub w tym języku obcym nowożytnym – przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia: sprawności mówienia, rozumienia ze słuchu, czytania, pisania)</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – wypowiedź pisemna (krótsza, dłuższa) <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny - sprawności mówienia, rozumienia ze słuchu, czytania, pisania (wypowiedź pisemna (krótsza, dłuższa), odpowiedź ustna) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
SPO.01.6.6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową: a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem b) współdziała w	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego – współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia: sprawności mówienia, rozumienia ze słuchu, czytania, pisania)</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
grupie c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta z tekstów w języku obcym nowożytnym, również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych – identyfikuje słowa kluczowe, internacjonalizmy – wykorzystuje kontekst (tam, gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa – upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznane słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne 	<ul style="list-style-type: none"> – wypowiedź pisemna (krótsza, dłuższa) – test pisemny: jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny - sprawności mówienia, rozumienia ze słuchu, czytania, pisanie (wypowiedź pisemna (krótsza, dłuższa), odpowiedź ustna) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia
<p>SPO.01.7. Kompetencje personalne i społeczne</p> <p>SPO.01.7.1) przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej (ek)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia uniwersalne zasady etyki i kultury w kontaktach międzyludzkich – charakteryzuje zasady etykiety w komunikacji z przełożonym i ze współpracownikami w codziennych kontaktach – omawia zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej – przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień – dyskusja – sprawdzian praktyczny – symulacja zadania zawodowego <p>metody sumujące:</p>	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
	<ul style="list-style-type: none"> – przestrzega zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych 	<ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień, sprawdzian praktyczny - symulacja zadania zawodowego) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	
SPO.01.7.2) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia zasady komunikacji interpersonalnej i aktywne metody słuchania – określa zasady komunikacji interpersonalnej – charakteryzuje aktywne metody słuchania – wymienia kompetencje asystenta osoby niepełnosprawnej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p> <ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień – dyskusja – przygotowanie prezentacji/referatu <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p> <p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>
SPO.01.7.4) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje przypadki naruszania procedur postępowania 	<p>metody bieżące (sprawdzanie wiedzy/umiejętności w trakcie kształcenia):</p>	<p>wg ustalonego rozkładu materiału oraz terminów sprawdzania wiedzy/umiejętności</p>

Efekt kształcenia z podstawy programowej (oznaczony w programie kursu jako kluczowy dla kwalifikacji lub jednostki efektów)	Wskaźniki potwierdzające osiągnięcie efektu kształcenia	Metody/techniki badania	Termin badania
	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje zasady i procedury wykonania zadania – wskazuje obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania (materialnej, cywilnej, karnej) 	<ul style="list-style-type: none"> – zaliczenie ustne – dyskusja – analiza case study – test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień <p>metody sumujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – egzamin semestralny (test pisemny jednego wyboru/wielokrotnego wyboru, test uzupełnień) – egzamin zawodowy (część pisemna i praktyczna) 	<p>koniec semestru, sesja egzaminacyjna zimowa/sesja letnia</p>

6. Wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

6.1. Wykaz literatury

1. Atlas Anatomiczny, Wydawnictwo Buchmann, 2007.
2. Bac A., (redakcja naukowa) „Terapia zajęciowa”, PZWL Wydawnictwo Lekarskie Warszawa 2016
3. Bac A., „Terapia zajęciowa w dysfunkcjach narządu ruchu”, PZWL Wydawnictwo Lekarskie , Warszawa 2018
4. Baum E., „Terapia zajęciowa”, Wydawnictwo Fraszka Edukacyjna Sp z o. o. , Warszawa 2009
5. Bernert A. „Pierwsza pomoc”, Wydawnictwo Centrum Rozwoju Edukacji EDICON sp. z o. o. Poznań
6. Błęszyński J., „Alternatywne i wspomagające metody komunikacji”, Oficyna Wydawnicza „Impuls” Kraków 2008
7. Bochenek A., Reicher M. „Anatomia człowieka” t. 1-5 . Wydawnictwo PZWL. Warszawa 2007
8. Bogusz R., Kawczyńska-Butrym Z. B., Wybrane elementy socjologii, Lublin 2003
9. Buchfelder M., Buchfelder A., Podręcznik pierwszej pomocy, Warszawa 2014
10. Brzezińska M., Grackowska M. „Zaradnik terapeutyczny. Jak pracować z seniorami w domu pomocy społecznej?”, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2012
11. Cieśla H. (tłum): Modelowanie z masy solnej i innych materiałów. BW Media, W-wa 2005
12. Ciszek B., Aleksandrowicz R. (red.), Mały atlas anatomiczny, red., Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2015
13. Chodyncka A., M., Rycielski P., „ Inni czy podobni”, Academica Wydawnictwo SWPS, 2008
14. Dudziak R. „Bezpieczeństwo i higiena pracy” Wydawnictwo: Centrum Rozwoju Edukacji EDICON sp.z o.o. Poznań, wydanie II
15. Dykcik W. „Pedagogika specjalna”, Wydawnictwo UAM, Poznań 2003
16. Flor I. „Organizowanie pracy małych zespołów” Wydawnictwo Ekonomik-Jacek Musiałkiewicz Warszawa 2019
17. Formański J. „Psychologia. Podręcznik dla szkół medycznych”, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 1998
18. Geriatria i opieka długoterminowa Nr 1/2015 (1)
19. Gołąb B. „Podstawy anatomii człowieka”. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2012
20. Goniewicz M., Pierwsza pomoc, Warszawa 2014
21. Hamer H. „Psychologia społeczna. Teoria i praktyka” Wydawnictwo Difin, Warszawa 2005

22. Hamer H. „Rozwój umiejętności społecznych. Jak skutecznie dyskutować i współpracować” Wydawnictwo VEDA, Warszawa 1999
23. Heeper A., Schmidt Mi., „Negocjacje. Jak planować, prowadzić i finalizować negocjacje.”, Wydawnictwo: BC Edukacja Sp. z o.o., Warszawa 2004
24. Henderson P. , Holloway J., Millar A. „ Superwizja w praktyce. Jak zostać superwizorem w zawodach nakierowanych na wspieranie i pomaganie” Wydawnictwo: Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich Warszawa 2014
25. Jakimowicz-Klein B. „Opieka nad seniorem” Świat Książki Warszawa 2014
26. Janicka I., Liberska H., (redakcja naukowa), „Psychologia rodziny”, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2014
27. Janus E., (redakcja naukowa) „Terapia zajęciowa osób z niepełnosprawnością intelektualną”, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2018
28. Janus E., Bac A., Kulis A., Smrokowska-Reichmann A., „Terapia zajęciowa w geriatrici”, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, Warszawa 2017
29. Jaszczak-Kuźmińska D., Michalska K. (red.) „Przemoc w rodzinie wobec osób starszych i niepełnosprawnych: Poradnik dla pracowników pierwszego kontaktu” MPiPS , Wydawnictwo edukacyjne Parpamedia 2010
30. Kadusan H. Schaeffer Ch., „Techniki terapeutyczne, zabawa w psychoterapii”, GWP Gdańsk 2002
31. Kirenko J.: Wsparcie społeczne osób z niepełnosprawnością. WSUPiZ, Ryki 2002
32. Kliszcz J. „Psychologia w zawodzie i pracy opiekuna medycznego” Wydawnictwo Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne 2019
33. Kliszcz J. „Psychologia potrzeb osób starszych: potrzeby psychospołeczne po 65 roku życia” Wydawnictwo Difin Warszawa 2019
34. Kozaczuk L.: Terapia zajęciowa w domach pomocy społecznej. Wydawnictwo Śląsk, Katowice 1999
35. Krajewska A., „Kompetencje personalne i społeczne”, Wydawnictwo Ekonomik – Jacek Musiałkiewicz, Warszawa 2018
36. Krajewska A. „Trening umiejętności społecznych” Wydawnictwo Ekonomik – Jacek Musiałkiewicz, Warszawa 2018
37. Krajewska-Kułał E., Cybulski M., „Opieka nad osobami starszymi. Przewodnik dla zespołu terapeutycznego”. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2016
38. Krzywda A., Krzywda P. „Opiekun osoby w podeszłym wieku, przewlekłe chorej lub niepełnej” Wydawnictwo KeBe s.c.
39. Kulik T. B., Latałski M., „Zdrowie publiczne: podręcznik dla studentów i absolwentów Wydziałów Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu Akademii Medycznych” Wydawnictwo Czelej, Lublin 2002
40. Kwolek A. „ Rehabilitacja medyczna. T1-2.” Wydawnictwo Medyczne Urban i Partner, Wrocław 2003
41. Laidler P., „Rehabilitacja po udarze mózgu”, PZWL Wydawnictwo Lekarskie Warszawa 2014
42. Liekweg A., Eisert A., „Farmakoterapia w geriatrici”, red. wyd. pol. Dariusz Pawlak, Wrocław 2016
43. Łazarkiewicz Magdalena Anna, Owczarek Krzysztof „Poradnik opiekuna seniora. Pogoda na starość”. Wydawnictwo Wolters Kluwer Polska 2018

44. Marciniak J., Szewczenko A., „Sprzęt szpitalny i rehabilitacyjny”, Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, Gliwice 2003
45. Meder J., „Trening umiejętności społecznych w rehabilitacji zaburzeń psychicznych”, Wydawnictwo Śląsk, Katowice 1999
46. Norman G., Wstęp do socjologii, Poznań 2017
47. Nowak A., Stanek A. „Kompetencje personalne i społeczne. Jak je rozwijać”, Wydawnictwo Centrum Rozwoju Edukacji EDICON sp. z o. o.
48. Ochonczenko H., Nowicka A., (red. naukowa), „Potrzeby osób niepełnosprawnych w warunkach globalnych przemian społeczno- gospodarczych”, Tom I, Oficyna Wydawnicza „Impuls” Kraków 2016
49. Ochonczenko H., Paszkowicz M. A., (red. naukowa), „Potrzeby osób niepełnosprawnych w warunkach globalnych przemian społeczno-gospodarczych”, Tom II, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2016
50. „Opiekun osoby starszej. Podręcznik do nauki zawodu” Praca zbiorowa Wydawnictwo WSiP 2020
51. Osipiuk S., „Podstawowe ćwiczenia oddechowe, które możesz zalecić swoim pacjentom”, Wiedza i Praktyka
52. Otwarte drzwi – podręcznik multimedialny do nauki języka migowego, Łódź 2003
53. Paciorek P., Patrzala A., Medyczne czynności ratunkowe, PZWL, Warszawa 2016
54. Rottermund J., (redakcja naukowa), „Terapia zajęciowa w rehabilitacji medycznej. Podręcznik dla studentów i terapeutów”, Alfa Medica Press 2020, Wydanie: III
55. Rottermund J., Fajfer-Kruczek I., (redakcja naukowa), „Rozwój usług asystenta osoby niepełnosprawnej w Polsce” Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2013
56. Rychlik A., Pawluczuk I. „Czynności higieniczne, pielęgnacyjne i opiekuńcze” Wydawnictwo Centrum Rozwoju Edukacji EDICON sp. z o. o
57. Rychlik A., Pawluczuk I. „Opiekun medyczny Nowe umiejętności” Wydawnictwo Centrum Rozwoju Edukacji EDICON sp. z o. o
58. Rzeźniczak D. „Podręcznik do nauki polskiego języka migowego” Wydawnictwo Migam 2016
59. Schiefele J., Staudt I., Dach M. „Pielęgniarstwo geriatryczne” Wydawnictwo Medyczne Urban & Partner, Wrocław 2005
60. Sękowska Z., „Wprowadzenie do pedagogiki specjalnej”, Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, Warszawa 2001
61. Słowińska A.M., BHP w podmiotach leczniczych, Wydawnictwo Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr, 2016
62. Spicer P. „Polityka społeczna - praktyka” Wydawnictwo Centrum rozwoju zasobów ludzkich Warszawa 2014
63. Stanek K. „Praca socjalna z osobą lub rodziną z problemem przemocy” Centrum Rozwoju zasobów Ludzkich warszawa 2014
64. Szczepankowski B. „Niesłyszący – Głusi – Głuchoniemi” Wydawnictwo WSiP Warszawa 1999
65. Szczepankowski B., Koncewicz D. „Język migowy w terapii” Wydawnictwo WSP Łódź 2008

66. Szwałkiewicz E., „Opiekun medyczny w praktyce”, Warszawa 2013, Wydawnictwo Lekarskie PZWL
67. Spicer P. „Polityka społeczna - teoria” Wydawnictwo Centrum rozwoju zasobów ludzkich Warszawa 2014
68. Talarska D., Wieczorkowska-Tobis K., Szwałkiewicz E. „Opieka nad osobami przewlekle chorymi, w wieku podeszłym i niesamodzielnymi” Wydawnictwo Lekarskie PZWL warszawa 2010
69. Taranowicz I., Majchrowska A., Kawczyńska-Butrym Z., „Elementy socjologii dla pielęgniarek”, Wydawnictwo CZELEJ, Lublin 2000
70. Walczak-Duraj D., „Wykłady z podstaw socjologii ” Wydawnictwo OMEGA PRAKSIS Łódź 1995
71. „Wdech i wydech. Pakiet do ćwiczeń oddechowych”, ab-art 2015
72. Wojciechowska-Piskorska H., Skuza L., Bezpieczeństwo i higiena pracy w zakładach opieki zdrowotnej: podstawowe wymagania bhp, identyfikacja zagrożeń, przegląd najważniejszych czynników chemicznych, ryzyko zawodowe, Wydawnictwo Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr, Gdańsk 2002.
73. Wyczasany J., „Pedagogika upośledzonych umysłowo”, oficyna Wydawnicza „impuls”, Wydanie VII, Kraków 2007
74. Wytyczne ERR z 2015 roku dotyczące zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej
75. Zembaty A., „Kinezyterapia tom 2 - ćwiczenia z kinezyterapii i metody kinezyterapeutyczne”, Kasper, Kraków 2003
76. Żukiewicz A., „ Asystent osoby niepełnosprawnej. Nowy zawód i nowa usługa systemu pomocy społecznej”, Oficyna Wydawnicza „Impuls” Kraków 2010

Akty prawne:

1. Dz. U. z 2020 roku pozycja 1876 -USTAWA z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Tekst jednolity
2. M.P. z 13.08.1997 r. Nr 50 poz. 475 Karta Praw Osób Niepełnosprawnych
3. Dz. U. 1997 Nr 123 poz. 776 ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
4. Dz. U. Z 2005 Nr 189, poz. 1598, zmiana Dz. U. z 2006 r. Nr 134, poz. 943 Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z 22 września 2005 w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych
5. Dz.U. z 2010 Nr 238, poz. 1586, z późn. zm. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy
6. Dz.U. z 2012 poz. 719 Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie rodzinnych domów pomocy
7. Dz.U. z 2018 poz. 822 Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2018 r. w sprawie mieszkań chronionych
8. Dz.U. z 2018 poz. 734 Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 w sprawie domów pomocy społecznej
9. Dz.U. z 2011 r. Ustawa o działalności leczniczej

10. Dz.U. z 2004 r. Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych
11. Dz.U. z 2008 r. Ustawa o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta
12. Dz.U. z 2005 r. Ustawa o lecznictwie uzdrowiskowym
13. Dz. U. Nr 123, poz. 776 z późn. zm. Ustawa z 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych M.P. z 13.08.1997 r. Nr 50 poz. 475 Karta Praw Osób Niepełnosprawnych
14. Dz.U. 2020 poz 1057 USTAWA z dnia 24 kwietnia 2003r.o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Tekst jednolity
15. Dz. U. z 2020 roku poz. 1876 USTAWA z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Tekst jednolity
16. Dz.U. z 2010 Nr 238, poz. 1586, z późn. zm. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy
17. Dz.U. z 2012 poz. 719 Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 31 maja 2012 r. w sprawie rodzinnych domów pomocy
18. Dz.U. z 2018 poz. 734 Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 w sprawie domów pomocy społecznej
19. Dz.U. z 2011 r. Ustawa o działalności leczniczej

Stony internetowe:

- [skale oceny ryzyka wystąpienia odleżyn](#)
- [odleżyny - miejsca, profilaktyka](#)
- [magazyn "Geriatrya"](#)
- [strona Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych](#)
- [rozpoznawanie objawów niepełnosprawności podopiecznego](#)
- [raport końcowy - badanie potrzeb osób niepełnosprawnych](#)
- [przewodnik - efektywne negocjacje w biznesie](#)
- [publikacja "Funkcjonowanie w społeczeństwie osób z niepełnosprawnościami - normalność w "nienormalności"](#)
- [organizacja ochrony zdrowia](#)
- [zabiegi lecznicze](#)
- [biblioteka popularna rzecznika osób niepełnosprawnych w Łodzi - opiekun osób niepełnosprawnych](#)
- [zeszyt informacyjno-metodyczny doradcy zawodowego - poradnictwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych](#)
- [osoby niepełnosprawne w szkole i na rynku pracy](#)
- [uchwała Sejmu RP w sprawie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych](#)
- [publikacja "Rodzina w procesie wsparcia społecznego i zawodowego osoby niepełnosprawnej"](#)

- rozpoznawanie objawów niepełnosprawności podopiecznego

6.2. Wykaz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych

Sala ogólnodostępna wyposażonej w stanowisko komputerowe z dostępem do Internetu oraz ekran projekcyjny, projektor multimedialny, tablicę, literaturę zawodową częściowo w pracowni umożliwiającej swobodne ustawienie krzeseł. Sala wyposażona w materace, możliwość swobodnego organizowania przestrzeni, flipchart, materiały piśmiennicze.

Pracownia umiejętności asystenckich wyposażona w: sprzęt audiowizualny, taki jak: telewizor, ekran projekcyjny, fantomy do nauki czynności higienicznych, łóżka szpitalne, szafki i stoliki przyłóżkowe, parawan, sprzęt, urządzenia i przybory do wykonywania zabiegów higienicznych i czynności pielęgnacyjnych u osoby leżącej i całkowicie unieruchomionej, fantomy BLS (Basic Life Support) osoby dorosłej, niemowlęcia i dziecka do resuscytacji krążeniowo-oddechowej, defibrylator treningowy AED (Automatyczny Elektryczny Defibrylator), materiały opatrunkowe, aparat do pomiaru ciśnienia, termometry, środki ochrony indywidualnej, sprzęt stomijny, nowoczesne wstrzykiwacze insulinowe, środki higieniczne i opatrunkowe, sprzęt gospodarstwa domowego, zastawę kuchenną, zastawę stołową, pomoce techniczne ułatwiające samodzielne wykonywanie prac kulinarnych dla osób z ograniczoną sprawnością w zakresie małej motoryki oraz niewidomych, słabowidzących i głuchoniewidomych.

Pracownia usprawniania ruchowego wyposażona w sprzęt rehabilitacyjny: laski, kule, wózek inwalidzki, balkonik, piłeczki sensoryczne, języki, wałeczki, półwałeczki sensomotoryczne.

Pracownia terapii zajęciowej wyposażona w niezbędny sprzęt, przybory i materiały do arteterapii, muzykoterapii, ludoterapii, biblioterapii.

Pracownia komunikacji alternatywnej i wspomagającej (AAC) wyposażona w pomoce techniczne ułatwiające poznanie: systemów znaków manualnych (np. język migowy, fonogesty, język Makaton, Coghamo), systemów znaków graficznych (np. system Bliss, piktogramy PIC, PCS, Rebus, program komputerowy MÓWik), systemów znaków przestrzenno-dotykowych (np. klocki słowne Premacka, alfabet Lorma).

Proponujemy, aby w procesie dydaktycznym uczestniczyli wykładowcy i specjaliści reprezentujący różne dziedziny nauki tj. socjolog, pedagog społeczny, pedagog specjalny, psycholog, socjoterapeuta, prawnik, lekarz, pielęgniarka, specjalista ds. BHP, terapeuta zajęciowy.

Proponujemy, aby tematy o charakterze czysto praktycznym, związane z pielęgnacją, higieną, profilaktyką zdrowotną, pierwszą pomocą, prowadzili specjaliści z zakresu opieki medycznej, rehabilitant, ratownik medyczny, lekarz, pielęgniarka

7. Sposób i forma zaliczenia kursu

Sposób i forma zaliczenia kursu powinna się odwoływać do efektów kluczowych i wskaźników podstawowych.

Kurs powinien zakończyć się egzaminem, na który złoży się zarówno część praktyczna jak i teoretyczna.

Część dotycząca teorii powinna mieć formę testu, który powinien zawierać zarówno pytania zamknięte jak i część opisu przypadku.

Na część praktyczną powinny składać się zadania wskazujące na opanowanie umiejętności konkretnych procedur związanych z opieką nad osobą niepełnosprawną.

Egzamin powinien być przeprowadzony w warunkach zbliżonych do warunków pracy z osobą niepełnosprawną.

W zależności od zakresu zadań egzamin powinien odbywać się w pracowniach: umiejętności asystenckich usprawniania ruchowego, terapii zajęciowej, komunikacji alternatywnej i wspomagającej, wspomagania komputerowego.

Do egzaminu może przystąpić jedynie osoba, która zaliczyła zarówno część teoretyczną jak i praktyczną w całym toku nauczania, w tym zaliczyła na ocenę pozytywną praktyki zawodowe.

8. Sprawdzenie kompletności i poprawności opracowanego programu zajęć

Tabela 19 Tabela weryfikacji programu nauczania KKZ pod kątem zgodności z przepisami prawa oświatowego

Lp.	Program kwalifikacyjnego kursu zawodowego uwzględnia	Zawartość opracowanego programu zajęć (Tak-T/Nie-N)
1	Cele kształcenia (zadania zawodowe)	T
2	Efekty kształcenia	T
3	Kryteria weryfikacji	T
4	Warunki realizacji kształcenia w kwalifikacji (lub niezbędne do realizacji danej jednostki efektów)	T
5	Minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji wyodrębnionej w zawodzie lub jednostki efektów	T

Tabela 20 Tabela weryfikacji programu KKZ pod kątem kompletności efektów kształcenia

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
SPO.01.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy		
SPO.01.1.1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią (ew)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przepisy prawa określające wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy wyjaśnia pojęcie ergonomii pracy w zawodzie rozpoznaje znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe stosuje zasady segregacji odpadów rozróżnia środki gaśnicze i ich przeznaczenie ze względu na zakres ich stosowania 	Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami pierwszej pomocy
SPO.01.1.2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb	<ul style="list-style-type: none"> wymienia instytucje i służby działające w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska 	Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami pierwszej pomocy

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska (ew)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska 	
SPO.01.1.3) rozróżnia prawa i obowiązki pracownika oraz prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (ep)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy wymienia prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy omawia konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy 	Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami pierwszej pomocy
SPO.01.1.4) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka (ew)	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy rozpoznaje źródła czynników szkodliwych w miejscu pracy określa sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia lub życia podczas wykonywania prac zawodowych 	Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami pierwszej pomocy
SPO.01.1.5) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska (ek)	<ul style="list-style-type: none"> określa zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska określa zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami, sprzętem, przyborami, materiałami i środkami przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska 	Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami pierwszej pomocy
SPO.01.1.6) stosuje środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych (ek)	<ul style="list-style-type: none"> rozróżnia środki ochrony indywidualnej określa zagrożenia występujące na stanowisku pracy wynikające z niestosowania środków ochrony indywidualnej 	Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami pierwszej pomocy
SPO.01.1.7) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego (ek)	<ul style="list-style-type: none"> opisuje podstawowe symptomy wskazujące na stany nagłego zagrożenia zdrowotnego ocenia sytuację poszkodowanego na podstawie analizy objawów obserwowanych u poszkodowanego zabezpiecza siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej powiadamia odpowiednie służby 	Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami pierwszej pomocy

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiążdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie – prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w nieurazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar – wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji 	
SPO.01.2. Podstawy pomocy społecznej		
SPO.01.2.1) wyjaśnia rolę osobowości człowieka w stosunkach z otoczeniem (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia typy i cechy osobowości człowieka – charakteryzuje role społeczne – wskazuje wpływ osobowości na zachowania społeczne 	Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością
SPO.01.2.2) charakteryzuje rozwój człowieka w różnych okresach życia (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje rozwój człowieka w różnych okresach życia – rozpoznaje objawy zaburzeń rozwojowych 	Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością
SPO.01.2.3) charakteryzuje procesy zachodzące w życiu społecznym (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zachowania społeczne jednostki i zbiorowości – opisuje interakcje interpersonalne – opisuje nieprawidłowe relacje występujące w życiu społecznym 	Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością
SPO.01.2.4) przedstawia funkcje rodziny (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia funkcje rodziny – określa wpływ rodziny na funkcjonowanie człowieka 	Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością
SPO.01.2.5) określa cele, zadania i instrumenty polityki społecznej państwa (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia cele polityki społecznej państwa – opisuje zadania polityki społecznej państwa – wymienia instrumenty polityki społecznej państwa i możliwości ich stosowania 	Podstawy prawa z elementami polityki społecznej
SPO.01.2.6) identyfikuje problemy i postawy społeczne występujące we współczesnym społeczeństwie (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przyczyny i skutki problemów społecznych – wykazuje wpływ zróżnicowanych postaw na funkcjonowanie jednostki i zbiorowości 	Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością
SPO.01.2.7) charakteryzuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy – określa skutki wykluczenia społecznego jednostki i grupy 	Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością
SPO.01.2.8) wskazuje przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych – charakteryzuje zadania instytucji państwowych dotyczące zabezpieczenia społecznego osoby niepełnosprawnej 	Podstawy prawa z elementami polityki społecznej

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
SPO.01.2.9) posługuje się językiem migowym (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje język migowy w komunikowaniu się z osobą niepełnosprawną wymagającą alternatywnej formy komunikacji – określa potrzeby i problemy osoby niepełnosprawnej przy pomocy języka migowego – doskonalą umiejętności posługiwania się językiem migowym 	Język migowy z elementami komunikacji interpersonalnej
SPO.01.2.10) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności stosowane podczas realizacji zadań zawodowych (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia cele normalizacji krajowej – wyjaśnia, czym jest norma i wymienia cechy normy – rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej – korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności 	Podstawy prawa z elementami polityki społecznej
SPO.01.3. Planowanie, organizowanie i wykonywanie czynności opiekuńczo-wspierających osobie niepełnosprawnej		
SPO.01.3.1) posługuje się dokumentacją dotyczącą sytuacji zdrowotnej i społecznej osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje dokumentacji dotyczące sytuacji zdrowotnej osoby niepełnosprawnej, w tym orzeczenie o niepełnosprawności, plan opieki i wsparcia, karta informacyjna – pomaga osobie niepełnosprawnej w wypełnianiu dokumentacji np.: wniosku o dofinansowanie sprzętu pomocniczego, ortopedycznego oraz likwidacji barier architektonicznych – przestrzega zasad przetwarzania danych osobowych zawartych w dokumentacji osoby niepełnosprawnej 	Metodyka i metodologia pracy z osobą z niepełnosprawnością
SPO.01.3.2) rozpoznaje warunki życia osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje czynniki wpływające na warunki życia osoby niepełnosprawnej – rozróżnia sposoby gromadzenia informacji w celu rozpoznania warunków życia osoby niepełnosprawnej 	Metodyka i metodologia pracy z osobą z niepełnosprawnością
SPO.01.3.3) charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka – określa funkcje organizmu człowieka – opisuje procesy życiowe organizmu człowieka – omawia budowę i funkcję tkanek, narządów i układów organizmu człowieka 	Podstawy anatomii i patologii człowieka
SPO.01.3.4) charakteryzuje objawy patologiczne ze strony poszczególnych układów i narządów u osoby niepełnosprawnej (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia objawy patologiczne ze strony poszczególnych układów i narządów – wskazuje przyczyny występowania poszczególnych zaburzeń chorobowych – prowadzi obserwację zachowań i parametrów życiowych u osoby niepełnosprawnej 	Podstawy anatomii i patologii człowieka

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
SPO.01.3.5) określa rodzaje i stopnie niepełnosprawności (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia rodzaje niepełnosprawności – opisuje stopnie niepełnosprawności 	Podstawy anatomii i patologii człowieka
SPO.01.3.6) charakteryzuje skutki problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny – określa problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny – określa przyczyny powstania problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny – omawia skutki problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny 	Uwarunkowania bio-psycho-społeczne osoby z niepełnosprawnością
SPO.01.3.7) rozpoznaje możliwości i ograniczenia osoby niepełnosprawnej wynikające z wieku, stanu zdrowia fizycznego, psychicznego i niepełnosprawności (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje stan biopsychofizyczny osoby niepełnosprawnej – rozróżnia ograniczenia i możliwości osoby niepełnosprawnej wynikające z rodzaju i stopnia niepełnosprawności 	Uwarunkowania bio-psycho-społeczne osoby z niepełnosprawnością
SPO.01.3.8) określa potrzeby i problemy biopsychospołeczne osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia potrzeby i problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej – rozpoznaje potrzeby biopsychospołeczne osoby niepełnosprawnej na podstawie dokumentacji medycznej, socjalnej, rozmowy i obserwacji 	Uwarunkowania bio-psycho-społeczne osoby z niepełnosprawnością
SPO.01.3.9) przestrzega zasady holistycznego podejścia w zaspokajaniu potrzeb i rozwiązywaniu problemów osoby niepełnosprawnej (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje holistyczne podejście do osoby niepełnosprawnej – opisuje prawa osoby niepełnosprawnej – dobiera metody i sposoby zaspokajania indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej 	Uwarunkowania bio-psycho-społeczne osoby z niepełnosprawnością
SPO.01.3.10) stosuje metody komunikowania się i negocjacji w różnych sytuacjach społecznych (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia metody komunikowania się z osobą niepełnosprawną – opisuje zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej – określa zasady skutecznej negocjacji 	Metodyka działań opiekuńczo-wspierających
SPO.01.3.11) organizuje działania prowadzące do usuwania barier architektonicznych i komunikacyjnych (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – uczestniczy w działaniach prowadzących do usuwania barier architektonicznych i komunikacyjnych – pomaga w przygotowaniu dokumentów związanych z pozyskaniem środków na likwidację barier architektonicznych i komunikacyjnych 	Uwarunkowania bio-psycho-społeczne osoby z niepełnosprawnością

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
SPO.01.3.12) opracowuje indywidualny plan wsparcia osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia informacje dotyczące stanu fizycznego, psychicznego i sytuacji społecznej osoby niepełnosprawnej – gromadzi informacje dotyczące osoby niepełnosprawnej – sporządza indywidualny plan wsparcia osoby niepełnosprawnej z uwzględnieniem jej problemów i potrzeb 	Uwarunkowania bio-psycho-społeczne osoby z niepełnosprawnością
SPO.01.3.13) stosuje metody, techniki i narzędzia do realizacji działań opiekuńczo-wspierających na rzecz osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – ustala metody, techniki i narzędzia stosowane w działaniach opiekuńczo-wspierających – dobiera metody, techniki i narzędzia do zaplanowanych działań oraz potrzeb i możliwości osoby niepełnosprawnej 	Metodyka działań opiekuńczo-wspierających
SPO.01.3.14) monitoruje podjęte działania opiekuńczo-wspierające (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – określa działania opiekuńczo-wspierające dotyczące osoby niepełnosprawnej – ocenia skuteczność podjętych działań opiekuńczo-wspierających – dokonuje ewaluacji podjętych działań opiekuńczo-wspierających 	Metodyka działań opiekuńczo-wspierających
SPO.01.3.15) prowadzi dokumentację pracy z osobą niepełnosprawną (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wypełnia dokumentację pracy z osobą niepełnosprawną – uzyskuje niezbędne informacje dotyczące stanu biopsychospołecznego osoby niepełnosprawnej w zakresie wykonywanych zadań zawodowych – przetwarza dane zawarte w dokumentacji osoby niepełnosprawnej zgodnie z przepisami prawa 	Metodyka działań opiekuńczo-wspierających
SPO.01.3.16) stosuje alternatywne i wspomagające metody komunikacji z osobą niepełnosprawną (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia systemy znaków manualnych, w tym język migowy, fonogesty, język Makaton, Coghama – rozróżnia systemy znaków graficznych, w tym system Bliss, piktogramy PIC (Pictogram Ideogram Communication), PCS (Picture Communication Symbols), Rebus (Rebus system), programy komputerowe stosowane w komunikacji z osobą niepełnosprawną sensorycznie – rozróżnia systemy znaków przestrzennodotykowych, w tym klocki słowne Premacka, alfabet Lorma stosowane w komunikacji z osobą niepełnosprawną intelektualnie i sensorycznie 	Metodyka działań opiekuńczo-wspierających
SPO.01.4. Wspieranie osoby niepełnosprawnej w czynnościach życia codziennego		
SPO.01.4.1) stosuje standardy i procedury podczas wykonywania usług opiekuńczo-wspierających (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje procedury i standardy usług opiekuńczo-wspierających – organizuje prace opiekuńczo-wspierające z uwzględnieniem standardów i procedur 	Działania opiekuńcze wobec osoby z niepełnosprawnością

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje zagrożenia dla asystenta osoby niepełnosprawnej wynikające z nieprzestrzegania procedur podczas wykonywania usług opiekuńczo-wspierających 	
SPO.01.4.2) charakteryzuje objawy zaburzeń psychosomatycznych u osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zaburzenia psychosomatyczne występujące u osoby niepełnosprawnej rozdziela symptomy zaburzeń psychosomatycznych u osoby niepełnosprawnej 	Zaburzenia psychosomatyczne u osoby z niepełnosprawnością
SPO.01.4.3) określa zasady, metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych (ek)	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zasady, metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych dobiera metody i techniki do wykonywanych czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych 	Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych
SPO.01.4.4) stosuje narzędzia, środki i materiały do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych u osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela narzędzia, środki i materiały stosowane podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych dobiera narzędzia, środki i materiały do wykonywanych czynności higienicznych i pielęgnacyjnych stosuje narzędzia, środki i materiały do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych 	Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych
SPO.01.4.5) wspiera osobę niepełnosprawną w wykonywaniu czynności dnia codziennego (ek)	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje potrzeby osoby niepełnosprawnej dotyczące pomocy w zakresie czynności dnia codziennego dobiera metody i techniki dostosowane do potrzeb osoby niepełnosprawnej podjmuje działania wspierające osobę niepełnosprawną w zakresie czynności dnia codziennego 	Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych
SPO.01.4.6) wspiera osobę niepełnosprawną w prowadzeniu gospodarstwa domowego (ek)	<ul style="list-style-type: none"> pomaga osobie niepełnosprawnej dobrać sprzęty, narzędzia i środki do prowadzenia gospodarstwa domowego asystuje osobie niepełnosprawnej w prowadzeniu gospodarstwa domowego 	Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych
SPO.01.4.7) pomaga osobie niepełnosprawnej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza (ek)	<ul style="list-style-type: none"> sprawdza zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności rozdziela drogi podawania leków pomaga osobie niepełnosprawnej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku osób, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę bez naruszania powłok skórnych (Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
SPO.01.4.8) wspomaga osobę niepełnosprawną podczas wykonywania podstawowych ćwiczeń usprawniających oraz gimnastyki oddechowej (ew)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady obowiązujące podczas wykonywania ćwiczeń usprawniających i gimnastyki oddechowych rozdziela rodzaje ćwiczeń usprawniających i gimnastyki oddechowej współpracuje ze specjalistą w zakresie wykonywania ćwiczeń usprawniających i gimnastyki oddechowej 	Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych
SPO.01.4.9) pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej (ew)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia podmioty opieki zdrowotnej opisuje rodzaje świadczeń opieki zdrowotnej asystuje osobie niepełnosprawnej podczas korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej 	Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych
SPO.01.4.10) wspiera osobę niepełnosprawną w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych (ek)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych opisuje procedury obsługi sprzętu rehabilitacyjnego i korzystania z przedmiotów ortopedycznych pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych 	Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych
SPO.01.4.11) współpracuje z wolontariuszami w opiece nad osobą niepełnosprawną (ep)	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zasady wolontariatu w pracy z osobą niepełnosprawną opisuje zakres działań wolontariuszy 	Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych
SPO.01.4.12) przygotowuje osobę niepełnosprawną do samoopieki (ek)	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje możliwości osoby niepełnosprawnej do samoopieki mobilizuje osobę niepełnosprawną do podejmowania czynności w zakresie samoopieki 	Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych
SPO.01.5. Aktywizowanie osoby niepełnosprawnej do samodzielności życiowej		
SPO.01.5.1) współdziała z osobami z najbliższego środowiska ważnymi dla osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje najbliższe otoczenie osoby niepełnosprawnej współpracuje z osobami z najbliższego środowiska ważnymi dla osoby niepełnosprawnej 	Współpraca ze środowiskiem na rzecz usamodzielnienia osoby z niepełnosprawnością
SPO.01.5.2) charakteryzuje problemy społeczne i osobiste osoby niepełnosprawnej (ew)	<ul style="list-style-type: none"> określa problemy społeczne i osobiste osoby niepełnosprawnej rozpoznaje przyczyny problemów społecznych i osobistych osoby niepełnosprawnej 	Współpraca ze środowiskiem na rzecz usamodzielnienia osoby z niepełnosprawnością
SPO.01.5.3) wspiera osobę z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu i pomocy technicznych	<ul style="list-style-type: none"> wymienia sprzęt i pomoce techniczne ułatwiające samodzielne funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – pomaga osobie niepełnosprawnej użytkować sprzęt i pomoce techniczne ułatwiające samodzielne wykonywanie codziennych czynności 	
SPO.01.5.4) wspiera osobę niepełnosprawną w organizacji czasu wolnego z wykorzystaniem zasobów środowiska lokalnego (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje środowisko lokalne osoby niepełnosprawnej – charakteryzuje formy spędzania czasu wolnego z wykorzystaniem zasobów środowiska lokalnego – wymienia potrzeby osoby niepełnosprawnej w zakresie organizacji czasu wolnego – określa możliwości osoby niepełnosprawnej w zakresie organizowania czasu wolnego – wskazuje metody aktywizowania osoby niepełnosprawnej w środowisku lokalnym 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej
SPO.01.5.5) motywuje osobę niepełnosprawną do aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań z uwzględnieniem jej potrzeb i możliwości (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje potrzeby i zainteresowania osoby niepełnosprawnej w zakresie spędzania czasu wolnego – wskazuje osobie niepełnosprawnej formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań z uwzględnieniem jej potrzeb i możliwości – dobiera metody aktywizowania osoby niepełnosprawnej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności oraz zainteresowań 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej
SPO.01.5.6) wspiera osobę niepełnosprawną w integracji ze społeczeństwem (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – określa możliwości i bariery osoby niepełnosprawnej w zakresie integracji ze społeczeństwem – wspomaga osobę niepełnosprawną w integracji ze społeczeństwem 	Współpraca ze środowiskiem na rzecz usamodzielnienia osoby z niepełnosprawnością
SPO.01.5.7) aktywizuje środowisko społeczne do działań na rzecz osoby niepełnosprawnej (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje środowisko społeczne osoby niepełnosprawnej – określa zasoby środowiska lokalnego w zakresie pomocy osobie niepełnosprawnej – określa zasady współpracy ze środowiskiem lokalnym na rzecz osoby niepełnosprawnej 	Współpraca ze środowiskiem na rzecz usamodzielnienia osoby z niepełnosprawnością
SPO.01.5.8) współpracuje z zespołem terapeutyczno-opiekuńczym (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia członków zespołu terapeutyczno-opiekuńczego – rozróżnia zadania zespołu terapeutyczno-opiekuńczego 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej
SPO.01.5.9) współpracuje z grupami wsparcia, organizacjami pozarządowymi i jednostkami samorządu terytorialnego	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego działające na rzecz osób niepełnosprawnych – wskazuje możliwe formy wsparcia ze strony organizacji pozarządowych i jednostek samorządu terytorialnego 	Współpraca ze środowiskiem na rzecz usamodzielnienia osoby z niepełnosprawnością

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
działającymi na rzecz osoby niepełnosprawnej w środowisku lokalnym (ew)	<ul style="list-style-type: none"> określa zakres współpracy osoby niepełnosprawnej z grupami wsparcia, organizacjami pozarządowymi i jednostkami samorządu terytorialnego 	
SPO.01.5.10) pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji (ek)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje świadczeń pomocy społecznej wskazuje osobie niepełnosprawnej możliwości korzystania ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji udziela wsparcia osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej
SPO.01.5.11) wspiera osobę niepełnosprawną w zakresie korzystania z ofert edukacyjnych, poradnictwa zawodowego i w podejmowaniu zatrudnienia (ek)	<ul style="list-style-type: none"> określa zadania instytucji społecznych państwa w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych pomaga osobie niepełnosprawnej w zakresie korzystania z ofert edukacyjnych, poradnictwa zawodowego i w podejmowaniu zatrudnienia 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej
SPO.01.5.12) stosuje przepisy prawa dotyczące uprawnień osoby niepełnosprawnej i ochrony jej interesów (ek)	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje przepisy prawa dotyczące uprawnień osoby niepełnosprawnej i ochrony jej interesów wymienia prawa osoby niepełnosprawnej informuje osobę niepełnosprawną o przysługujących jej prawach świadczy usługi w oparciu o przepisy prawa dotyczące uprawnień osoby niepełnosprawnej i ochrony jej interesów 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej
SPO.01.5.13) pomaga osobie niepełnosprawnej w załatwianiu spraw urzędowych (ek)	<ul style="list-style-type: none"> dobiera formę wsparcia osoby niepełnosprawnej do jej możliwości psychofizycznych podaje przykłady wsparcia osoby niepełnosprawnej w załatwianiu spraw urzędowych 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej
SPO.01.6. Język obcy zawodowy		
SPO.01.6.1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych d) formularzy, 	Język obcy zawodowy

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie (ek)	specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta	
SPO.01.6.2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową) (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – określa główną myśl wypowiedzi lub tekstu lub fragmentu wypowiedzi lub tekstu – znajduje w wypowiedzi lub tekście określone informacje – rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu – układa informacje w określonym porządku 	Język obcy zawodowy
SPO.01.6.3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi – przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady) 	Język obcy zawodowy

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru) (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wyraża i uzasadnia swoje stanowisko – stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze – stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji 	
SPO.01.6.4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu: a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym podczas rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę – uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia – wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób – prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi – pyta o upodobania i intencje innych osób – proponuje, zachęca – stosuje zwroty i formy grzecznościowe – dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji 	Język obcy zawodowy

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
związanych z wykonywaniem czynności zawodowych (ek)		
SPO.01.6.5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych) – przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym – przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub w tym języku obcym nowożytnym – przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację 	Język obcy zawodowy
SPO.01.6.6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową: a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem b) współdziała w grupie c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym d) stosuje strategie komunikacyjne (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego – współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe – korzysta z tekstów w języku obcym nowożytnym, również za pomocą technologii informacyjno komunikacyjnych – identyfikuje słowa kluczowe, internacjonalizmy – wykorzystuje kontekst (tam, gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa – upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznane słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne 	Język obcy zawodowy
SPO.01.7. Kompetencje personalne i społeczne		
SPO.01.7.1) przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia uniwersalne zasady etyki i kultury w kontaktach międzyludzkich – charakteryzuje zasady etykiety w komunikacji z przełożonym i ze współpracownikami w codziennych kontaktach – omawia zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej – przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy – przestrzega zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych 	Metodyka i metodologia pracy z osobą z niepełnosprawnością Język obcy zawodowy

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
SPO.01.7.2) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady komunikacji interpersonalnej i aktywne metody słuchania określa zasady komunikacji interpersonalnej charakteryzuje aktywne metody słuchania wymienia kompetencje asystenta osoby niepełnosprawnej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług 	Podstawy prawa z elementami polityki społecznej Język migowy z elementami komunikacji interpersonalnej Język obcy zawodowy
SPO.01.7.3) planuje wykonanie zadania (ew)	<ul style="list-style-type: none"> szacuje czas i budżet podejmowanego zadania planuje działania zgodnie z możliwościami ich realizacji 	Język obcy zawodowy
SPO.01.7.4) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania (ek)	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje przypadki naruszania procedur postępowania analizuje zasady i procedury wykonania zadania wskazuje obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania (materialnej, cywilnej, karnej) 	Podstawy prawa z elementami polityki społecznej Język obcy zawodowy
SPO.01.7.5) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany (ew)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie zmiany w życiu człowieka identyfikuje źródła zmian w otoczeniu wyjaśnia pojęcie kreatywności rozpoznaje cechy osoby kreatywnej identyfikuje czynniki wpływające na kreatywność 	Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością Język obcy zawodowy
SPO.01.7.6) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem (ew)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: stres, frustracja i sytuacja trudna rozdziela rodzaje stresu i sytuacji trudnych rozpoznaje skutki stresu wykorzystuje w pracy zawodowej techniki zmniejszające skutki stresu rozdziela techniki radzenia sobie ze stresem 	Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością Język obcy zawodowy
SPO.01.7.7) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe (ew)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych podaje możliwości doskonalenia umiejętności zawodowych rozdziela formy i metody doskonalenia zawodowego planuje własny rozwój zawodowy 	Podstawy prawa z elementami polityki społecznej Język obcy zawodowy
SPO.01.7.8) współpracuje w zespole (ew)	<ul style="list-style-type: none"> określa pojęcia: zespół, praca zespołowa i lider realizuje zadania w wyznaczonym czasie wspomaga innych członków zespołu podczas realizacji zadań analizuje efekty pracy zespołu 	Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością Język obcy zawodowy

Efekty kształcenia oraz kryteria weryfikacji określone w podstawie programowej kształcenia w zawodzie		Zawartość opracowanego programu zajęć (temat zajęć)
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji	
	– identyfikuje znaczenie i funkcje konfliktu w pracy zespołu	
SPO.01.8. Organizacja pracy małych zespołów		
SPO.01.8.1) organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – wyznacza zadania członkom zespołu – wyjaśnia instrukcję wykonania zadania 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej Język obcy zawodowy
SPO.01.8.2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje możliwości i umiejętności członków zespołu – wskazuje osoby do wykonania zadania – przewiduje skutki niewłaściwego doboru osób do zadań 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej Język obcy zawodowy
SPO.01.8.3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – ustala kolejność wykonywania zadań – monitoruje proces wykonywania zadań 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej Język obcy zawodowy
SPO.01.8.4) ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – określa zaangażowanie w pracę członków zespołu – ocenia efekty pracy zespołu – udziela informacji zwrotnej w celu prawidłowego wykonania przydzielonych zadań 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej Język obcy zawodowy
SPO.01.8.5) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje analizy technicznych i organizacyjnych warunków pracy – dokonuje prostych modernizacji technicznych i organizacyjnych stanowiska pracy 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej

Załączniki

Przedmioty:

P.1 - Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami pierwszej pomocy

P.2 - Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością

P.3 - Podstawy prawa z elementami polityki społecznej

P.4 - Język migowy z elementami komunikacji interpersonalnej

- P.5 - Metodyka i metodologia pracy z osobą z niepełnosprawnością
- P.6. - Podstawy anatomii i patologii człowieka
- P.7 - Uwarunkowania bio-psycho-społeczne osoby z niepełnosprawnością
- P.8 - Metodyka działań opiekuńczo-wspierających
- P.9 - Działania opiekuńcze wobec osoby z niepełnosprawnością
- P.10 - Zaburzenia psychosomatyczne u osoby z niepełnosprawnością
- P.11 - Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych
- P.12 - Współpraca ze środowiskiem na rzecz usamodzielnienia osoby z niepełnosprawnością
- P.13 - Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej
- P.14 - Język obcy zawodowy

Tabela 21 Przyporządkowanie efektów kształcenia wraz z kryteriami weryfikacji do poszczególnych przedmiotów

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
SPO.01.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy 32 h																
SPO.01.1.1rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią (ew)	4	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przepisy prawa określające wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy wyjaśnia pojęcie ergonomii pracy w zawodzie rozpoznaje znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe stosuje zasady segregacji odpadów rozróżnia środki gaśnicze i ich przeznaczenie ze względu na zakres ich stosowania 	x													
SPO.01.1.2rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska (ew)	2	<ul style="list-style-type: none"> wymienia instytucje i służby działające w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska wymienia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska 	x													
SPO.01.1.3rozróżnia prawa i obowiązki pracownika oraz prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie	4	<ul style="list-style-type: none"> wymienia prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy wymienia prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy 	x													

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
bezpieczeństwa i higieny pracy (ep)		– omawia konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy														
SPO.01.1.4określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka (ew)	4	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje rodzaje czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy – rozpoznaje źródła czynników szkodliwych w miejscu pracy – określa sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia lub życia podczas wykonywania prac zawodowych 	x													
SPO.01.1.5organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska (ek)	4	<ul style="list-style-type: none"> – określa zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska – określa zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami, sprzętem, przyborami, materiałami i środkami – przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska 	x													

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
SPO.01.1.6stosuje środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych (ek)	2	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia środki ochrony indywidualnej – określa zagrożenia występujące na stanowisku pracy wynikające z niestosowania środków ochrony indywidualnej 	x													
SPO.01.1.7udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego (ek)	12	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje podstawowe symptomy wskazujące na stany nagłego zagrożenia zdrowotnego – ocenia sytuację poszkodowanego na podstawie analizy objawów obserwowanych u poszkodowanego – zabezpiecza siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku – układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej – powiadamia odpowiednie służby – prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiążdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie – prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w nieurazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar – wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady 	x													

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
		Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji														
SPO.01.2. Podstawy pomocy społecznej, 170 h																
SPO.01.2.1wyjaśnia rolę osobowości człowieka w stosunkach z otoczeniem (ew)	8	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia typy i cechy osobowości człowieka – charakteryzuje role społeczne – wskazuje wpływ osobowości na zachowania społeczne 		x												
SPO.01.2.2charakteryzuje rozwój człowieka w różnych okresach życia (ek)	16	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje rozwój człowieka w różnych okresach życia – rozpoznaje objawy zaburzeń rozwojowych 		x												
SPO.01.2.3charakteryzuje procesy zachodzące w życiu społecznym (ew)	16	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zachowania społeczne jednostki i zbiorowości – opisuje interakcje interpersonalne – opisuje nieprawidłowe relacje występujące w życiu społecznym 		x												
SPO.01.2.4przedstawi a funkcje rodziny (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia funkcje rodziny – określa wpływ rodziny na funkcjonowanie człowieka 		x												

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
SPO.01.2. określa cele, zadania i instrumenty polityki społecznej państwa (ew)	16	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cele polityki społecznej państwa opisuje zadania polityki społecznej państwa wymienia instrumenty polityki społecznej państwa i możliwości ich stosowania 			x											
SPO.01.2.6identyfikuje problemy i postawy społeczne występujące we współczesnym społeczeństwie (ew)	16	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przyczyny i skutki problemów społecznych wykazuje wpływ zróżnicowanych postaw na funkcjonowanie jednostki i zbiorowości 		x												
SPO.01.2.7charakteryzuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy (ek)	12	<ul style="list-style-type: none"> opisuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy określa skutki wykluczenia społecznego jednostki i grupy 		x												
SPO.01.2.8wskazuje przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych (ep)	24	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych charakteryzuje zadania instytucji państwowych dotyczące zabezpieczenia społecznego osoby niepełnosprawnej 			x											

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
SPO.01.2.9posługuje się językiem migowym (ew)	50	<ul style="list-style-type: none"> – stosuje język migowy w komunikowaniu się z osobą niepełnosprawną wymagającą alternatywnej formy komunikacji – określa potrzeby i problemy osoby niepełnosprawnej przy pomocy języka migowego – doskonalą umiejętności posługiwania się językiem migowym 				x										
SPO.01.2.10) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności stosowane podczas realizacji zadań zawodowych (ep)	4	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia cele normalizacji krajowej – wyjaśnia, czym jest norma i wymienia cechy normy – rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej – korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności 			x											
SPO.01.3. Planowanie,organizowanie i wykonywanie czynności opiekuńczo-wspierających osobie niepełnosprawne, 128 h																
SPO.01.3.1posługuje się dokumentacją dotyczącą sytuacji zdrowotnej i społecznej osoby niepełnosprawne (ek)	4	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje dokumentacji dotyczące sytuacji zdrowotnej osoby niepełnosprawnej, w tym orzeczenie o niepełnosprawności, plan opieki i wsparcia, karta informacyjna – pomaga osobie niepełnosprawnej w wypełnianiu dokumentacji np.: wniosku o dofinansowanie sprzętu pomocniczego, ortopedycznego 					x									

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
		oraz likwidacji barier architektonicznych – przestrzega zasad przetwarzania danych osobowych zawartych w dokumentacji osoby niepełnosprawnej														
SPO.01.3.2rozpoznaje warunki życia osoby niepełnosprawnej (ek)	12	– opisuje czynniki wpływające na warunki życia osoby niepełnosprawnej – rozróżnia sposoby gromadzenia informacji w celu rozpoznania warunków życia osoby niepełnosprawnej					x									
SPO.01.3.3charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ew)	10	– objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka – określa funkcje organizmu człowieka – opisuje procesy życiowe organizmu człowieka – omawia budowę i funkcję tkanek, narządów i układów organizmu człowieka						x								
SPO.01.3.4charakteryzuje objawy patologiczne ze strony poszczególnych układów i narządów u osoby niepełnosprawnej (ew)	8	– rozróżnia objawy patologiczne ze strony poszczególnych układów i narządów – wskazuje przyczyny występowania poszczególnych zaburzeń chorobowych						x								

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
		– prowadzi obserwację zachowań i parametrów życiowych u osoby niepełnosprawnej														
SPO.01.3.5określa rodzaje i stopnie niepełnosprawności (ek)	10	– rozróżnia rodzaje niepełnosprawności – opisuje stopnie niepełnosprawności						X								
SPO.01.3.6charakteryzuje skutki problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny (ek)	8	– rozpoznaje problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny – określa problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny – określa przyczyny powstania problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny – omawia skutki problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny							X							
SPO.01.3.7rozpoznaje możliwości i ograniczenia osoby niepełnosprawnej wynikające z wieku, stanu zdrowia fizycznego, psychicznego i niepełnosprawności (ek)	8	– opisuje stan biopsychofizyczny osoby niepełnosprawnej – rozróżnia ograniczenia i możliwości osoby niepełnosprawnej wynikające z rodzaju i stopnia niepełnosprawności							X							

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
SPO.01.3.8określa potrzeby i problemy biopsychospołeczne osoby niepełnosprawnej (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> wymienia potrzeby i problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej rozpoznaje potrzeby biopsychospołeczne osoby niepełnosprawnej na podstawie dokumentacji medycznej, socjalnej, rozmowy i obserwacji 							x							
SPO.01.3.9przestrzega zasady holistycznego podejścia w zaspokajaniu potrzeb i rozwiązywaniu problemów osoby niepełnosprawnej (ew)	8	<ul style="list-style-type: none"> definiuje holistyczne podejście do osoby niepełnosprawnej opisuje prawa osoby niepełnosprawnej dobiera metody i sposoby zaspokajania indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej 							x							
SPO.01.3.10 stosuje metody komunikowania się i negocjacji w różnych sytuacjach społecznych (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela metody komunikowania się z osobą niepełnosprawną opisuje zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej określa zasady skutecznej negocjacji 								x						
SPO.01.3.11 organizuje działania prowadzące do usuwania barier architektonicznych i komunikacyjnych (ew)	4	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w działaniach prowadzących do usuwania barier architektonicznych i komunikacyjnych pomaga w przygotowaniu dokumentów związanych z pozyskaniem środków na likwidację 							X							

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
		barier architektonicznych i komunikacyjnych														
SPO.01.3.12 opracowuje indywidualny plan wsparcia osoby niepełnosprawnej (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia informacje dotyczące stanu fizycznego, psychicznego i sytuacji społecznej osoby niepełnosprawnej – gromadzi informacje dotyczące osoby niepełnosprawnej – sporządza indywidualny plan wsparcia osoby niepełnosprawnej z uwzględnieniem jej problemów i potrzeb 							X							
SPO.01.3.13 stosuje metody, techniki i narzędzia do realizacji działań opiekuńczo-wspierających na rzecz osoby niepełnosprawnej (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> – ustala metody, techniki i narzędzia stosowane w działaniach opiekuńczo-wspierających – dobiera metody, techniki i narzędzia do zaplanowanych działań oraz potrzeb i możliwości osoby niepełnosprawnej 								X						
SPO.01.3.14 monitoruje podjęte działania opiekuńczo-wspierające (ew)	4	<ul style="list-style-type: none"> – określa działania opiekuńczo-wspierające dotyczące osoby niepełnosprawnej – ocenia skuteczność podjętych działań opiekuńczo-wspierających – dokonuje ewaluacji podjętych działań opiekuńczo-wspierających 								X						

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
SPO.01.3.15 prowadzi dokumentację pracy z osobą niepełnosprawną (ek)	4	<ul style="list-style-type: none"> wypełnia dokumentację pracy z osobą niepełnosprawną uzyskuje niezbędne informacje dotyczące stanu biopsychospołecznego osoby niepełnosprawnej w zakresie wykonywanych zadań zawodowych przetwarza dane zawarte w dokumentacji osoby niepełnosprawnej zgodnie z przepisami prawa 								x						
SPO.01.3.16 stosuje alternatywne i wspomagające metody komunikacji z osobą niepełnosprawną (ew)	16	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela systemy znaków manualnych, w tym język migowy, fonogesty, język Makaton, Coghama rozdziela systemy znaków graficznych, w tym system Blissa, piktogramy PIC (Pictogram Ideogram Communication), PCS (Picture Communication Symbols), Rebus (Rebus system), programy komputerowe stosowane w komunikacji z osobą niepełnosprawną sensorycznie rozdziela systemy znaków przestrzennodotykowych, w tym klocki słowne Premacka, alfabet Lorma stosowane w komunikacji z osobą niepełnosprawną intelektualnie i sensorycznie 								x						

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
SPO.01.4. Wsparcie osoby niepełnosprawnej w czynnościach życia codziennego, 160 h																
SPO.01.4.1 stosuje standardy i procedury podczas wykonywania usług opiekuńczo-wspierających (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> opisuje procedury i standardy usług opiekuńczo-wspierających organizuje prace opiekuńczo-wspierające z uwzględnieniem standardów i procedur identyfikuje zagrożenia dla asystenta osoby niepełnosprawnej wynikające z nieprzestrzegania procedur podczas wykonywania usług opiekuńczo-wspierających 									x					
SPO.01.4.2 charakteryzuje objawy zaburzeń psychosomatycznych u osoby niepełnosprawnej (ek)	20	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zaburzenia psychosomatyczne występujące u osoby niepełnosprawnej rozróżnia symptomy zaburzeń psychosomatycznych u osoby niepełnosprawnej 										x				
SPO.01.4.3 określa zasady, metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych (ek)	32	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zasady, metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych dobiera metody i techniki do wykonywanych czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych 											X			

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
SPO.01.4.4stosuje narzędzia, środki i materiały do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych u osoby niepełnosprawnej (ek)	10	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia narzędzia, środki i materiały stosowane podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych – dobiera narzędzia, środki i materiały do wykonywanych czynności higienicznych i pielęgnacyjnych – stosuje narzędzia, środki i materiały do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych 											x			
SPO.01.4.5wspiera osobę niepełnosprawną w wykonywaniu czynności dnia codziennego (ek)	16	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje potrzeby osoby niepełnosprawnej dotyczące pomocy w zakresie czynności dnia codziennego – dobiera metody i techniki dostosowane do potrzeb osoby niepełnosprawnej – podejmuje działania wspierające osobę niepełnosprawną w zakresie czynności dnia codziennego 											X			
SPO.01.4.6wspiera osobę niepełnosprawną w prowadzeniu gospodarstwa domowego (ek)	12	<ul style="list-style-type: none"> – pomaga osobie niepełnosprawnej dobrać sprzęty, narzędzia i środki do prowadzenia gospodarstwa domowego – asystuje osobie niepełnosprawnej w prowadzeniu gospodarstwa domowego 											x			

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
SPO.01.4.7pomaga osobie niepełnosprawnej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdza zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności – rozróżnia drogi podawania leków – pomaga osobie niepełnosprawnej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku osób, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę bez naruszania powłok skórnych 											X			
SPO.01.4.8wspomaga osobę niepełnosprawną podczas wykonywania podstawowych ćwiczeń usprawniających oraz gimnastyki oddechowej (ew)	12	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia zasady obowiązujące podczas wykonywania ćwiczeń usprawniających i gimnastyki oddechowych – rozróżnia rodzaje ćwiczeń usprawniających i gimnastyki oddechowej – współpracuje ze specjalistą w zakresie wykonywania ćwiczeń usprawniających i gimnastyki oddechowej 											X			
SPO.01.4.9pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze	8	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia podmioty opieki zdrowotnej – opisuje rodzaje świadczeń opieki zdrowotnej 											X			

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
świadczeń opieki zdrowotnej (ew)		– asystuje osobie niepełnosprawnej podczas korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej														
SPO.01.4.10 wspiera osobę niepełnosprawną w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych (ek)	10	– wymienia rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych – opisuje procedury obsługi sprzętu rehabilitacyjnego i korzystania z przedmiotów ortopedycznych – pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych											x			
SPO.01.4.11 współpracuje z wolontariuszami w opiece nad osobą niepełnosprawną (ep)	4	– opisuje zasady wolontariatu w pracy z osobą niepełnosprawną – opisuje zakres działań wolontariuszy											x			
SPO.01.4.12 przygotowuje osobę niepełnosprawną do samoopieki (ek)	20	– rozpoznaje możliwości osoby niepełnosprawnej do samoopieki – mobilizuje osobę niepełnosprawną do podejmowania czynności w zakresie samoopieki											x			
SPO.01.5. Aktywizowanie osoby niepełnosprawnej do samodzielności życiowej, 160 h																
SPO.01.5.1współdział a z osobami z najbliższego środowiska ważnymi	12	– rozpoznaje najbliższe otoczenie osoby niepełnosprawnej – współpracuje z osobami z najbliższego środowiska ważnymi dla osoby niepełnosprawnej												x		

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
dla osoby niepełnosprawnej (ek)																
SPO.01.5.2charakteryzuje problemy społeczne i osobiste osoby niepełnosprawnej (ew)	16	<ul style="list-style-type: none"> – określa problemy społeczne i osobiste osoby niepełnosprawnej – rozpoznaje przyczyny problemów społecznych i osobistych osoby niepełnosprawnej 												x		
SPO.01.5.3wspiera osobę z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu i pomocy technicznych ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności (ek)	12	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia sprzęt i pomoce techniczne ułatwiające samodzielne funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej – pomaga osobie niepełnosprawnej użytkować sprzęt i pomoce techniczne ułatwiające samodzielne wykonywanie codziennych czynności 													X	
SPO.01.5.4wspiera osobę niepełnosprawną w organizacji czasu wolnego z wykorzystaniem zasobów środowiska lokalnego (ek)	20	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje środowisko lokalne osoby niepełnosprawnej – charakteryzuje formy spędzania czasu wolnego z wykorzystaniem zasobów środowiska lokalnego (– wymienia potrzeby osoby niepełnosprawnej w zakresie organizacji czasu wolnego 													X	

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
		<ul style="list-style-type: none"> – określa możliwości osoby niepełnosprawnej w zakresie organizowania czasu wolnego – wskazuje metody aktywizowania osoby niepełnosprawnej w środowisku lokalnym 														
SPO.01.5.5motywuje osobę niepełnosprawną do aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań z uwzględnieniem jej potrzeb i możliwości (ek)	20	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje potrzeby i zainteresowania osoby niepełnosprawnej w zakresie spędzania czasu wolnego – wskazuje osobie niepełnosprawnej formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań z uwzględnieniem jej potrzeb i możliwości – dobiera metody aktywizowania osoby niepełnosprawnej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności oraz zainteresowań 													x	
SPO.01.5.6wspiera osobę niepełnosprawną w integracji ze społeczeństwem (ew)	12	<ul style="list-style-type: none"> – określa możliwości i bariery osoby niepełnosprawnej w zakresie integracji ze społeczeństwem – wspomaga osobę niepełnosprawną w integracji ze społeczeństwem 												X		

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
SPO.01.5.7aktywizuje środowisko społeczne do działań na rzecz osoby niepełnosprawnej (ew)	12	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje środowisko społeczne osoby niepełnosprawnej – określa zasoby środowiska lokalnego w zakresie pomocy osobie niepełnosprawnej – określa zasady współpracy ze środowiskiem lokalnym na rzecz osoby niepełnosprawnej 												X		
SPO.01.5.8współpracuje z zespołem terapeutyczno-opiekuńczym (ek)	4	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia członków zespołu terapeutyczno-opiekuńczego – rozróżnia zadania zespołu terapeutyczno-opiekuńczego 													X	
SPO.01.5.9współpracuje z grupami wsparcia, organizacjami pozarządowymi i jednostkami samorządu terytorialnego działającymi na rzecz osoby niepełnosprawnej w środowisku lokalnym (ew)	8	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego działające na rzecz osób niepełnosprawnych – wskazuje możliwe formy wsparcia ze strony organizacji pozarządowych i jednostek samorządu terytorialnego – określa zakres współpracy osoby niepełnosprawnej z grupami wsparcia, organizacjami pozarządowymi i jednostkami samorządu terytorialnego 												X		

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
SPO.01.5.10 pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji (ek)	16	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje świadczeń pomocy społecznej wskazuje osobie niepełnosprawnej możliwości korzystania ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji udziela wsparcia osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji 													x	
SPO.01.5.11 wspiera osobę niepełnosprawną w zakresie korzystania z ofert edukacyjnych, poradnictwa zawodowego i w podejmowaniu zatrudnienia (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> określa zadania instytucji społecznych państwa w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych pomaga osobie niepełnosprawnej w zakresie korzystania z ofert edukacyjnych, poradnictwa zawodowego i w podejmowaniu zatrudnienia 													X	
SPO.01.5.12 stosuje przepisy prawa dotyczące uprawnień osoby niepełnosprawnej i ochrony jej interesów (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje przepisy prawa dotyczące uprawnień osoby niepełnosprawnej i ochrony jej interesów wymienia prawa osoby niepełnosprawnej informuje osobę niepełnosprawną o przysługujących jej prawach świadczy usługi w oparciu o przepisy prawa dotyczące 													x	

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
		uprawnień osoby niepełnosprawnej i ochrony jej interesów														
SPO.01.5.13 pomaga osobie niepełnosprawnej w załatwianiu spraw urzędowych (ek)	12	<ul style="list-style-type: none"> dobiera formę wsparcia osoby niepełnosprawnej do jej możliwości psychofizycznych podaje przykłady wsparcia osoby niepełnosprawnej w załatwianiu spraw urzędowych 													x	
SPO.01.6. Język obcy zawodowy 64 h																
SPO.01.6.1 posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją	15	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta 														x

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie (ek)																
SPO.01.6.2rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane	10	<ul style="list-style-type: none"> – określa główną myśl wypowiedzi lub tekstu lub fragmentu wypowiedzi lub tekstu – znajduje w wypowiedzi lub tekście określone informacje – rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu – układa informacje w określonym porządku 														x

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
wyrażnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową) (ek)																
SPO.01.6.3samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy	15	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi – przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady) – wyraża i uzasadnia swoje stanowisko – stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze – stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji 														x

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru) (ek)																
SPO.01.6.4uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu: a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym	15	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę – uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia – wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób – prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi – pyta o upodobania i intencje innych osób – proponuje, zachęca – stosuje zwroty i formy grzecznościowe – dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji 														x

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
podczas rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych (ek)																
SPO.01.6.5zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych (ew)	4	<ul style="list-style-type: none"> – przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych) – przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym – przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub w tym języku obcym nowożytnym 														x

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
		– przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację														
SPO.01.6.wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową: a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem b) współdziała w grupie c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym d) stosuje strategie komunikacyjne (ek)	5	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego – współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe – korzysta z tekstów w języku obcym nowożytnym, również za pomocą technologii informacyjno komunikacyjnych – identyfikuje słowa klucze, internacjonalizmy – wykorzystuje kontekst (tam, gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa – upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznanne słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne 														x
SPO.01.7. Kompetencje personalne i społeczne																

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
SPO.01.7.1przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej (ek)		<ul style="list-style-type: none"> wymienia uniwersalne zasady etyki i kultury w kontaktach międzyludzkich charakteryzuje zasady etykiety w komunikacji z przełożonym i ze współpracownikami w codziennych kontaktach omawia zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy przestrzega zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych 		X			x									
SPO.01.7.2stosuje zasady komunikacji interpersonalnej (ek)		<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady komunikacji interpersonalnej i aktywne metody słuchania określa zasady komunikacji interpersonalnej charakteryzuje aktywne metody słuchania wymienia kompetencje asystenta osoby niepełnosprawnej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług 		X	x	x										
SPO.01.7.3planuje wykonanie zadania (ew)		<ul style="list-style-type: none"> szacuje czas i budżet podejmowanego zadania 													x	

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
		– planuje działania zgodnie z możliwościami ich realizacji														
SPO.01.7.4ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania (ek)		<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje przypadki naruszania procedur postępowania – analizuje zasady i procedury wykonania zadania – wskazuje obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania (materialnej, cywilnej, karnej) 			x											
SPO.01.7.5wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany (ew)		<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie zmiany w życiu człowieka – identyfikuje źródła zmian w otoczeniu – wyjaśnia pojęcie kreatywności – rozpoznaje cechy osoby kreatywnej – identyfikuje czynniki wpływające na kreatywność 		X												
SPO.01.7.6stosuje techniki radzenia sobie ze stresem (ew)		<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: stres, frustracja i sytuacja trudna – rozróżnia rodzaje stresu i sytuacji trudnych – rozpoznaje skutki stresu – wykorzystuje w pracy zawodowej techniki zmniejszające skutki stresu – rozróżnia techniki radzenia sobie ze stresem 		X												

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
SPO.01.7.7aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe (ew)		<ul style="list-style-type: none"> wymienia możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych podaje możliwości doskonalenia umiejętności zawodowych rozdziela formy i metody doskonalenia zawodowego planuje własny rozwój zawodowy 			x											
SPO.01.7.8współpracuje w zespole (ew)		<ul style="list-style-type: none"> określa pojęcia: zespół, praca zespołowa i lider realizuje zadania w wyznaczonym czasie wspomaga innych członków zespołu podczas realizacji zadań analizuje efekty pracy zespołu identyfikuje znaczenie i funkcje konfliktu w pracy zespołu 		X												
SPO.01.8. Organizacja pracy małych zespołów																
SPO.01.8.1organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań (ew)		<ul style="list-style-type: none"> wyznacza zadania członkom zespołu wyjaśnia instrukcję wykonania zadania 													x	
SPO.01.8.2dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań (ew)		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje możliwości i umiejętności członków zespołu wskazuje osoby do wykonania zadania przewiduje skutki niewłaściwego doboru osób do zadań 													x	

Efekt kształcenia	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	P.1	P.2	P.3	P.4	P.5	P.6	P.7	P.8	P.9	P.10	P.11	P.12	P.13	P.14
SPO.01.8.3kieruje wykonaniem przydzielonych zadań (ew)		<ul style="list-style-type: none"> ustala kolejność wykonywania zadań monitoruje proces wykonywania zadań 													x	
SPO.01.8.4ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań (ep)		<ul style="list-style-type: none"> określa zaangażowanie w pracę członków zespołu ocenia efekty pracy zespołu udziela informacji zwrotnej w celu prawidłowego wykonania przydzielonych zadań 													x	
SPO.01.8.5wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne (ep)		<ul style="list-style-type: none"> dokonuje analizy technicznych i organizacyjnych warunków pracy dokonuje prostych modernizacji technicznych i organizacyjnych stanowiska pracy 													x	

Tabela 22 Grupowanie efektów kształcenia na zajęcia i nadawanie nazw tym zajęciom

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
SPO.01.1. Bezpieczeństwo i higiena pracy 32 h	SPO.01.1.1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią (ew)	4	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przepisy prawa określające wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy wyjaśnia pojęcie ergonomii pracy w zawodzie rozpoznaje znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe stosuje zasady segregacji odpadów rozróżnia środki gaśnicze i ich przeznaczenie ze względu na zakres ich stosowania 	Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami pierwszej pomocy	od pierwszego do piątego miesiąca nauki

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	SPO.01.1.2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska (ew)	2	<ul style="list-style-type: none"> wymienia instytucje i służby działające w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska wymienia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska 	Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami pierwszej pomocy	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
	SPO.01.1.3) rozróżnia prawa i obowiązki pracownika oraz prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (ep)	4	<ul style="list-style-type: none"> wymienia prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy wymienia prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy omawia konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy 	Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami pierwszej pomocy	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
	SPO.01.1.4) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka (ew)	4	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy rozpoznaje źródła czynników szkodliwych w miejscu pracy określa sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia lub życia podczas wykonywania prac zawodowych 	Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami pierwszej pomocy	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
	SPO.01.1.5) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska (ek)	4	<ul style="list-style-type: none"> określa zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska określa zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami, sprzętem, przyborami, materiałami i środkami przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska 	Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami pierwszej pomocy	od pierwszego do piątego miesiąca nauki

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	SPO.01.1.6) stosuje środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych (ek)	2	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia środki ochrony indywidualnej – określa zagrożenia występujące na stanowisku pracy wynikające z niestosowania środków ochrony indywidualnej 	Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami pierwszej pomocy	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
	SPO.01.1.7) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego (ek)	12	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje podstawowe symptomy wskazujące na stany nagłego zagrożenia zdrowotnego – ocenia sytuację poszkodowanego na podstawie analizy objawów obserwowanych u poszkodowanego – zabezpiecza siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku – układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej – powiadamia odpowiednie służby – prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiążdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie – prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w nieurazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar – wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji 	Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami pierwszej pomocy	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
SPO.01.2. Podstawy pomocy społecznej, 170 h	SPO.01.2.1) wyjaśnia rolę osobowości człowieka w stosunkach z otoczeniem (ew)	8	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia typy i cechy osobowości człowieka – charakteryzuje role społeczne – wskazuje wpływ osobowości na zachowania społeczne 	Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością	od pierwszego do piątego miesiąca nauki

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	SPO.01.2.2) charakteryzuje rozwój człowieka w różnych okresach życia (ek)	16	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje rozwój człowieka w różnych okresach życia – rozpoznaje objawy zaburzeń rozwojowych 	Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
	SPO.01.2.3) charakteryzuje procesy zachodzące w życiu społecznym (ew)	16	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zachowania społeczne jednostki i zbiorowości – opisuje interakcje interpersonalne – opisuje nieprawidłowe relacje występujące w życiu społecznym 	Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
	SPO.01.2.4) przedstawia funkcje rodziny (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia funkcje rodziny – określa wpływ rodziny na funkcjonowanie człowieka 	Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
	SPO.01.2.5) określa cele, zadania i instrumenty polityki społecznej państwa (ew)	16	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia cele polityki społecznej państwa – opisuje zadania polityki społecznej państwa – wymienia instrumenty polityki społecznej państwa i możliwości ich stosowania 	Podstawy prawa z elementami polityki społecznej	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
	SPO.01.2.6) identyfikuje problemy i postawy społeczne występujące we współczesnym społeczeństwie (ew)	16	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przyczyny i skutki problemów społecznych – wykazuje wpływ zróżnicowanych postaw na funkcjonowanie jednostki i zbiorowości 	Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
	SPO.01.2.7) charakteryzuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy (ek)	12	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy – określa skutki wykluczenia społecznego jednostki i grupy 	Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością	od pierwszego do piątego miesiąca nauki

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	SPO.01.2.8) wskazuje przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych (ep)	24	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych charakteryzuje zadania instytucji państwowych dotyczące zabezpieczenia społecznego osoby niepełnosprawnej 	Podstawy prawa z elementami polityki społecznej	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
	SPO.01.2.9) posługuje się językiem migowym (ew)	50	<ul style="list-style-type: none"> stosuje język migowy w komunikowaniu się z osobą niepełnosprawną wymagającą alternatywnej formy komunikacji określa potrzeby i problemy osoby niepełnosprawnej przy pomocy języka migowego doskonali umiejętności posługiwania się językiem migowym 	Język migowy z elementami komunikacji interpersonalnej	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
	SPO.01.2.10) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności stosowane podczas realizacji zadań zawodowych (ep)	4	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cele normalizacji krajowej wyjaśnia, czym jest norma i wymienia cechy normy rozdziela oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności 	Podstawy prawa z elementami polityki społecznej	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
SPO.01.3. Planowanie, organizowanie i wykonywanie czynności opiekuńczo-wspierających osobie niepełnosprawnej, 128 h	SPO.01.3.1) posługuje się dokumentacją dotyczącą sytuacji zdrowotnej i społecznej osoby niepełnosprawnej (ek)	4	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje dokumentacji dotyczące sytuacji zdrowotnej osoby niepełnosprawnej, w tym orzeczenie o niepełnosprawności, plan opieki i wsparcia, karta informacyjna pomaga osobie niepełnosprawnej w wypełnianiu dokumentacji np.: wniosku o dofinansowanie sprzętu pomocniczego, ortopedycznego oraz likwidacji barier architektonicznych przestrzega zasad przetwarzania danych osobowych zawartych w dokumentacji osoby niepełnosprawnej 	Metodyka i metodologia pracy z osobą z niepełnosprawnością	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	SPO.01.3.2) rozpoznaje warunki życia osoby niepełnosprawnej (ek)	12	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje czynniki wpływające na warunki życia osoby niepełnosprawnej – rozróżnia sposoby gromadzenia informacji w celu rozpoznania warunków życia osoby niepełnosprawnej 	Metodyka i metodologia pracy z osobą z niepełnosprawnością	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
	SPO.01.3.3) charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ew)	10	<ul style="list-style-type: none"> – objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka – określa funkcje organizmu człowieka – opisuje procesy życiowe organizmu człowieka – omawia budowę i funkcję tkanek, narządów i układów organizmu człowieka 	Podstawy anatomii i patologii człowieka	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
	SPO.01.3.4) charakteryzuje objawy patologiczne ze strony poszczególnych układów i narządów u osoby niepełnosprawnej (ew)	8	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia objawy patologiczne ze strony poszczególnych układów i narządów – wskazuje przyczyny występowania poszczególnych zaburzeń chorobowych – prowadzi obserwację zachowań i parametrów życiowych u osoby niepełnosprawnej 	Podstawy anatomii i patologii człowieka	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
	SPO.01.3.5) określa rodzaje i stopnie niepełnosprawności (ek)	10	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia rodzaje niepełnosprawności – opisuje stopnie niepełnosprawności 	Podstawy anatomii i patologii człowieka	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
	SPO.01.3.6) charakteryzuje skutki problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny – określa problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny – określa przyczyny powstania problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny – omawia skutki problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny 	Uwarunkowania bio-psycho-społeczne osoby z niepełnosprawnością	od pierwszego do piątego miesiąca nauki

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	SPO.01.3.7) rozpoznaje możliwości i ograniczenia osoby niepełnosprawnej wynikające z wieku, stanu zdrowia fizycznego, psychicznego i niepełnosprawności (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje stan biopsychofizyczny osoby niepełnosprawnej – rozróżnia ograniczenia i możliwości osoby niepełnosprawnej wynikające z rodzaju i stopnia niepełnosprawności 	Uwarunkowania bio-psycho-społeczne osoby z niepełnosprawnością	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
	SPO.01.3.8) określa potrzeby i problemy biopsychospołeczne osoby niepełnosprawnej (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia potrzeby i problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej – rozpoznaje potrzeby biopsychospołeczne osoby niepełnosprawnej na podstawie dokumentacji medycznej, socjalnej, rozmowy i obserwacji 	Uwarunkowania bio-psycho-społeczne osoby z niepełnosprawnością	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
	SPO.01.3.9) przestrzega zasady holistycznego podejścia w zaspokajaniu potrzeb i rozwiązywaniu problemów osoby niepełnosprawnej (ew)	8	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje holistyczne podejście do osoby niepełnosprawnej – opisuje prawa osoby niepełnosprawnej – dobiera metody i sposoby zaspokajania indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej 	Uwarunkowania bio-psycho-społeczne osoby z niepełnosprawnością	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.3.10) stosuje metody komunikowania się i negocjacji w różnych sytuacjach społecznych (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia metody komunikowania się z osobą niepełnosprawną – opisuje zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej – określa zasady skutecznej negocjacji 	Metodyka działań opiekuńczo-wspierających	od pierwszego do piątego miesiąca nauki

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	SPO.01.3.11) organizuje działania prowadzące do usuwania barier architektonicznych i komunikacyjnych (ew)	4	<ul style="list-style-type: none"> – uczestniczy w działaniach prowadzących do usuwania barier architektonicznych i komunikacyjnych – pomaga w przygotowaniu dokumentów związanych z pozyskaniem środków na likwidację barier architektonicznych i komunikacyjnych 	Uwarunkowania bio-psycho-społeczne osoby z niepełnosprawnością	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.3.12) opracowuje indywidualny plan wsparcia osoby niepełnosprawnej (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia informacje dotyczące stanu fizycznego, psychicznego i sytuacji społecznej osoby niepełnosprawnej – gromadzi informacje dotyczące osoby niepełnosprawnej – sporządza indywidualny plan wsparcia osoby niepełnosprawnej z uwzględnieniem jej problemów i potrzeb 	Uwarunkowania bio-psycho-społeczne osoby z niepełnosprawnością	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.3.13) stosuje metody, techniki i narzędzia do realizacji działań opiekuńczo-wspierających na rzecz osoby niepełnosprawnej (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> – ustala metody, techniki i narzędzia stosowane w działaniach opiekuńczo-wspierających – dobiera metody, techniki i narzędzia do zaplanowanych działań oraz potrzeb i możliwości osoby niepełnosprawnej 	Metodyka działań opiekuńczo-wspierających	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.3.14) monitoruje podjęte działania opiekuńczo-wspierające (ew)	4	<ul style="list-style-type: none"> – określa działania opiekuńczo-wspierające dotyczące osoby niepełnosprawnej – ocenia skuteczność podjętych działań opiekuńczo-wspierających – dokonuje ewaluacji podjętych działań opiekuńczo-wspierających 	Metodyka działań opiekuńczo-wspierających	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.3.15) prowadzi dokumentację pracy z osobą niepełnosprawną (ek)	4	<ul style="list-style-type: none"> – wypełnia dokumentację pracy z osobą niepełnosprawną – uzyskuje niezbędne informacje dotyczące stanu biopsychospołecznego osoby niepełnosprawnej w zakresie wykonywanych zadań zawodowych 	Metodyka działań opiekuńczo-wspierających	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
			– przetwarza dane zawarte w dokumentacji osoby niepełnosprawnej zgodnie z przepisami prawa		
	SPO.01.3.16) stosuje alternatywne i wspomagające metody komunikacji z osobą niepełnosprawną (ew)	16	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia systemy znaków manualnych, w tym język migowy, fonogesty, język Makaton, Coghama – rozróżnia systemy znaków graficznych, w tym system Blissa, piktogramy PIC (Pictogram Ideogram Communication), PCS (Picture Communication Symbols), Rebus (Rebus system), programy komputerowe stosowane w komunikacji z osobą niepełnosprawną sensorycznie – rozróżnia systemy znaków przestrzennodotykowych, w tym klocki słowne Premacka, alfabet Lorma stosowane w komunikacji z osobą niepełnosprawną intelektualnie i sensorycznie 	Metodyka działań opiekuńczo-wspierających	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
SPO.01.4. Wsparcie osoby niepełnosprawnej w czynnościach życia codziennego, 160 h	SPO.01.4.1) stosuje standardy i procedury podczas wykonywania usług opiekuńczo-wspierających (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje procedury i standardy usług opiekuńczo-wspierających – organizuje prace opiekuńczo-wspierające z uwzględnieniem standardów i procedur (– identyfikuje zagrożenia dla asystenta osoby niepełnosprawnej wynikające z nieprzestrzegania procedur podczas wykonywania usług opiekuńczo-wspierających 	Działania opiekuńcze wobec osoby z niepełnosprawnością	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.4.2) charakteryzuje objawy zaburzeń psychosomatycznych u osoby niepełnosprawnej (ek)	20	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia zaburzenia psychosomatyczne występujące u osoby niepełnosprawnej – rozróżnia symptomy zaburzeń psychosomatycznych u osoby niepełnosprawnej 	Zaburzenia psychosomatyczne u osoby z niepełnosprawnością	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
	SPO.01.4.3) określa zasady, metody i techniki wykonywania	32	– opisuje zasady, metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych	Metody i techniki wykonywania czynności	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych (ek)		– dobiera metody i techniki do wykonywanych czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych	higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych	
	SPO.01.4.4) stosuje narzędzia, środki i materiały do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych u osoby niepełnosprawnej (ek)	10	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia narzędzia, środki i materiały stosowane podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych – dobiera narzędzia, środki i materiały do wykonywanych czynności higienicznych i pielęgnacyjnych – stosuje narzędzia, środki i materiały do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych 	Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.4.5) wspiera osobę niepełnosprawną w wykonywaniu czynności dnia codziennego (ek)	16	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje potrzeby osoby niepełnosprawnej dotyczące pomocy w zakresie czynności dnia codziennego – dobiera metody i techniki dostosowane do potrzeb osoby niepełnosprawnej – podejmuje działania wspierające osobę niepełnosprawną w zakresie czynności dnia codziennego 	Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.4.6) wspiera osobę niepełnosprawną w prowadzeniu gospodarstwa domowego (ek)	12	<ul style="list-style-type: none"> – pomaga osobie niepełnosprawnej dobrać sprzęty, narzędzia i środki do prowadzenia gospodarstwa domowego – asystuje osobie niepełnosprawnej w prowadzeniu gospodarstwa domowego 	Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.4.7) pomaga osobie niepełnosprawnej w przyjmowaniu leków	8	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdza zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności – rozróżnia drogi podawania leków 	Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych,	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	zleconych przez lekarza (ek)		<ul style="list-style-type: none"> – pomaga osobie niepełnosprawnej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku osób, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę bez naruszania powłok skórnych 	pielęgnacyjnych i opiekuńczych	
	SPO.01.4.8) wspomaga osobę niepełnosprawną podczas wykonywania podstawowych ćwiczeń usprawniających oraz gimnastyki oddechowej (ew)	12	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia zasady obowiązujące podczas wykonywania ćwiczeń usprawniających i gimnastyki oddechowych – rozróżnia rodzaje ćwiczeń usprawniających i gimnastyki oddechowej – współpracuje ze specjalistą w zakresie wykonywania ćwiczeń usprawniających i gimnastyki oddechowej 	Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.4.9) pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej (ew)	8	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia podmioty opieki zdrowotnej – opisuje rodzaje świadczeń opieki zdrowotnej – asystuje osobie niepełnosprawnej podczas korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej 	Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.4.10) wspiera osobę niepełnosprawną w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych (ek)	10	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych – opisuje procedury obsługi sprzętu rehabilitacyjnego i korzystania z przedmiotów ortopedycznych – pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych 	Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	SPO.01.4.1 współpracuje z wolontariuszami w opiece nad osobą niepełnosprawną (ep)	4	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zasady wolontariatu w pracy z osobą niepełnosprawną opisuje zakres działań wolontariuszy 	Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.4.12) przygotowuje osobę niepełnosprawną do samoopieki (ek)	20	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje możliwości osoby niepełnosprawnej do samoopieki mobilizuje osobę niepełnosprawną do podejmowania czynności w zakresie samoopieki 	Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
SPO.01.5. Aktywizowanie osoby niepełnosprawnej do samodzielności życiowej, 160 h	SPO.01.5.1) współdziała z osobami z najbliższego środowiska ważnymi dla osoby niepełnosprawnej (ek)	12	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje najbliższe otoczenie osoby niepełnosprawnej współpracuje z osobami z najbliższego środowiska ważnymi dla osoby niepełnosprawnej 	Współpraca ze środowiskiem na rzecz usamodzielnienia osoby z niepełnosprawnością	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.5.2) charakteryzuje problemy społeczne i osobiste osoby niepełnosprawnej (ew)	16	<ul style="list-style-type: none"> określa problemy społeczne i osobiste osoby niepełnosprawnej rozpoznaje przyczyny problemów społecznych i osobistych osoby niepełnosprawnej 	Współpraca ze środowiskiem na rzecz usamodzielnienia osoby z niepełnosprawnością	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.5.3) wspiera osobę z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu i pomocy technicznych ułatwiających	12	<ul style="list-style-type: none"> wymienia sprzęt i pomoce techniczne ułatwiające samodzielne funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej pomaga osobie niepełnosprawnej użytkować sprzęt i pomoce techniczne ułatwiające samodzielne wykonywanie codziennych czynności 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	samodzielne wykonywanie codziennych czynności (ek)				
	SPO.01.5.4) wspiera osobę niepełnosprawną w organizacji czasu wolnego z wykorzystaniem zasobów środowiska lokalnego (ek)	20	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje środowisko lokalne osoby niepełnosprawnej – charakteryzuje formy spędzania czasu wolnego z wykorzystaniem zasobów środowiska lokalnego – wymienia potrzeby osoby niepełnosprawnej w zakresie organizacji czasu wolnego – określa możliwości osoby niepełnosprawnej w zakresie organizowania czasu wolnego – wskazuje metody aktywizowania osoby niepełnosprawnej w środowisku lokalnym 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.5.5) motywuje osobę niepełnosprawną do aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań z uwzględnieniem jej potrzeb i możliwości (ek)	20	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje potrzeby i zainteresowania osoby niepełnosprawnej w zakresie spędzania czasu wolnego – wskazuje osobie niepełnosprawnej formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań z uwzględnieniem jej potrzeb i możliwości – dobiera metody aktywizowania osoby niepełnosprawnej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności oraz zainteresowań 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.5.6) wspiera osobę niepełnosprawną w integracji ze społeczeństwem (ew)	12	<ul style="list-style-type: none"> – określa możliwości i bariery osoby niepełnosprawnej w zakresie integracji ze społeczeństwem – wspomaga osobę niepełnosprawną w integracji ze społeczeństwem 	Współpraca ze środowiskiem na rzecz usamodzielnienia osoby z niepełnosprawnością	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	SPO.01.5.7) aktywizuje środowisko społeczne do działań na rzecz osoby niepełnosprawnej (ew)	12	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje środowisko społeczne osoby niepełnosprawnej – określa zasoby środowiska lokalnego w zakresie pomocy osobie niepełnosprawnej – określa zasady współpracy ze środowiskiem lokalnym na rzecz osoby niepełnosprawnej 	Współpraca ze środowiskiem na rzecz usamodzielnienia osoby z niepełnosprawnością	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.5.8) współpracuje z zespołem terapeutyczno-opiekuńczym (ek)	4	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia członków zespołu terapeutyczno-opiekuńczego – rozróżnia zadania zespołu terapeutyczno-opiekuńczego 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.5.9) współpracuje z grupami wsparcia, organizacjami pozarządowymi i jednostkami samorządu terytorialnego działającymi na rzecz osoby niepełnosprawnej w środowisku lokalnym (ew)	8	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego działające na rzecz osób niepełnosprawnych – wskazuje możliwe formy wsparcia ze strony organizacji pozarządowych i jednostek samorządu terytorialnego – określa zakres współpracy osoby niepełnosprawnej z grupami wsparcia, organizacjami pozarządowymi i jednostkami samorządu terytorialnego 	Współpraca ze środowiskiem na rzecz usamodzielnienia osoby z niepełnosprawnością	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.5.10) pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji (ek)	16	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje świadczeń pomocy społecznej – wskazuje osobie niepełnosprawnej możliwości korzystania ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji – udziela wsparcia osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	SPO.01.5.11) wspiera osobę niepełnosprawną w zakresie korzystania z ofert edukacyjnych, poradnictwa zawodowego i w podejmowaniu zatrudnienia (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> – określa zadania instytucji społecznych państwa w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych – pomaga osobie niepełnosprawnej w zakresie korzystania z ofert edukacyjnych, poradnictwa zawodowego i w podejmowaniu zatrudnienia 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
	SPO.01.5.12) stosuje przepisy prawa dotyczące uprawnień osoby niepełnosprawnej i ochrony jej interesów (ek)	8	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje przepisy prawa dotyczące uprawnień osoby niepełnosprawnej i ochrony jej interesów – wymienia prawa osoby niepełnosprawnej – informuje osobę niepełnosprawną o przysługujących jej prawach – świadczy usługi w oparciu o przepisy prawa dotyczące uprawnień osoby niepełnosprawnej i ochrony jej interesów 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
	SPO.01.5.13) pomaga osobie niepełnosprawnej w załatwianiu spraw urzędowych (ek)	12	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera formę wsparcia osoby niepełnosprawnej do jej możliwości psychofizycznych – podaje przykłady wsparcia osoby niepełnosprawnej w załatwianiu spraw urzędowych 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej	od szóstego do dziesiątego miesiąca nauki
SPO.01.6. Język obcy zawodowy 64 h	SPO.01.6.1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym	15	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem 	Język obcy zawodowy	od pierwszego do piątego miesiąca nauki

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie (ek)		zadań zawodowych e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta		
	SPO.01.6.2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) rozumie proste	10	<ul style="list-style-type: none"> – określa główną myśl wypowiedzi lub tekstu lub fragmentu wypowiedzi lub tekstu – znajduje w wypowiedzi lub tekście określone informacje – rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu – układa informacje w określonym porządku 	Język obcy zawodowy	od pierwszego do piątego miesiąca nauki

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyrażenie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową) (ek)				
	SPO.01.6.3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i	15	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi – przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady – wyraża i uzasadnia swoje stanowisko – stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze – stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji 	Język obcy zawodowy	od pierwszego do piątego miesiąca nauki

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru) (ek)				
	SPO.01.6.4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu: a) reaguje	15	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę – uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia – wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób – prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi – pyta o upodobania i intencje innych osób – proponuje, zachęca – stosuje zwroty i formy grzecznościowe – dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji 	Język obcy zawodowy	od pierwszego do piątego miesiąca nauki

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym podczas rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych (ek)				
	SPO.01.6.5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych (ew)	4	<ul style="list-style-type: none"> – przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych) – przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym – przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub w tym języku obcym nowożytnym 	Język obcy zawodowy	od pierwszego do piątego miesiąca nauki

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
			<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację 		
	SPO.01.6.6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową: a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem b) współdziała w grupie c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym d) stosuje strategie komunikacyjne (ek)	5	<ul style="list-style-type: none"> – korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego – współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe – korzysta z tekstów w języku obcym nowożytnym, również za pomocą technologii informacyjno komunikacyjnych – identyfikuje słowa kluczowe, internacjonalizmy – wykorzystuje kontekst (tam, gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa – upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznanne słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne 	Język obcy zawodowy	od pierwszego do piątego miesiąca nauki
SPO.01.7. Kompetencje personalne i społeczne	SPO.01.7.1) przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej (ek)		<ul style="list-style-type: none"> – wymienia uniwersalne zasady etyki i kultury w kontaktach międzyludzkich – charakteryzuje zasady etykiety w komunikacji z przełożonym i ze współpracownikami w codziennych kontaktach – omawia zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej – przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy – przestrzega zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych 	Metodyka i metodologia pracy z osobą z niepełnosprawnością Język obcy zawodowy	

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	SPO.01.7.2) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej (ek)		<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady komunikacji interpersonalnej i aktywne metody słuchania określa zasady komunikacji interpersonalnej charakteryzuje aktywne metody słuchania wymienia kompetencje asystenta osoby niepełnosprawnej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług 	Język migowy z elementami komunikacji interpersonalnej Język obcy zawodowy	
	SPO.01.7.3) planuje wykonanie zadania (ew)		<ul style="list-style-type: none"> szacuje czas i budżet podejmowanego zadania planuje działania zgodnie z możliwościami ich realizacji 	Aktywizacja osoby niepełnosprawnej z elementami terapii zajęciowej Język obcy zawodowy	
	SPO.01.7.4) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania (ek)		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje przypadki naruszania procedur postępowania analizuje zasady i procedury wykonania zadania wskazuje obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania (materialnej, cywilnej, karnej) 	Podstawy prawa z elementami polityki społecznej Język obcy zawodowy	
	SPO.01.7.5) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany (ew)		<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie zmiany w życiu człowieka identyfikuje źródła zmian w otoczeniu wyjaśnia pojęcie kreatywności rozpoznaje cechy osoby kreatywnej identyfikuje czynniki wpływające na kreatywność 	Wprowadzenie do pracy z osobą niepełnosprawnością Język obcy zawodowy	
	SPO.01.7.6) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem (ew)		<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: stres, frustracja i sytuacja trudna rozdziela rodzaje stresu i sytuacji trudnych rozpoznaje skutki stresu wykorzystuje w pracy zawodowej techniki zmniejszające skutki stresu rozdziela techniki radzenia sobie ze stresem 	Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością Język obcy zawodowy	

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	SPO.01.7.7) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe (ew)		<ul style="list-style-type: none"> wymienia możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych podaje możliwości doskonalenia umiejętności zawodowych rozdziela formy i metody doskonalenia zawodowego planuje własny rozwój zawodowy 	Podstawy prawa z elementami polityki społecznej Język obcy zawodowy	
	SPO.01.7.8) współpracuje w zespole (ew)		<ul style="list-style-type: none"> określa pojęcia: zespół, praca zespołowa i lider realizuje zadania w wyznaczonym czasie wspomaga innych członków zespołu podczas realizacji zadań analizuje efekty pracy zespołu identyfikuje znaczenie i funkcje konfliktu w pracy zespołu 	Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością Język obcy zawodowy	
SPO.01.8. Organizacja pracy małych zespołów	SPO.01.8.1) organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań (ew)		<ul style="list-style-type: none"> wyznacza zadania członkom zespołu wyjaśnia instrukcję wykonania zadania 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej Język obcy zawodowy	
	SPO.01.8.2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań (ew)		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje możliwości i umiejętności członków zespołu wskazuje osoby do wykonania zadania przewiduje skutki niewłaściwego doboru osób do zadań 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej Język obcy zawodowy	
	SPO.01.8.3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań (ew)		<ul style="list-style-type: none"> ustala kolejność wykonywania zadań monitoruje proces wykonywania zadań 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej Język obcy zawodowy	

Nazwa jednostki efektów kształcenia	Efekt kształcenia wraz z kodowaniem (ek; ew; ep)	Liczba godzin dla efektu	Kryterium weryfikacji	Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Okres realizacji w cyklu nauczania dla przedmiotu
	SPO.01.8.4) ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań (ep)		<ul style="list-style-type: none"> – określa zaangażowanie w pracę członków zespołu – ocenia efekty pracy zespołu – udziela informacji zwrotnej w celu prawidłowego wykonania przydzielonych zadań 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej Język obcy zawodowy	
	SPO.01.8.5) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne (ep)		<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje analizy technicznych i organizacyjnych warunków pracy – dokonuje prostych modernizacji technicznych i organizacyjnych stanowiska pracy 	Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej	

Tabela 23 Określenie liczby godzin poszczególnych zajęć z podziałem na zajęcia teoretyczne i praktyczne

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
Bezpieczeństwo i higiena pracy z elementami pierwszej pomocy	32		SPO.01.1.1) rozróżnia pojęcia związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, ochroną przeciwpożarową, ochroną środowiska i ergonomią (ew)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przepisy prawa określające wymagania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy wyjaśnia pojęcie ergonomii pracy w zawodzie rozpoznaje znaki zakazu, nakazu, ostrzegawcze, ewakuacyjne i ochrony przeciwpożarowej oraz sygnały alarmowe stosuje zasady segregacji odpadów rozróżnia środki gaśnicze i ich przeznaczenie ze względu na zakres ich stosowania
			SPO.01.1.2) rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska (ew)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia instytucje i służby działające w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska wymienia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska
			SPO.01.1.3) rozróżnia prawa i obowiązki pracownika oraz prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy (ep)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy wymienia prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy omawia konsekwencje nieprzestrzegania obowiązków pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy
			SPO.01.1.4) określa skutki oddziaływania czynników szkodliwych na organizm człowieka (ew)	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy rozpoznaje źródła czynników szkodliwych w miejscu pracy określa sposoby zapobiegania zagrożeniom zdrowia lub życia podczas wykonywania prac zawodowych
			SPO.01.1.5) organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony	<ul style="list-style-type: none"> określa zasady organizacji stanowisk pracy w zawodzie zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska określa zasady bezpiecznego posługiwania się narzędziami, sprzętem, przyborami, materiałami i środkami

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
			przeciwpowodziowej i ochrony środowiska (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje stanowisko pracy do wykonywania zadań zawodowych zgodnie z wymaganiami ergonomii, przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpowodziowej i ochrony środowiska
			SPO.01.1.6) stosuje środki ochrony indywidualnej podczas wykonywania zadań zawodowych (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia środki ochrony indywidualnej – określa zagrożenia występujące na stanowisku pracy wynikające z niestosowania środków ochrony indywidualnej
			SPO.01.1.7) udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje podstawowe symptomy wskazujące na stany nagłego zagrożenia zdrowotnego – ocenia sytuację poszkodowanego na podstawie analizy objawów obserwowanych u poszkodowanego – zabezpiecza siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku – układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej – powiadamia odpowiednie służby – prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiążdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie – prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w nieurazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar – wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji
Wprowadzenie do pracy z osobą z niepełnosprawnością	72		SPO.01.2.1) wyjaśnia rolę osobowości człowieka w stosunkach z otoczeniem (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia typy i cechy osobowości człowieka – charakteryzuje role społeczne – wskazuje wpływ osobowości na zachowania społeczne
			SPO.01.2.2) charakteryzuje rozwój człowieka w różnych okresach życia (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje rozwój człowieka w różnych okresach życia – rozpoznaje objawy zaburzeń rozwojowych
			SPO.01.2.3) charakteryzuje procesy zachodzące w życiu społecznym (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zachowania społeczne jednostki i zbiorowości – opisuje interakcje interpersonalne – opisuje nieprawidłowe relacje występujące w życiu społecznym

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
			SPO.01.2.4) przedstawia funkcje rodziny (ek)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia funkcje rodziny określa wpływ rodziny na funkcjonowanie człowieka
			SPO.01.2.6) identyfikuje problemy i postawy społeczne występujące we współczesnym społeczeństwie (ew)	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przyczyny i skutki problemów społecznych wykazuje wpływ zróżnicowanych postaw na funkcjonowanie jednostki i zbiorowości
			SPO.01.2.7) charakteryzuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy (ek)	<ul style="list-style-type: none"> opisuje czynniki wpływające na wykluczenie społeczne jednostki i grupy określa skutki wykluczenia społecznego jednostki i grupy
			SPO.01.7.5) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany (ew)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie zmiany w życiu człowieka identyfikuje źródła zmian w otoczeniu wyjaśnia pojęcie kreatywności rozpoznaje cechy osoby kreatywnej identyfikuje czynniki wpływające na kreatywność
			SPO.01.7.6) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem (ew)	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: stres, frustracja i sytuacja trudna rozdziela rodzaje stresu i sytuacji trudnych rozpoznaje skutki stresu wykorzystuje w pracy zawodowej techniki zmniejszające skutki stresu rozdziela techniki radzenia sobie ze stresem
			SPO.01.7.8) współpracuje w zespole (ew)	<ul style="list-style-type: none"> określa pojęcia: zespół, praca zespołowa i lider realizuje zadania w wyznaczonym czasie wspomaga innych członków zespołu podczas realizacji zadań analizuje efekty pracy zespołu identyfikuje znaczenie i funkcje konfliktu w pracy zespołu
Podstawy prawa z elementami polityki społecznej	48		SPO.01.2.5) określa cele, zadania i instrumenty polityki społecznej państwa (ew)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cele polityki społecznej państwa opisuje zadania polityki społecznej państwa wymienia instrumenty polityki społecznej państwa i możliwości ich stosowania

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
			SPO.01.2.8) wskazuje przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych (ep)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przepisy prawa dotyczące pomocy społecznej i ubezpieczeń społecznych charakteryzuje zadania instytucji państwowych dotyczące zabezpieczenia społecznego osoby niepełnosprawnej
			SPO.01.2.10) rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności stosowane podczas realizacji zadań zawodowych (ep)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cele normalizacji krajowej wyjaśnia, czym jest norma i wymienia cechy normy rozdziela oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności
			SPO.01.7.2) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady komunikacji interpersonalnej i aktywne metody słuchania określa zasady komunikacji interpersonalnej charakteryzuje aktywne metody słuchania wymienia kompetencje asystenta osoby niepełnosprawnej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług
			SPO.01.7.4) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania (ek)	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje przypadki naruszania procedur postępowania analizuje zasady i procedury wykonania zadania wskazuje obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania (materialnej, cywilnej, karnej)
			SPO.01.7.7) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe (ew)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych podaje możliwości doskonalenia umiejętności zawodowych rozdziela formy i metody doskonalenia zawodowego planuje własny rozwój zawodowy
Język migowy z elementami komunikacji interpersonalnej		50	SPO.01.2.9) posługuje się językiem migowym (ew)	<ul style="list-style-type: none"> stosuje język migowy w komunikowaniu się z osobą niepełnosprawną wymagającą alternatywnej formy komunikacji określa potrzeby i problemy osoby niepełnosprawnej przy pomocy języka migowego doskonali umiejętności posługiwania się językiem migowym

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
			SPO.01.7.2) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady komunikacji interpersonalnej i aktywne metody słuchania określa zasady komunikacji interpersonalnej charakteryzuje aktywne metody słuchania wymienia kompetencje asystenta osoby niepełnosprawnej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług
Metodyka i metodologia pracy z osobą z niepełnosprawnością		16	SPO.01.3.1) posługuje się dokumentacją dotyczącą sytuacji zdrowotnej i społecznej osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje dokumentacji dotyczące sytuacji zdrowotnej osoby niepełnosprawnej, w tym orzeczenie o niepełnosprawności, plan opieki i wsparcia, karta informacyjna pomaga osobie niepełnosprawnej w wypełnianiu dokumentacji np.: wniosku o dofinansowanie sprzętu pomocniczego, ortopedycznego oraz likwidacji barier architektonicznych przestrzega zasad przetwarzania danych osobowych zawartych w dokumentacji osoby niepełnosprawnej
			SPO.01.3.2) rozpoznaje warunki życia osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> opisuje czynniki wpływające na warunki życia osoby niepełnosprawnej rozdziela sposoby gromadzenia informacji w celu rozpoznania warunków życia osoby niepełnosprawnej
			SPO.01.7.1) przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> wymienia uniwersalne zasady etyki i kultury w kontaktach międzyludzkich charakteryzuje zasady etykiety w komunikacji z przełożonym i ze współpracownikami w codziennych kontaktach omawia zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy przestrzega zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych
Podstawy anatomii i patologii człowieka	28		SPO.01.3.3) charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka (ew)	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka określa funkcje organizmu człowieka opisuje procesy życiowe organizmu człowieka omawia budowę i funkcję tkanek, narządów i układów organizmu człowieka

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
			SPO.01.3.4) charakteryzuje objawy patologiczne ze strony poszczególnych układów i narządów u osoby niepełnosprawnej (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia objawy patologiczne ze strony poszczególnych układów i narządów – wskazuje przyczyny występowania poszczególnych zaburzeń chorobowych – prowadzi obserwację zachowań i parametrów życiowych u osoby niepełnosprawnej
			SPO.01.3.5) określa rodzaje i stopnie niepełnosprawności (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia rodzaje niepełnosprawności – opisuje stopnie niepełnosprawności
Uwarunkowania bio-psycho-społeczne osoby z niepełnosprawnością	44		SPO.01.3.6) charakteryzuje skutki problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny – określa problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej i jej rodziny – określa przyczyny powstania problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny – omawia skutki problemów psychospołecznych osoby niepełnosprawnej i jej rodziny
			SPO.01.3.7) rozpoznaje możliwości i ograniczenia osoby niepełnosprawnej wynikające z wieku, stanu zdrowia fizycznego, psychicznego i niepełnosprawności (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje stan biopsychofizyczny osoby niepełnosprawnej – rozróżnia ograniczenia i możliwości osoby niepełnosprawnej wynikające z rodzaju i stopnia niepełnosprawności
			SPO.01.3.8) określa potrzeby i problemy biopsychospołeczne osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia potrzeby i problemy psychospołeczne osoby niepełnosprawnej – rozpoznaje potrzeby biopsychospołeczne osoby niepełnosprawnej na podstawie dokumentacji medycznej, socjalnej, rozmowy i obserwacji
			SPO.01.3.9) przestrzega zasady holistycznego podejścia w zaspokajaniu potrzeb i rozwiązywaniu problemów osoby niepełnosprawnej (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – definiuje holistyczne podejście do osoby niepełnosprawnej – opisuje prawa osoby niepełnosprawnej – dobiera metody i sposoby zaspokajania indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
			SPO.01.3.11) organizuje działania prowadzące do usuwania barier architektonicznych i komunikacyjnych (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – uczestniczy w działaniach prowadzących do usuwania barier architektonicznych i komunikacyjnych – pomaga w przygotowaniu dokumentów związanych z pozyskaniem środków na likwidację barier architektonicznych i komunikacyjnych
			SPO.01.3.12) opracowuje indywidualny plan wsparcia osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia informacje dotyczące stanu fizycznego, psychicznego i sytuacji społecznej osoby niepełnosprawnej – gromadzi informacje dotyczące osoby niepełnosprawnej – sporządza indywidualny plan wsparcia osoby niepełnosprawnej z uwzględnieniem jej problemów i potrzeb
Metodyka działań opiekuńczo-wspierających	40		SPO.01.3.10) stosuje metody komunikowania się i negocjacji w różnych sytuacjach społecznych (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia metody komunikowania się z osobą niepełnosprawną – opisuje zasady komunikacji werbalnej i niewerbalnej – określa zasady skutecznej negocjacji
			SPO.01.3.13) stosuje metody, techniki i narzędzia do realizacji działań opiekuńczo-wspierających na rzecz osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – ustala metody, techniki i narzędzia stosowane w działaniach opiekuńczo-wspierających – dobiera metody, techniki i narzędzia do zaplanowanych działań oraz potrzeb i możliwości osoby niepełnosprawnej
			SPO.01.3.14) monitoruje podjęte działania opiekuńczo-wspierające (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – określa działania opiekuńczo-wspierające dotyczące osoby niepełnosprawnej – ocenia skuteczność podjętych działań opiekuńczo-wspierających – dokonuje ewaluacji podjętych działań opiekuńczo-wspierających
			SPO.01.3.15) prowadzi dokumentację pracy z osobą niepełnosprawną (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wypełnia dokumentację pracy z osobą niepełnosprawną – uzyskuje niezbędne informacje dotyczące stanu biopsychospołecznego osoby niepełnosprawnej w zakresie wykonywanych zadań zawodowych – przetwarza dane zawarte w dokumentacji osoby niepełnosprawnej zgodnie z przepisami prawa
			SPO.01.3.16) stosuje alternatywne i wspomagające	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia systemy znaków manualnych, w tym język migowy, fonogesty, język Makaton, Coghama

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
			metody komunikacji z osobą niepełnosprawną (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia systemy znaków graficznych, w tym system Bliss, piktogramy PIC (Pictogram Ideogram Communication), PCS (Picture Communication Symbols), Rebus (Rebus system), programy komputerowe stosowane w komunikacji z osobą niepełnosprawną sensorycznie – rozróżnia systemy znaków przestrzennodotykowych, w tym klocki słowne Premacka, alfabet Lorma stosowane w komunikacji z osobą niepełnosprawną intelektualnie i sensorycznie
Działania opiekuńcze wobec osoby z niepełnosprawnością		8	SPO.01.4.1) stosuje standardy i procedury podczas wykonywania usług opiekuńczo-wspierających (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje procedury i standardy usług opiekuńczo-wspierających – organizuje prace opiekuńczo-wspierające z uwzględnieniem standardów i procedur – identyfikuje zagrożenia dla asystenta osoby niepełnosprawnej wynikające z nieprzestrzegania procedur podczas wykonywania usług opiekuńczo-wspierających
Zaburzenia psychosomatyczne u osoby z niepełnosprawnością		20	SPO.01.4.2) charakteryzuje objawy zaburzeń psychosomatycznych u osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia zaburzenia psychosomatyczne występujące u osoby niepełnosprawnej – rozróżnia symptomy zaburzeń psychosomatycznych u osoby niepełnosprawnej
Metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych		132	SPO.01.4.3) określa zasady, metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zasady, metody i techniki wykonywania czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych – dobiera metody i techniki do wykonywanych czynności higienicznych, pielęgnacyjnych i opiekuńczych
			SPO.01.4.4) stosuje narzędzia, środki i materiały do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych u osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozróżnia narzędzia, środki i materiały stosowane podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych – dobiera narzędzia, środki i materiały do wykonywanych czynności higienicznych i pielęgnacyjnych – stosuje narzędzia, środki i materiały do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych
			SPO.01.4.5) wspiera osobę niepełnosprawną w	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje potrzeby osoby niepełnosprawnej dotyczące pomocy w zakresie czynności dnia codziennego

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
			wykonywaniu czynności dnia codziennego (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera metody i techniki dostosowane do potrzeb osoby niepełnosprawnej – podejmuje działania wspierające osobę niepełnosprawną w zakresie czynności dnia codziennego
			SPO.01.4.6) wspiera osobę niepełnosprawną w prowadzeniu gospodarstwa domowego (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – pomaga osobie niepełnosprawnej dobrać sprzęty, narzędzia i środki do prowadzenia gospodarstwa domowego – asystuje osobie niepełnosprawnej w prowadzeniu gospodarstwa domowego
			SPO.01.4.7) pomaga osobie niepełnosprawnej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – sprawdza zalecenie lekarza, zgodność leku, dawkę i termin ważności – rozróżnia drogi podawania leków – pomaga osobie niepełnosprawnej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie, przez skórę, na błony śluzowe), a w przypadku osób, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę bez naruszania powłok skórnych
			SPO.01.4.8) wspomaga osobę niepełnosprawną podczas wykonywania podstawowych ćwiczeń usprawniających oraz gimnastyki oddechowej (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia zasady obowiązujące podczas wykonywania ćwiczeń usprawniających i gimnastyki oddechowych – rozróżnia rodzaje ćwiczeń usprawniających i gimnastyki oddechowej – współpracuje ze specjalistą w zakresie wykonywania ćwiczeń usprawniających i gimnastyki oddechowej
			SPO.01.4.9) pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze świadczeń opieki zdrowotnej (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia podmioty opieki zdrowotnej – opisuje rodzaje świadczeń opieki zdrowotnej – asystuje osobie niepełnosprawnej podczas korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej
			SPO.01.4.10) wspiera osobę niepełnosprawną w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia rodzaje sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych – opisuje procedury obsługi sprzętu rehabilitacyjnego i korzystania z przedmiotów ortopedycznych – pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze sprzętu rehabilitacyjnego i przedmiotów ortopedycznych

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
			SPO.01.4.11) współpracuje z wolontariuszami w opiece nad osobą niepełnosprawną (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje zasady wolontariatu w pracy z osobą niepełnosprawną – opisuje zakres działań wolontariuszy
			SPO.01.4.12) przygotowuje osobę niepełnosprawną do samoopieki (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje możliwości osoby niepełnosprawnej do samoopieki – mobilizuje osobę niepełnosprawną do podejmowania czynności w zakresie samoopieki
Współpraca ze środowiskiem na rzecz usamodzielnienia osoby z niepełnosprawnością		60	SPO.01.5.1) współdziała z osobami z najbliższego środowiska ważnymi dla osoby niepełnosprawnej (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje najbliższe otoczenie osoby niepełnosprawnej – współpracuje z osobami z najbliższego środowiska ważnymi dla osoby niepełnosprawnej
			SPO.01.5.2) charakteryzuje problemy społeczne i osobiste osoby niepełnosprawnej (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – określa problemy społeczne i osobiste osoby niepełnosprawnej – rozpoznaje przyczyny problemów społecznych i osobistych osoby niepełnosprawnej
			SPO.01.5.6) wspiera osobę niepełnosprawną w integracji ze społeczeństwem (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – określa możliwości i bariery osoby niepełnosprawnej w zakresie integracji ze społeczeństwem – wspomaga osobę niepełnosprawną w integracji ze społeczeństwem
			SPO.01.5.7) aktywizuje środowisko społeczne do działań na rzecz osoby niepełnosprawnej (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje środowisko społeczne osoby niepełnosprawnej – określa zasoby środowiska lokalnego w zakresie pomocy osobie niepełnosprawnej – określa zasady współpracy ze środowiskiem lokalnym na rzecz osoby niepełnosprawnej
			SPO.01.5.9) współpracuje z grupami wsparcia, organizacjami pozarządowymi i jednostkami samorządu terytorialnego działającymi na rzecz osoby niepełnosprawnej w środowisku lokalnym (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia organizacje pozarządowe i jednostki samorządu terytorialnego działające na rzecz osób niepełnosprawnych – wskazuje możliwe formy wsparcia ze strony organizacji pozarządowych i jednostek samorządu terytorialnego – określa zakres współpracy osoby niepełnosprawnej z grupami wsparcia, organizacjami pozarządowymi i jednostkami samorządu terytorialnego

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
Aktywizacja osoby z niepełnosprawnością z elementami terapii zajęciowej		100	Efekty kształcenia SPO.01.5.3) wspiera osobę z niepełnosprawnością w korzystaniu ze sprzętu i pomocy technicznych ułatwiających samodzielne wykonywanie codziennych czynności (ek)	Kryteria weryfikacji – wymienia sprzęt i pomoce techniczne ułatwiające samodzielne funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej – pomaga osobie niepełnosprawnej użytkować sprzęt i pomoce techniczne ułatwiające samodzielne wykonywanie codziennych czynności
			SPO.01.5.4) wspiera osobę niepełnosprawną w organizacji czasu wolnego z wykorzystaniem zasobów środowiska lokalnego (ek)	– rozpoznaje środowisko lokalne osoby niepełnosprawnej – charakteryzuje formy spędzania czasu wolnego z wykorzystaniem zasobów środowiska lokalnego – wymienia potrzeby osoby niepełnosprawnej w zakresie organizacji czasu wolnego – określa możliwości osoby niepełnosprawnej w zakresie organizowania czasu wolnego – wskazuje metody aktywizowania osoby niepełnosprawnej w środowisku lokalnym
			SPO.01.5.5) motywuje osobę niepełnosprawną do aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań z uwzględnieniem jej potrzeb i możliwości (ek)	– rozpoznaje potrzeby i zainteresowania osoby niepełnosprawnej w zakresie spędzania czasu wolnego – wskazuje osobie niepełnosprawnej formy aktywnego spędzania czasu wolnego i rozwijania zainteresowań z uwzględnieniem jej potrzeb i możliwości – dobiera metody aktywizowania osoby niepełnosprawnej w zależności od jej wieku, stanu zdrowia i niepełnosprawności oraz zainteresowań
			SPO.01.5.8) współpracuje z zespołem terapeutyczno-opiekuńczym (ek)	– wymienia członków zespołu terapeutyczno-opiekuńczego – rozróżnia zadania zespołu terapeutyczno-opiekuńczego
			SPO.01.5.10) pomaga osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji (ek)	– wymienia rodzaje świadczeń pomocy społecznej – wskazuje osobie niepełnosprawnej możliwości korzystania ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji – udziela wsparcia osobie niepełnosprawnej w korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej i innych instytucji

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
			SPO.01.5.11) wspiera osobę niepełnosprawną w zakresie korzystania z ofert edukacyjnych, poradnictwa zawodowego i w podejmowaniu zatrudnienia (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – określa zadania instytucji społecznych państwa w zakresie aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych – pomaga osobie niepełnosprawnej w zakresie korzystania z ofert edukacyjnych, poradnictwa zawodowego i w podejmowaniu zatrudnienia
			SPO.01.5.12) stosuje przepisy prawa dotyczące uprawnień osoby niepełnosprawnej i ochrony jej interesów (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje przepisy prawa dotyczące uprawnień osoby niepełnosprawnej i ochrony jej interesów – wymienia prawa osoby niepełnosprawnej – informuje osobę niepełnosprawną o przysługujących jej prawach – świadczy usługi w oparciu o przepisy prawa dotyczące uprawnień osoby niepełnosprawnej i ochrony jej interesów
			SPO.01.5.13) pomaga osobie niepełnosprawnej w załatwianiu spraw urzędowych (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – dobiera formę wsparcia osoby niepełnosprawnej do jej możliwości psychofizycznych – podaje przykłady wsparcia osoby niepełnosprawnej w załatwianiu spraw urzędowych
			SPO.01.7.3) planuje wykonanie zadania (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – szacuje czas i budżet podejmowanego zadania – planuje działania zgodnie z możliwościami ich realizacji
			SPO.01.8.1) organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – wyznacza zadania członkom zespołu – wyjaśnia instrukcję wykonania zadania
			SPO.01.8.2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje możliwości i umiejętności członków zespołu – wskazuje osoby do wykonania zadania – przewiduje skutki niewłaściwego doboru osób do zadań
			SPO.01.8.3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – ustala kolejność wykonywania zadań – monitoruje proces wykonywania zadań
			SPO.01.8.4) ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – określa zaangażowanie w pracę członków zespołu – ocenia efekty pracy zespołu

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
				<ul style="list-style-type: none"> – udziela informacji zwrotnej w celu prawidłowego wykonania przydzielonych zadań
			SPO.01.8.5) wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje analizy technicznych i organizacyjnych warunków pracy – dokonuje prostych modernizacji technicznych i organizacyjnych stanowiska pracy
Język obcy zawodowy	64		SPO.01.6.1) posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje oraz stosuje środki językowe umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta
			SPO.01.6.2) rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) rozumie proste wypowiedzi ustne	<ul style="list-style-type: none"> – określa główną myśl wypowiedzi lub tekstu lub fragmentu wypowiedzi lub tekstu – znajduje w wypowiedzi lub tekście określone informacje – rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu – układa informacje w określonym porządku

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
			dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową) (ek)	
			SPO.01.6.3) samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi – przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady) – wyraża i uzasadnia swoje stanowisko – stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze – stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
			wykonywanym zawodem – według wzoru) (ek)	
			SPO.01.6.4) uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu: a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym podczas rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę – uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia – wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób – prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi – pyta o upodobania i intencje innych osób – proponuje, zachęca – stosuje zwroty i formy grzecznościowe – dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji
			SPO.01.6.5) zmienia formę przekazu ustnego lub pisanego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych) – przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym – przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim lub w tym języku obcym nowożytnym

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych	
			Efekty kształcenia Kryteria weryfikacji
			<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację
			<p>SPO.01.6.6) wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową: a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem b) współdziała w grupie c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym d) stosuje strategie komunikacyjne (ek)</p> <ul style="list-style-type: none"> – korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego – współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe – korzysta z tekstów w języku obcym nowożytnym, również za pomocą technologii informacyjno komunikacyjnych – identyfikuje słowa kluczowe, internacjonalizmy – wykorzystuje kontekst (tam, gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa – upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznane słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne
			<ul style="list-style-type: none"> – wymienia uniwersalne zasady etyki i kultury w kontaktach międzyludzkich – charakteryzuje zasady etykiety w komunikacji z przełożonym i ze współpracownikami w codziennych kontaktach – omawia zasady współpracy z osobą niepełnosprawną z zachowaniem kultury i etyki zawodowej – przestrzega tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy – przestrzega zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych
			<p>SPO.01.7.2) stosuje zasady komunikacji interpersonalnej (ek)</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia zasady komunikacji interpersonalnej i aktywne metody słuchania – określa zasady komunikacji interpersonalnej – charakteryzuje aktywne metody słuchania – wymienia kompetencje asystenta osoby niepełnosprawnej, jakie mają wpływ na jakość świadczonych usług
			<p>SPO.01.7.3) planuje wykonanie zadania (ew)</p> <ul style="list-style-type: none"> – szacuje czas i budżet podejmowanego zadania – planuje działania zgodnie z możliwościami ich realizacji

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
			SPO.01.7.4) ponosi odpowiedzialność za podejmowane działania (ek)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje przypadki naruszania procedur postępowania – analizuje zasady i procedury wykonania zadania – wskazuje obszary odpowiedzialności prawnej za podejmowane działania (materialnej, cywilnej, karnej)
			SPO.01.7.5) wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie zmiany w życiu człowieka – identyfikuje źródła zmian w otoczeniu – wyjaśnia pojęcie kreatywności – rozpoznaje cechy osoby kreatywnej – identyfikuje czynniki wpływające na kreatywność
			SPO.01.7.6) stosuje techniki radzenia sobie ze stresem (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia pojęcia: stres, frustracja i sytuacja trudna – rozróżnia rodzaje stresu i sytuacji trudnych – rozpoznaje skutki stresu – wykorzystuje w pracy zawodowej techniki zmniejszające skutki stresu – rozróżnia techniki radzenia sobie ze stresem
			SPO.01.7.7) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych – podaje możliwości doskonalenia umiejętności zawodowych – rozróżnia formy i metody doskonalenia zawodowego – planuje własny rozwój zawodowy
			SPO.01.7.8) współpracuje w zespole (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – określa pojęcia: zespół, praca zespołowa i lider – realizuje zadania w wyznaczonym czasie – wspomaga innych członków zespołu podczas realizacji zadań – analizuje efekty pracy zespołu – identyfikuje znaczenie i funkcje konfliktu w pracy zespołu
			SPO.01.8.1) organizuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – wyznacza zadania członkom zespołu – wyjaśnia instrukcję wykonania zadania
			SPO.01.8.2) dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – rozpoznaje możliwości i umiejętności członków zespołu – wskazuje osoby do wykonania zadania – przewiduje skutki niewłaściwego doboru osób do zadań

Przedmiot/ Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ustalone przez dyrektora	Liczba godzin		Efekty kształcenia wraz kryteriami weryfikacji realizowane w ramach przedmiotów oraz kodami (ek, ew, ep.)	
	Przedmioty zawodowe teoretyczne	Zajęcia realizowane w formie zajęć praktycznych		
			Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji
			SPO.01.8.3) kieruje wykonaniem przydzielonych zadań (ew)	<ul style="list-style-type: none"> – ustala kolejność wykonywania zadań – monitoruje proces wykonywania zadań
			SPO.01.8.4) ocenia jakość wykonania przydzielonych zadań (ep)	<ul style="list-style-type: none"> – określa zaangażowanie w pracę członków zespołu – ocenia efekty pracy zespołu – udziela informacji zwrotnej w celu prawidłowego wykonania przydzielonych zadań